Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

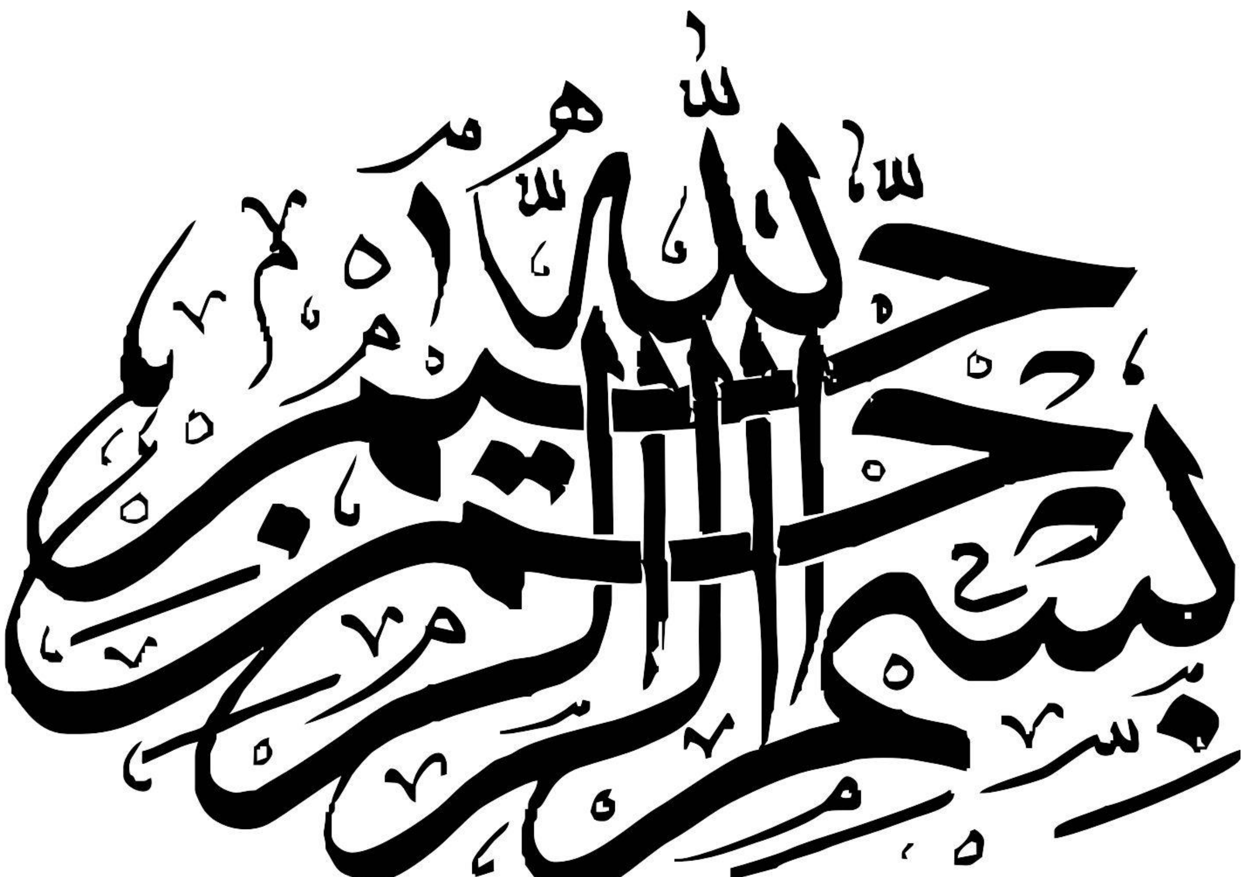

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د کتاب پېژندنه

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم ::: د سپوږمۍ سترګه

ليکوال ::: اکبر برى

خپرندوى ::: په خپله ليکوال

چاپچاري ::: بېنوا فرهنګي ټولنه

چاپکال ::: 1383ل/ 2004م کال

چاپشمېر ::: (1000) ټوکه

چاپځى ::: يونايټېډ پرېس- کوټه

د پښتۍ انځور ::: لېمه څاروان

کمپيوټر چاري ::: د هوسۍ مجلې اداره

کمپوز/ ډيزاين :: صالح محمد صالح

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سګرټ پلورونکی

د فلم پیل ته لا ښه وخت پاتې و، چې سګرټ پلورونکی سینما ته راورسېد. د سینما مخ زیچ له خلکو ډك و. زښته ډېر خلك: نر، ښځې، زاړه، ځوانان، لکه ټول ښار چې د فلم لیدو ته راغلي وي. ان د سینما له مخې پر لرې رادېخوا میدان لا ډلې ډلې خلك ولاړ وو .

سګرټ پلورونکي خبرو چې فلم نوی لګول شوی، ده ته دا هم ورمالومه وه، چې پر هر نوي فلم د خلکو ډېره ګڼه ګوڼه وي او د دې فلم خوږې سندرې خو ده خپله هم له څو میاشتو راهیسې د ښار له نژدې هر رستورانه اورېدلې وې. خو د دومره ډېرو خلکو د ورته راتلو ګومان یې بیا هم نه شو کولای. ناباوره یې له ځان سره وویل: ".. دومره ډېر خلك؟ په دې ساړه ژمي کې؟..." او خوږې هیلې یې په زړه کې راوټوکېدې. ده فکر وکړ چې په دومره ډېرو خلکو کې به ضرور ښه ډېر سګرټ وپلورلای شي. له خپل فکره یې خوند واخیست. خوشاله یې د سینما دواړو غاړو ته د ټکټ پلورلو غرفو ته وروکتل. دلته خو بیا بېخي بد حال جوړ و، خلك د مچیو د ځالې غونډې یو د بل پر اوږو ورختل او په نه درېدونکي شورماشور او ټېل ماټېل کې یې همدا هڅه کوله، چې کوم ټکټ ترلاسه کړي. د سینما مخې ته پر لرې رادېخوا میدان هم ټکټونه خرڅېدل. خو هغه د تور بازار په بیه وو، چې د اصلي بیې څلور پنځه چنده پیسې پرې اخیستل کېدې او دا بیه پرې کول د هر چا د وسې کار نه و. سره له دې د ټکټونو تور بازار هم خدای شته ښه تود و .

سګرټ پلورونکی دغسې پر خپل ځای ولاړ و، څو شېبې یې په تعجب او خوشاله زړه د سینما مخې ته ګڼه ګوڼه وڅارله. بیا یې خپل واړه خیرن لاسونه خولې ته ونیول، څو ځله یې ساه پرې وروکښه، چې نرۍ ګوتې یې لږ سره تودې غونډې شوې، د زړې کورتۍ جېب ته یې لاس ننویست. یو د سګرټو تیار خلاص کړی ډبلی یې ترې راوایست. د ډبلي خوله یې پرانیستله، یو دوه سګرټه یې نیمایي په ډبلي کې نیمایي دباندې ترې راوایستل او بیا نو مخامخ د خلکو په ګڼه ګوڼه ورګډ شو.

هرځای چې د خلکو ډله په مخه ورتله، ورته وبه درېد، سګرټ به یې مخې ته ورته ونیول، په نري ماشومانه ږغ به یې وویل:

_سګرټ، سګرټ... دغه دی تازه سګرټ، پیلتر (فلتر) داره سګرټ، مزه دار سګرټ.

که به یې کومه دانه سګرټ وپلورل، خوشاله به یې پیسې له سګرټ پېرونکي څخه واخیستې، د کورتۍ په بغل جېب کې به یې واچولې، بېرته به وخوځېد، د خلکو بلې ډلې ته به ترې ورغی، بیا به یې نارې کړې:

_سګرېټ، سګرېټ... دغه دي تازه سګرېټ... پیلترداره سګرېټ، مزه داره سګرېټ... واخلئ سګرېټ...

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سګرټ پلورونکی همداسې د ولاړو خلکو له یوې ډلې څه بلې ته ورته، هرځای یې د سګرټو د خرڅلاو هڅه کوله او چې فلم پیلېده، نو اټکل یې رښتیا هم سم ختلی و. ښایسته ډېر سګرټ یې پلورلي وو. هاغه لومړی خلاص ډبلی ټول خرڅ شوی و. د دویم ډبلي سګرټ یې هم تر نیمایي زیات پلورلي وو. سګرټ پلورونکي له دې امله خوشاله و، خو یوڅه سترړی شوی هم و او لنډه نرۍ پزه یې سړو تکه سره وراړولې وه. چې خلك سینما ته ننوتل، دی هم د سینما دالان ته ورغی. زړه یې و چې هلته لومړی ځان یوڅه تود کړي. بیا به د ورپاتې سګرټو د پلورلو فکر هم وکړي. د سینما دالان ښه تود و. اوس دومره خلك نه وو پکې. فلم څو شېبې مخکې پیل شوی و. ږغ یې دلته هم ښه هوسا اورېدل کېده .

سګرټ پلورونکی د دالان په یوه ګوښه ګوټ کې ودرېد. دواړه لاسونه یې په تخرګونو کې ونیول، چې له سړو کرختې ګوتې یې تودې شي. د دالان تودوخې یې نور بدن هم ورو ورو غوړاوه. اوس یې ژامه دومره نه رېږدېدله. ده له دې تودوخې خوند اخیست. خوشاله یې لږ بړوتې راوتلې سترګې د سینما په دالان کې وغړولې. دالان ټول د پخوانیو او نویو راتلونکو فلمونو له پوسترونو ډك و. راز راز لوی اواړه پوسترونه. په هر یوه کې د یوه بېل فلم کیسه. په هر یوه کې د یوې بېلې صحنې انځور .

دلته چا یوه ښایسته نجلۍ په غېږ کې نیولې وه، په مینه ورو سترګو یې یو بل ته سره کتل. هلته د چا غښتلي ځوان ماشینګڼ په لاس کې مخامخ یې پر ورته ولاړو کسانو برید ورووړ او تر دغو ورهورې بیا د فلم یو "هلك" په زنځیرونو تړلی څو نیزه لرونکو کسانو خدازده کومې خوا ته کشاوه. سګرټ پلورونکی همداسې له یوه پوستره بل ته ورکتل. هر یوه ته به لنډه شېبه ځیر شو، بیا به یې آبل پوستر ته سترګې ترې واړولې. خو په یوه پوستر کې یې سترګې ښخې پاتې شوې، په دې پوستر کې هم ژمی و. مځکه تکو سپینو واورو پوښلې وه. ان د ونو پر څانګو لا دومره واوره پنډ وه، چې ځینې یې لاندې راکږې کړې وې او د پوستر په منځ کې د فلم "هلك" او "نجلۍ" یو بل د واورو په غونډارو سره ویشتل. دواړه خوشاله وو. د دواړو خولې په خندا خلاصې وې او دواړو ښه تاوده کالي اغوستي وو. هم د فلم هلك، هم د فلم نجلۍ ښه پنډ بالاپوښونه په ځان او نوي نزي موزې یې په پښو وې. د فلم نجلۍ خو آن یو ښکلی مفلر لا له غاړې راتاو کړی و، د هغوی دې تودو جامو ته د سګرټ پلورونکي زړه هوس وکړ. ځان ته یې وویل چې کاشکې ده هم داسې پنډ بالاپوښ او تودې موزې درلودای. بیا خو به یې نه سړو داسې هډونه ورکرختول او نه د ژمي ختې چیکړې، د زړو بوټونو له سوریو پښو ته ورتلې، بیا خو به یې ضرور ښه ډېر سګرټ پلورلای شوای او ښې ډېرې پیسې به یې ګټلې. دومره ډېرې چې ان خپلې مور او کشر ورور ته به یې لا بالاپوښونه او موزې پرې اخیستي وای .

له دې سره یې خپله کورنۍ سترګو ته ودرېده. څه باندې یو کال مخکې یې پلار مړ شوی و. له هغې ورځې راهیسې د کور ټول بار د ده د مور او ده پر اوږو لوېدلی و. خو دوی همت نه و بایللی، چې د پلار له ښخولو او ماتمه راخلاص شول، لستوڼي یې رابډوهل، په کلکه یې د ژوند بار ته اوږه ورکړه. مور یې د خلکو کالي مینځل پیل کړل او ده څو

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

اونۍ وروسته همدا سګرټ پلورل، دی هره ورځ ښار ته راته. هلته یې پر دوی له یوه مهربان دوکانداره د سګرټو څو ډبلیه اخیستل، هغه یې په دانه یي ډول پر خلکو پلورل. په دانه یي ډول د سګرټو د خرڅلاو او پر یوه ځای د بشپړ ډبلي د خرڅولو د بیې ترمنځ یو څه توپیر و او همدا د بیو د توپیر چې څه پیسې کېدې هغه د سګرټ پلورونکي ګټه ختله .

سګرټ پلورونکی به له همدې امله هره ورځ تر مازدیګره د ښار ګوټ- ګوټ د سګګرټ پلورلو په هیله تر پښو لاندې کړ. مازدیګر چې به کور ته د تلو وخت شو، سګرټ پلورونکی به لومړی دوکاندار ته ورغی. هغه ته به یې ورپاتې سګرټ او د پلورل شویو سګرټو پیسې ورکړې او چې کومې پیسې به ده ته پاتې شوې، هغه به یې مخامخ کور ته ورسره یووړې. په دا بله ورځ به همدا وضعیت بېرته له سره پیل شو .

دا، د کور په خرڅ کې د ده ونډه وه. که څه هم اکثره وخت دومره لویه ونډه نه وه، په تېره بیا په هغو ورځو کې چې مور یې هم کار کاوه. خو اوس چې یې مور له یوې اونۍ راهیسې په کور کې ناروغه ورته پرته وه، د ټول کور خرڅ باید له همدې پیسو پوره شوي وای. اوس یې هم د مور، هم د کشر ورور سترګې یوازې ده ته وراوښتې او دې کار د ده پر اوږو بار لاوردرناوه. همدغه نن سهار وریاد شو. مور یې سخته ټوخېده، ورور یې ښار ته له تلو مخکې ورته ویلي وو:

ــچې بازال ته لالې، لږ خو زی هم دل سله لاوله. (چې بازار ته لاړې، لږ خوږې هم درسره راوړه).

پر ده د هغه دا خبره دومره ښه نه وه لګېدلې. مور یې خدازده ولې ورور داسې په خوږو ورته اموخته کړی و، چې اوس یې له ده څخه هم خوږې غوښتې. سره له دې یې منت نه و ورباندې کړی. مازې یې ورته "ښه" کړې وه. بې له دې چې خپله یې هم د خپلې ژمنې پوره کېدل زړه ته لوېدلي وي. خو اوس چې یې د خپلې نن ورځې سودا ته کتل. دا هیله ورکې راولټېده چې ښایي نن د خپل ورور غوښتنه هم ترسره کړای شي. نن یې کار و بار ښه و، تر اوسه لا مازدیګر ته ښایسته وخت پاتې و او ده، دا و ښه ډېر سګرټ پلورلي وو، دې فکر د رضایت او غرور خوندور احساس ورکې وځغلاوه. سګرټ پلورونکی په همدې چورتونو کې ډوب و، چې یوه برېزن بږغ یې د فکرونو لړۍ وشلوله:

ــدلته چې شی (څه شی) کیې (کوې)؟

سګرټ پلورونکي وارخطا د سینما کارکوونکي ته وکتل، چې نابېره یې مخې ته شین شوی و. تلولی یې ورغبرګه کړه:

ــهېڅ.

او چې د هغه سترګې یې بیا هم دغسې نېغې ورکتونکې ولیدې، پرې ورزیاته یې کړه:

ــمازې لږ ځان تودوم، بېرته ځم... دباندې ډېر ساده دي.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

د سینما کارکوونکي په ملنډو وویل:

ـځان تودوې؟... دا څه حمام دی، چې ځان پکې تودوې؟ څه ووزه!... لنډه غره.

سګرټ پلورونکي ته د کارکوونکي وروستی لوز خوند ورنه کړ. خو څه یې ونه ویل، د سر په خوځولو یې ورته "ښه" کړه. دغسې غلی د سینما له دالانه ووت .

دباندې هوا هماغسې سړه وه. خو سګرټ پلورونکی اوس ښایسته ډېر تود شوی و. له ځان سره یې فکر وکړ، چې د فلم د تفریح تر وخته په ښار کې څه سګرټ وپلوري. بیا چې د فلم د تفریح وخت شي، بېرته سینما ته راشي. په همدې نیت مخامخ د سینما اړخ ته پر دوکانونو وررهي شو. هلته یې هم هرځای چې پر خلکو ورپېښېده، د سګرټو ډبلی مخې ته ورته نیوه، هماغه هر وختنۍ خبر یې ورته تکراروله:

ـسګرېټ، سګرېټ... دغه دي تازه سګرېټ... پیلترداره سګرېټ... مزه داره سګرېټ... واخلئ تازه سګرېټ....

سګرټ پلورونکی ښایسته ډېر په ښکار کې وګرځېده، چې د فلم د تفریح وخت یې رارسېدونکی وګاڼه، راتاو شو، بېرته یې د سینما لار په مخ کې واچوله، هغه اوس لا خوشاله و. بخت یې رښتیا هم نن یاري ورسره وکړې وه. د سګرټو دویم ډبلی یې غونډ پلورلی و. له درېیم ډبلي څخه یې لا څو دانې پلورلي وو، د دې ډبلي ټولې پیسې د ده برخه کېدې. دې فکر یې نرۍ موسکا پر شونډو وغوړوله. ځان ته یې وویل د فلم د تفریح پر وخت به دغه پاتې سګرټ هم په منډه وپلوري، بیا به نو کاله ته له خیره ځي. یو ځل خو یې خدازده ولې زړه ته دا هم ورتېره شوه، چې کاشکې یې نن لږ څه ډېر سګرټ ورسره رااخیستي وای. په داسې ښه ورځ یې ښایي هغه هم پلورلي وای. خو بېرته یې ځان په دې قانع کړ، چې همدا پیسې یې هم تر تېرو ورځو ښې دي. دی اوس ډاډه و چې ښایي نن ورور ته څه خوږې وپېرلای شي. ګامونه یې لا پسې چابك کړل. په لار کې یې په احتیاط ګامونه اخیستل. هرځای چې څه ختې چیکړې په مخه ورتلې لار یې ترې چپوله. سره له دې یې پښې بیا هم لندې شوې وې، خو ده اوس دومره ری نه په کې واهه .

دغسې د سګرټو ډبلی په لاس کې ګرندی او راضي وړاندې ته. چې د سینما مخې ته تېرېدونکي سړك ته ورتاو شو، غاړه یې لږ اوږده کړه، په ځیر یې مخامخ وکتل. هلته لیرې یې سینما تر سترګو شوه. تر اوسه لا د خلکو ګڼه ګوڼه نه پرې مالومېده. خوشاله یې ځان ته وویل: "څه شکر، لکه چې ښه وخت ورته راورسېدم" او پرې وررهي شو. په همدې وخت کې یې له څنګ ته خامه سړکه یوه موټر ته پام شو چې د ده پر لوري پاخه سړك ته رادرومي. موټر نور هم وړاندې راغی. سګرټ پلورونکی د سړك څنډې ته پر خپل ځای ودرېد. فکر یې وکړ هسې نه چې موټر یې څنګ ته د تېرېدو پر وخت د سړك اوبلنې چیکړې جامو ته وروشیندې ځکه یې ښه وګڼله چې لومړی موټر پاخه سړك ته ورننوتو ته پرېږدي، بیا به د سړك ابلې غاړې ته ورواوړي. خو موټر لا پاخه سړك ته نه و رارسېدلی، چې هلته پنځه شپږ ګامه وړاندې پر هماغه خامه سړك ورته ودرېد. سګرټ پلورونکی لږ حیران غوندې شو. ګونځې تنډه یې په ځیر

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

موټر ته وروکتل. ښايستوکی تك سور موټر و. د مخ په سيټ کې دوه همدا شل پنځه ويشت کلن ځوانان ناست وو. د شا سيټ يې هم ډك مالومېده. سګرټ پلورونکي همداسې دوی ته ورکتل، چې موټرچلوونکي د لاس په اشاره ځان ته وروغوښت. سګرټ پلورونکي شا و خوا وکتل، هسې نه چې بل چا ته يې اشاره کړې وي. خو چې موټرچلوونکي بيا لاس ورته وښوراوه، دی هم نور ماتل نه شو. په بيړه د موټر خوا ته ورغی، د موټرچلوونکي کړکۍ ته ودرېد. موټر چلوونکي کړکۍ خلاصه کړه. ده دننه موټر ته وروکتل. د شا په سيټ کې هم درې تنه ناست وو. ټول همدا د موټرچلوونکي په منګ. ټولو سرې ځلنده سترګې دغسې جينګه خوله ده ته ورکتل .

موټر چلوونکي وپوښتل:

ــنوم دې چګې شی دی؟

ده وويل:

ــسيپودين (سيف الدين).

موټر چلوونکي تکرار کړه:

ــسيپودين؟

او له دې سره ټولو په کړس وخندل. سګرټ پلورونکی د دوی د خندا په مطلب پوه نه شو. په تعجب يې زړه ته ورتېره شوه چې په دې کې نو د خندا څه خبره ده، خو څه يې ګونه ويل. دغسې پر خپل ځای ولاړ يې دوی ته ورکتل. موټرچلوونکي بيا ده ته مخ ورواړاوه. سر تر پايه يې له نظره تېر کړ، پسې وې پوښتل:

ــڅو کلن يې؟

ــلس کلن.

موټرچلوونکي بيا تکرار کړه:

ــلس کلن؟

او بې له دې چې د ده ځواب ته ماتل شي، پرې ورزياته يې کړه:

ــبيا خو نو غټ سړی يې... واده دې کړی؟

دا وخت بيا د ټولو خندا کړس وهل. داسې په تاو يې ورباندې وخندل چې له زوره يې د يو دوو تنو په سترګو کې اوښکې راټولې شوې. سګرټ پلورونکی پوه شو چې دا خلك خوشې ملنډې ورباندې وهي. نور يې دلته خپل پاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدل بې ګټې وګڼل. د بېرته ترې تلو تابیا یې وکړه. خو دی لا نه و ترې خوځېدلی، چې موټرچلوونکي یې د سګرټو ډبلي ته وکتل:

_په دې سګریټو څه کیې؟

_خرخوم یې.

د موټر د شا له سیټه یوه ټنډمخي ځوان په مانادراه لهجه ورغبرګه کړه:

_ښه؟... ماسکه ویلي خپله یې څکوې.

او له ورسره ناست ځوان سره یې په کټکي ورباندې وخندل. سګرټ پلورونکی تریو هغوی ته وروکتل. د هغوی دا هر واري خندلو خلق ورتنګ کړی و. له ځان سره یې بې اختیاره وویل چې په دې خلکو خدازده څه شوي، چې هسې په خوښې او بېځایه خبرو خاندي. په همدې وخت کې یې موټرچلوونکي د فکرونو لړۍ پرې کړه:

_نو بیا ولې داسې نېغ راته ولاړ یې. راکه یو کوټی (قوطي) سګرټ چې ورځ مو همدلته تېره شوه .

سګرټ پلورونکي هغه ته مخ وروااړاوه، حیران یې وویل:

_یو کوټی؟

چې هغه وویل :

_هو کنه.

سرګردانه یې پرې ورزیاته کړه:

_یو پوره کوټی خو نه لرم .

دې ځواب موټر چلوونکي ته خوند ورنه کړ. بې حوصلې یې وویل:

_نو څومره سګرېټ لرې؟

ده د سګرټو خلاص ډبلی ورته ونیو:

_مازې دغه.

موټر چلوونکي ناراضه سترګې سره تاو راتاو کړې. بیا یې قارجن غوندې ده ته وروکتل، ویې ویل:

_راکه همدغه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سګرټ پلورونکی ورورانديې شو. د سګرټو ډبلی یې لومړی د موټر چلوونکي بیا د آنورو مخې ته ونیو. له دې سره یې د هغوی له خولو څخه د سرکې غونډې یو تېز بوی هم تر سوږمو شو. پر سګرټ پلورونکي دا بوی ښه ونه لګېد، چې هغوی هر یوه یو یو دانه سګرټ ترې واخیست، ده هم تریو تندی ځان ژر بېرته د دوی له خولو څخه رالیرې کړ. ټولو سګرټونه ولګول. موټرچلوونکي ښه غټ کش له سګرټو وکړ، په ځنګ یې ده ته وروکتل. په داسې حال کې چې د دود لوخړه یې پرمخ ورپو کوله، وې ویل:

څه داسې رړ رړ راګورې؟

سګرټ پلورونکي وویل:

ــپیسې!

او چې موټرچلوونکي وپوښتل:

ــد څه شي پیسې؟

د سګرټ پلورونکي زړه "شرق" ورته ولوېد. حیران یې له ځان سره یې وویل ځنګه د څه شي پیسې، وارخطا یې لاړې تېرې کړې ورغبرګه یې کړه:

ــد سګرېټو پیسې.

موټرچلوونکي په کش داره لهجه تکرار کړه:

ــد سیګ... ری... ټو.. پیسې؟!

او مانداره یې خپلو انډیوالانو ته وکتل. هغوی هم مانداره موسکا په شونډو یو بل ته سره وکتل. ځنګ ته ناست ځوان یې وویل:

ــرښتیا وایې کنه.. ورکه پیسې.

ده په نرمه هغه ته "ښه" کړه، ده ته یې وویل:

ــراشه!

سګرټ پلورونکي د پیسو په تمه ورورانديې شو. خو موټرچلوونکي نابېره له جاغور راونیو، په زوره یې ځان ته راکش کړ. بیا یې په داسې حال کې چې تېرې سترګې د هغه ډارېدلو سترګو ته نیولې وې، وویل:

ــواخله!

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

او په تاو یې ښېرته له ځانه پورې واهه. سګرټ پلورونکی شا په تخته د سړك په خټو کې ولوېد. یوه سوي درد یې په ملا کې څړیکه کړه. په خټو لوند خیشت پړنګ په ژړا شو. د هغه د ژړا سوی ږغ د دوی د خندا له کړس سره په سړه هوا کې خپور شو. خو په شدت د موټر د خوځېدلو غرهار دا دواړه ږغونه په ځان کې ومروړل.

28/2/1358هـ ل کال

کابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

نه راستنېدونکی مدن لال

د ډاکټر مدن لال ټوکې په ټول روغتون کې مشهورې وې. د داخله ناروغیو په برخه کې خو بیا داسې څوك نه و، چې د ډاکټر مدن لال نوم ورواخلې او د ده خوله ځای په ځای پرې ویړه نه شي. چې هر چا ته به دې یې نوم ورواخیست، موسکی شونډې به یې سر درته وڅانډه، له لنډې خندا سره به یې وویل:

ــخوشې ریشخند د خدای دی .

او دا خبره بېخي پرځای وه. بس سهار چې به په روغتون راننووت، بیا به نو تر مازدیگره پورې دی و، ټوکې ټکالې به وې او په هر چا او هر شي پورې ملنډې او "ریشخند بازۍ" به وې. عجیبه یې لا دا چې هغه ته خدای څېره هم دغسې ریشخند غوندې یو شی ورکړې وه: بې ډوله غټ پړسېدلی مخ، چې له لنډو وروځو پرته به یې ټول پاك خرییلی و او مدام به د کوم مستري یا قصاب د مخ غوندې تور غړیچن برېښېده. په دې مخ کې یې بیا د کونگرې غوندې تورې گردۍ سترگې، لنډه، خو پراخه پزه، نری سنت او اوږده لړ سره لیرې غاښونه، چې د پاسنۍ شونډې د لنډوالي له امله به تل د باندې راوتلې وو، داسې ښکارېدل چې تا به ویلي خوشې پېښې درته کوي. سر یې تر څگټه پورې پاك سخر و، چې د لنډې غاړې له امله یې امانت په اوږو سپور مالومېده او ان له لیرې به د یوې غټې تناکې په شان روڼ ځلېده. ونه یې ټیټه وه، پښې یې هم نرۍ او لنډې وې. خو په همدې پښو یې بیا داسې یوه غټه خېټه وربار وه چې سړی به حیران ورته پاتې شو چې څنگه یې لا وړای شي. ښایي له همدې امله داسې واز واز پر لارې ته، لکه غولنگونه چې یې شوړېدلي وي او د هر گام په اخیستو یې زخمونه ورته سوځي.

په دې قد او قواره که ډاکټر مدن لال په ښار کې په مخه درغلی وای، د بل هر چا گومان به دې پرې کړی و، نه د کوم ډاکټر. خو دلته په روغتون کې یې، نه یوازې دا چې په ډاکټرتوب کې چا شك نه شو کولای، بلکې ټول په دې قانع هم وو، چې هغه په خپل کار پوه او تکړه ډاکټر دی. له همدې امله هم ناروغانو او هم همکارانو د یو ډول احترام په سترگه ورته کتل. ده هم نور، تر خپلې وسې پورې د هر چا خیال ساته. خو یوازې د ټوکې په وخت به خبره نوره شوه. په دې برخه کې یې په هېچا او هېڅ شي کې ری نه واهه. سره له دې چې ځینې وخت به یې ټوکې لړ "بې سُره" غوندې شوې، خو بیا به یې هم چې پر هرچا ټوکه وربرابره شوه، بې پروا او نېغ په نېغه به یې پرې وکړه .

یوه ورځ د داخله ناروغیو ډاکټران، ټول د سر طبیب په کوټه کې مجلس ته راټول وو، مجلس، د هر وخت په شان د روغتون د کار په بهیر پیل شو او په دې برخه کې د ستونزو او د هغوی د لیرې کولو په وړاندیزونو وړاندې لاړ. او په پای کې یې هم سرطبیب په هره برخه کې خپلې لازمې لارښوونې او مشورې ورکړې. چې مجلس خلاص شو، سرطبیب په خپل لگښت راغوښتی کوکاکولا پر ټولو ووېشله او په دې ډول یې خبر له "رسمیاتو" څخه "شخصیاتو" ته کړه، داکټران هم خوشاله پر ځای ناست پاتې شول او د کولا بوتلونه په لاس یې ورو ورو له یو بل سره خپلې مرکې پیل کړې. خدازده څومره وخت تېر و، چې سرطبیب موسکی شونډې مدن لال ته وروکتل، وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـډاکټر صېب؟

ـصيب.

چې ټول چپ شول، سرطبيب غلی دوی ته سترګه ووهله، وړاندې لاړ:

ـپه دې يوه شي هېڅکله پوه نه شوم .

مدن لال، په داسې حال کې چې سترګې يې هماغسې د کولا بوتل ته نيولې وې، وپوښتل:

ـپه څه شي صېب؟

او سرطبيب ويره خوله پسې زياته کړه:

ـويم ته ګوره... دا زه چې هرڅومره وريجې غوښې خورم. هرڅومره غوړې ښورواوې ورته وهم، بيا مې هم نس وچ کلك راپورې نښتی دی.. او ته له دال او چپاتۍ پرته بل شی خورې هم نه. خو چې خېټې ته دې ګورم... د ميندوارې ښځې غوندې، نام خدا ورځ په ورځ برو ته پسې راوزي... چې په دې کې يې لا څه حکمت دی؟

ډاکټر مدن لال مضر غوندې وموسل، وې ويل:

ـحکمت خو يې ډېر ساده دی صېب.

او چې سرطبيب وويل:

ـوايه کنه، چې موږ هم پوه شو .

ده هم ځای په ځای ورغبرګه کړه:

ـكه تاسې هم ډېر بادونه خوشې نه کړئ صېب، خېټه به مو همدغسې برونه راووزي.

دا وخت چې ډاکټرانو هرڅه وکړل، د خپلې خندا مخه يې ونه نيولای شوه. لومړی يې ورو او بيا يې په ټولو په کړس وخندل. سرطبيب هم پيکه خوله او ژېړې سترګې وويل:

ـيره، خو ډېر بې حيا سړی يې.

او ناچاره له دوی سره په خندا ورګډ شو.

يوه بله ورځ هم د روغتون تحويلدار عين الدين خان ته، چې ډېر لمونځ ګذاره سړی و او مدام به يې تسپې په لاس شونډې په ذکر رپېدې، خدازده څه چورت ورغلی و چې په دالېز کې ډاکټر مدن لال ته ورتاو شو، ورته وې ويل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـــډاکټر صېب؟

ـــها؟

ـــیوه خبره درته وکم، خپه کېږې خو به نه؟

مدن لال حیران ورسره ولاړ و، همکارانو ته وکتل وې ویل:

ـــنه، تاویلدار صېب، وایه څه خبر؟

عین الدین خان پر ږیره لاس راوکیښ، وې ویل:

ـــویم کشکې مو سولمان وشې .

او چې ده هماغسې حیران وپوښتل:

ـــولې؟

تحویلدار هم په هماغه مهربانه لهجه، پسې زیاته کړه:

ـــته ګوره ډاکټر صېب، داسې ښه سړی یې... هرڅه دې شکور ښه دي.. دا دونیا خو دې شکور ښخي ښه ده. کشکې ایمان راوړې، چې اخیرت دې هم سم شي. جنت ته به لاړ شې، که خدای کول... که مې ریښتیا پوښتې، د دوزخ اور مې ولاکه دربانديې لورېږي.

له دې سره د مدن لال سترګو خپله خاصه ځلا وکړه. همکاران یې پوه شول چې بیا ټوکه ورغله، وې خندل، وې ویل:

ـــهی، هی، تاویلدار صېب... چې هېڅکله په خبر پوه نه شوې.

تحویلدار په تعجب وروکتل، خو مخکې له دې چې څه وویلای شي، ډاکټر مدن لال هماغسې ورزیاته کړه:

ـــدوزخ ته به نه نوزه ولې ځم زوروره؟.. دوزخ ته خو به ته خوارکی روان یې چې دلته دې هم له لمانځه او اوداسه پرته نور څه ونه کړل. څه پکر که یې چې جنت یې تا غوندې ناشوقو ته جوړ کړی دی، ها؟.. ته سکه وایې هلته به هم دغسې تسپې په لاس او جای نماز پر اوږه ورته ګرځې، ها؟...

او خپله یې په خپل ځواب کې وویل:

ـــولاکه یې مخ لا ووینې!.. تې (ته یې) خپله پکر وکه.. ستا دا شین کټی سر او ببره ږیره که د جنت حورې ووینې نو څه شی به وکي، ها؟.. ویم په خدای چې په چغو چغو خو هرې خوا ته درنه وتښتي!.. ته سکه وایې دا دومره ښایسته حورې خدای دې ته پیدا کړې چې بیا یې ستا په سر او ږیره وډاروې، ها؟...

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دا وخت يې د همکارانو خندا خبر ورغوڅه کړه. د تحويلدار خوله هم پرې جينګه شوه. او مدن لال د دوی په خندا کې ببرته وړاندې لاړ:

ـويم که زما منې، نو راځه سړيه ته هم له خيره راهندو شه... هم به په دې دونيا موږ غوندې خپلې سندرې ورته وايې، اتېونه به ورته کوې، هم دې هغه دونيا د مرچو له قراره بوله... که څنګه؟

او د همکارانو خندا يې بيا په کې ورکړس وهل. د ډاکټر نصيري خو بېخي اوښکې په غومبورې راوبهېدې. په داسې حال کې چې لمدې سترګې يې په ورغوي پاکولې، ويره خوله يې عين الدين خان ته وروکتل، وې ويل:

څنګه شوې، تاويلدار صېب؟.... ښه يې کړې، که نورڅه هم غواړې.

او تحويلدار ته چې پوره خړ شوی و. بله هېڅ چاره ورپاتې نه شوه، بې له دې چې سر وڅنډې ووايي:

ـدا کاپر ولاکه د خدای لارې ته راولې .

او دغسې د ټولو په خندا کې ترې رهي شي.

خو له دې ټولو بې سُره غوندې ټوکو سره- سره، ډاکټر مدن لال بيا هم پر ټولو ګران و. هېڅا څه خاصه مدعا يا خدای مه که دښمني نه ورسره درلوده. ټول پوهېدل چې هغه که له خولې يوڅه خوشې دی، نو هغومره يې بيا زړه پاك او بې غرضه دی. هغومره يې ښه هر چا ته رسي او په دې خبره، ان د لابراتوار تکنېشن سليم جان لا قانع و، چې ډاکټر مدن لال تر بل هرچا ډېرې ټوکې ورباندې کولې. هغه ليدل چې ډاکټر مدن لال که له يوې خوا ټوکې ورباندې کوي، نو له بلې خوا يې هغومره نازوي هم، هغومره ځان د ځينو نورو غوندې ورباندې ډاکټر ډاکټر کوي هم نه. پر دې سربېره، داسې نه وه چې ډاکټر مدن لال نو ګنې يوازې په ده باندې خپلې ټوکې کولې. نه، هغه د ده هره ټوکه هم په ورين تندي زغملې وه او مدام يې د يوه انډيوال غوندې چلند ورسره کړی و. او دا هغه څه وو چې سليم جان تر اوسه په وار وار ترې ليدلي وو او هر وخت يې له دې امله ښه ترې راغلي و.

په دې ډول، د دوی ژوند دغسې راضي او خوشاله په وړاندې روان و، چې يوه ورځ يوناڅاپه خلقيانو کودتا وکړه او ټول شيان بل ډول شول. بس چې د "انقلاب" د هغو لومړيو ورځو ولولې کښېناستې، نو هر لور "انقلابي بدلونونه" هم پيل شول. ښکاره خبره ده چې د دوی روغتون هم له دې پېښو خوندي پاتې نه شو. دلته هم د "ثور انقلاب" خپل "انقلابي چلند" راواخيست. تر ټولو دمخه عين الدين خان تحويلدار د اخواني په نامه ونيول شو، چې بيا يې نه د مړي پته ولګېده، نه د ژوندي. بيا دروغتون سرطبيب "له ښه مرغه" مازې له کاره پسې واخيستل شو او پرځای يې "انقلابي سرطبيب" له "خلقي روحيې" او "انقلابي ولولو" سره راغی. په دې پسې څو نور ډاکټران او د روغتون کارکوونکي هم، څوك په دغه څوك په هغه نامه، ترې تم شول او پاتې کسان د "ګوندي ملګرو" له خوا تر "انقلابي څارنې" لاندې ونيول شول. بس په څو ورځو کې ډار او وارخطايي هر لور خوره شوه. هر چا ته چې دې کتل، له خپل

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سیوري په تېښه کې وه. ټول پر ټولو شکمن وو او هر چا له هرچا ځان ساته. په تېره بیا دی نوی راغلی د اداري مامور، سمیع الله خان همدرد، خو د ټولو په هډو ساړه ورننویستل. دا د خدای بنده، سره له دې چې مازې د مامور په حیث روغتون ته راغلی و، بیا هم داسې په هر چا ورخلقي خلقي کېده، لکه دا ټول روغتون چې یې د پلار په قواله وي. په هرچا چې به یې خوله ورخلاصه شوه، ځای پر ځای به یې هم د "ارتجاع گوډاګی" ترې جوړ کړ، هم "د امپریالیزم". اوس نو کوم و هغه د نر زوی، چې ترې خلاص یې کړي .

له همدې امله ټولو په دې امین کړه چې دا سړی "بې څه" نه دی. په دې وړه څوکۍ داسې په هر چا ورتېره تېره کېدل، خوشې او وړیا نه شي کېدای. ضرور کومه "غټه پایه" لري. ځکه خو ټول لیرې ترې گرځېدل. د ده هم خدای شته له هېچا سره چندان جوړه نه وه. یوازې له تکنېشن سلیم جان سره یې وضعیت یو څه سم و، هغه هم په لومړي سر کې نه، هسې یې وروسته وروسته لکه چې طبع ورسره ولگېده .

طبیعي ده چې دا ټولې خبرې د دې سبب شوې، چې هرڅوك ځان له نویو انقلابي شرایطو سره "عیار" کړي او په خپلو خبرو او کړو وړو کې بدلون راولي. خو ډاکټر مدن لال بیا هم تر ډېره حده هماغه سړی پاتې و. نه یې له خپلو ټوکو چندان لاس اخیستی و، نه یې هم نور کړه وړه له نویو شرایطو سره په لازمه اندازه عیار کړي وو او دا کار یې د نژدې انډیوالانو د اندېښنې سبب و. ځینې ځینې خو یې له دې امله ورته په قار لا وو، سره له دې یې په خوله لاس اېښی و، که گوندې خپله واوري. خو چې دی بیا هم سم نه شو، نو اخر د دوی حوصله هم ورته تمامه شوه. هماغه و، چې ډاکټر افضلي یوه ورځ له ځان سره گوښه کړ او وار د واره یې ورته وویل:

ـمدن لاله! دې خولې ته دې لږ پام کوه .

او چې ده حیران وروکتل، نو هماغسې په کلکه وراندې پسې لاړ .

ـگوره سړیه!.. دا هغه وختونه نه دي، چې هرڅه دې زړه غواړي، ویې ویلای شې، دا د خلقیانو حکومت دی، د سرو خلقیانو!.. پوه شوې؟

خو ډاکټر مدن لال بیا هم خبر په ټوکه واړوله:

ـپوهېږم چې د خلقیانو حکومت دی،. مگر دا په ما پورې څه اړه لري؟

ـڅنگه په تا پورې اړه لري؟

ـرښتیا وایم.. د خلقیانو یې له ما سره څه؟

او مخکې له دې چې ډاکټر افضلي څه وویلای شي، هماغسې په ټوکه وراندې لاړ:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـزه خو شکر هندو یم کنه.. تاسې غونډې مسلمان خو نه یم چې خپل دین راته جنجال شي.. زما یې ستاسې په کمونیستۍ او اخوانې توب څه، ها؟...

ډاکټر افضلي چې ښکاره بې حوصلې شوی و، په قار ورغوڅه کړه:

ـدا خوشې چټيات مه وایه سړیه... دا خلقیان دي، خلقیان!.. په دې خبرو دې نه دي ویشتلي، چې هر چا ته یې زړه تنګ شي چاره یې ورکوي .

او ډاکټر مدن لال، چې خدازده ولې د ډاکټر افضلي بې حوصلې توب خوند ورکاوه، بیا هم هماغسې موسکی شونډې وویل:

ـویم که خلقیان هم دي، د هندو او مسلمان تمیز خو به کوي کنه.. دومره خو به دوی هم پوهېږي چې یو هندو اخوانې کېدای نه شي. که څنګه؟

ډاکټر افضلي ته لا قار ورغی، په ملنډو یې تکرار کړه:

" ـد هندو او مسلمان تمیز خو به کوي!" هه... دا دومره خلك یې ټول په مسلمانۍ ونیول، ها؟.. دا ټول اخوانیان وه؟

او په داسې حال کې چې تریو تندی یې نېغ د ډاکټر مدن لال سترګو ته کتل، پسې زیاته یې کړه:

ـهسې خدای کوه چې ګوتو ته ورنه شي.. که یې یو وار شکنجو ته ورکړې، بیا به دغه ته هندو په جار جار چغې وهي، چې تر تا بل غټ اخوانی نه شته!... پوه شوې، که دې اوس هم سر نه دی خلاص؟

دا ځل مدن لال هم ټوکې پرېښودې، مهربانه یې ډاکټر افضلي ته وکتل، وې ویل:

ـپوه شوم انډیواله، ښخي پوه شوم... دوخته لا پوهېدم.

او له لنډې چوپتیا وروسته په اندېښمنه لهجه وړاندې لاړ:

ـګوره ډاکټره! ما ته دا ټولې خبرې رامالومې دي، خو بیا هم... ته ښه خبر یې چې زه د دې ګوند او ګوندبازیو سړی نه یم... نه مې د چا له دولت سره غرض شته، نه له سیاست سره... ډاکټر سړی یم خپله ډاکټري ورته کوم، په دې کې به لا څوك څه راسره لري؟.

له دې سره ډاکټر افضلي هم نرم شو، وې ویل:

ـموږ هم نه دي ویلي چې سیاسي سړی یې... ما ته ګوره، په هېڅ ګوند کې نه یم. بیا مې هم له ډاره میرګی نیسي... پوېږې؟، دا بل ډول خلك دي.. خدای دې په ګیر مه ورکوه. که یې یو وار ګیر کړې، بیا دې څو ګوندي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

توب او نه ګونډي توب مالومېږي. د وخته به یې لا څرمن درنه کښلی وي... دا خلك سړی اول له تېغه تېروي، بیا یې پوښتنه کوي چې ملامت و که نه.

ډاکټر مدن لال خدازده ولې بې حوصلې شو چې په لږ لوړ ږغ یې ورغبرګه کړه:

_ښه، نو څه شی وکم، ها؟

_هېڅ، خپلې خولې ته دې پام کوه، چې یوه بېځایه خبر ونه کې.

_نه مې ده کړې، سړیه.. یوه بېځایه خبره مې هم نه ده کړې، که مې کړې وي هم، مازې ټوکه به مې کړې وي. هغه هم ونه کم؟

_هوکنه... اصلي خبره همدا ده چې ټوکو ته دې پام کوه. هسې نه چې په کومه بده بلا ترې واوړې.

مدن لال چې نور هم بې حوصلې شوی و، لالهانده وچونګېده:

_تر دې خو نو سم راته ووایه چې مړ شه.

او دې ځواب یې د ډاکټر افضلي حوصله هم ختمه کړه. تېره یې وروکتل په ګواښ یې وویل:

_ډېر بحث ته حاجت نه شه. ته پوه شته او کار دې... چې زړه دې غواړې هغسې وکه، خو دومره درته وایم چې ما، دا دی د ټولو په نمایندګي غاړې دربانډې خلاصې کړې، بیا ونه وایې چې چا نه وو راته ویلي.

او چټك له کوټې څخه د وتو په نیت وخوځېد، خو وره ته یې لا نه و رسېدلی، چې مدن لال پسې ږغ کړه:

ډاکټره!

او چې ډاکټر افضلي ودرېد، ورغی، ټینګ یې په غېږ کې ونیو، وې ویل:

_خیر یوسئ، چې دومره غم مې درسره دی .

ډاکټر افضلي په خواخوږۍ ورته وموسل. بیا یې د ډاکټر مدن لال سترګو ته وکتل چې اوښکې په کې راټولې وې، نرم یې په اوږه کښېکښېود او دغسې چوپه خوله ترې ووت.

له ډاکټر افضلي سره ږغېدو د ډاکټر مدن لال په وضع کې یو څه نور بدلون هم راوست، هسې خو یې پخوا هم د خلقیانو له راټلو سره ټوکې لږې کړې وې، خو اوس یې هغه د چا خبره هر کار په اوداسه کاوه. سره له دې چې سړی له ورایه پرې پوهېده چې څومره له دې کبله ځورېږي، بیا یې هم انډیوالانو په خوښۍ سره لیدل، چې ډاکټر مدن لال اوس په لا ډېر زیار خپلې خولې ته پام ساتي. مازې وخت ناوخته به بیا هم کومه بې سوره غونډې ټوکه ترې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

وشوه. خو دا کار به یې یوازې هغه وخت وکړ، چې لومړی به یې هېڅ طاقت ونه شو او دویم به ښه ډاډه و، چې په نژدې شا و خوا کې له "خلقي ملګرو" څخه څوك نه شته. او ېبځې ټوکې پرېښودل یې د یوې "تاکتیکي محاسبې" له مخې خپله هم نه غوښتل ده باور درلود، چې که یو دم له ټوکو لاس واخلي او یومخ بل سړی شي، نو ارو مرو به خلقیان پرې شکمن شي چې دا سړی ولې داسې یو دم چوپ شو؟ ضرور کوم پسات په کې شته! له همدې امله یې له ځان سره پتیېلې وه، چې ورو ورو او په تدریج سره دا کار وکړي، هم به یې خپل زړه له خپګانه نه وي چودلی، هم به هرڅه ټولو ته عادي او نورمال برېښېدلي وي. خپل دا فکر یې څو ورځې مخکې ډاکټر نصرت ته هم بیان کړی و، د هغه هم ورسره خوښ شوی و، مازې دومره یې په پای کې ورته ویلي وو، چې بیا هم له احتیاطه کار واخلئ.

په دې ډول کارونه ورو ورو مخ په سمه روانېدونکي وو، چې اخر هغه سهار وختي هم راورسېد. ډاکټر مدن لال د هر وخت په شان د ناروغانو د ناروغیو رپوټونه په لاس، کوټه په کوټه ګرځېده. دومره ناروغان یې لا نه وو لیدلي، چې د اداري سرکاتب عبدالصبور خان مخې ته ورغی. تریو تندی او نیولې څېره یې ګېډه ټینګه په منګولو کې نیولې وه. د خوږو له زوره یو مخ ستمېده، چې ده ته راورسېد، دستي یې ترې وپوښتل:

_څه پېښه ده صبور خانه!... څنګه داسې تاو وپېچ کېږې؟

عبدالصبور خان منګولې لا په ګېډه ټینګې کړې، زهیر وچونګېده:

_پوپښتنه یې مه کوه ډاکټر صېب... له پښو ولوېدم .

_ولې؟ ... خیر خو دی؟

_نس مې ډېر راته خوږېږي.. درسته شپه په عذاب وم، له نیمې شپې راهیسې مې سترګې نه دي ورغلي.

ډاکټر مدن لال په خواخوږۍ سر ورته وخوځاوه، د سرکاتب ګېګډې ته یې وکتل، وې ویل:

_حتماً به څه شی بد درباندې لګېدلی وي.. بېګا دې څه شی وخوړل؟

_نه پویېږم صېب... چېرته مېلمه وم، خدازده څه زهر او زقوم مې وخوړل چې داسې مې په خېټه کې کاڼي شول، هېڅ نه هضمېږي.

او بیا له درده وستمېده، خو ډاکټر مدن لال په کټکي پرې وخندل:

_زوروره! ډوډۍ که د بل وه نس خو دې خپل و کنه... چې ډوډۍ وړیا شي، سړی به ځان پې وژني؟

بیا یې د عبدالصبور خان ګېډه څو ځایه کښیکښوده، وې ویل:

_راځه!

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مخکې شو، سرکاتب هم دغسې ناارمه ورپسې وخوځېد، چې لا براتوار ته ورسېدل. مدن لال په کینې ګوټ کې ولاړې الماری ته ورغی. دوه د تابلیتو پاکټونه یې ترې راوویستل، بېرته ده ته راغی، وې ویل:

ــواخله!... دغه د هضمیت ګولۍ دي، دا نورې هم د خوړو لپاره دي... یوه یوه دانه یې همدا اوس دستي وخوره، که یې فایده ونه کړه، یو ساعت پس ته یوه بله د هضمیت ګولۍ هم وخوره... او ګوره.. بادیګر د بل په ډوډۍ ځان مه وژنه. پوه شوې؟... څه زیاتې.

عبدالصبور خان زهیر ورته وموسل، دوه تابلیته یې په هماغه لابراتوار کې له ستوني تېر کړل. وروسته له هغه یې له ډاکټر مدن لال څخه مننه وکړه. بېرته ترې رهي شو. شېبه پس دی هم دالېز ته پسې راووت، چې له لیرې یې سرکاتب بیا هم دغسې په عذاب روان ولید، په زوره یې وررږغ کړه:

ــګوره صبور خانه! تا ته وایم!

او چې هغه تر شا وروکتل، هماغسې په لوړ اواز یې پسې زیاته کړه:

ــچې دباندې ووتې، یو څو نه راستنېدونکي تېزونه هم واچوه... روغ رمټ به شې.!

له دې سره په دالېز او نژدې شا و خوا کوټو کې خلکو وخندل. سرکاتب هم په زحمت خوله جینګه کړه، له څو واره سر ښندېلو وروسته بېرته رهي شو.

ورځ د معمول په شان تېره شوه. خو په دا بله ورځ ډاکټر مدن لال بې له کومې مخکېنۍ خبرتیا کار ته رانه غی. نه یې د ناروغۍ پاڼه راولېږله، نه یې د عادت پرخلاف د خپل نه راتګ چا ته څه ویلي وو. همکاران یې لږ حیران شول خو دومره ری یې په کې نه واهه، ځانونه یې په دې قانع کړل چې ښایي کوم ناڅاپي کار ورپېښ شوی وي او دی یې د احوال ورکولو ته نه وي پرې ایښی. خو چې په دا بله ورځ یې بیا هم درك نه شو مالوم، نو ورو ورو دوی ته هم اندېښنې ورپیدا شوې. په اوسنیو شرایطو کې داسې ترې تم کېدل؟... څه داسې خبر نه وه چې سړی په کراره پرېږدي. هماغه وو چې د دوی زړونو هم بې اختیاره بدې ګواهۍ پیل کړې، چا و چا خو لا خدازده څه څه خوبونه ورته ولیدل. غرمه مهال اخر د ډاکټر افضلي طاقت ونه شو، دې نورو ته یې وویل چې که ډاکټر مدن لال نن هم روغتون ته رانه غی، ضرور به یې مازدیګر کاله ته ورځي او درك به یې مالوموي. خو دوی لا په همدې چورتونو کې وو، چې مدن لال یو ناڅاپه راپیدا شو، هغه هم روغ رمټ. تر ټولو مخکې ډاکټر نصیري ولید. وارخطا ورورړاندې شو چې پوښتنه ترې وکړي، خو ډاکټر مدن لال مازې ترخه ورته وموسل. دغسې چوپه خوله د سرطبیب کوټې ته ترې ننووت. چې بېرته راووت، هم ورته نه ودرېد. بس دومره یې ورته وویل چې:

ــاوس نه.. بیا پس ته.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او هك حيران ډاکټر نصيري يې پر خپل ځای ولاړ پرېښود. پاتې ورځ يې هم په کار مشغوله تېره کړه. رخصتي ته ايله نيم ساعت پاتې و، چې د ډاکټر نصرت په کوټه کې سره يوازې شول، دوی هم سمدستي ترې وپوښتل.

ـخير خو و ډاکټره... څنګه داسې يو دم ورك شوی؟

مدن لال پيکه خوله ټولو ته وکتل، وې ويل:

ـږغ مه لره چې بلا وه برکت يې نه و... هسې خدای بچ کړه.

او په لنډ ډول يې ټوله کيسه ورته وکړه، چې څنګه ورمه شپه د اګسا خلکو (د انقلاب د ګټو ساتندويه اداره، يا د نور محمد تره کې استخبارات) له کاله ويستلی او له ځان سره بېولی و او بيا يې هلته څنګه او څومره په ټولو ډبولی و. له دې سره يې لمن پورته کړه، ملا او ډډې يې دو ته وروښودې چې يومخ تغمې تغمې وې، پسې وې ويل:

ـکوناټي او لينګي مې تر دې لا بتره دي.

ډاکټر نصيري بې اختياره وپوښتل:

ـنو وې نه ويل چې ولې؟

ډاکټر مدن لال ترخه ورته وخندل:

ـويلي يې د ثور پرتمين انقلاب ته مې سپکاوی کړی.

او چې دوی حيران وويل:

ـهن؟!

د خپلې خبرې په روښانتيا کې يې پسې زياته کړه:

ـابله ورځ سرکاتب صبور خان راغی ډېر په عذاب و نس يې خورېده. ګولۍ مې ورکړې، ورته ومې ويل چې يو څو نه راستنېدونکي تيزونه هم واچوي. بس همدا خبره يې راته بانه کړه .

دې خبرې ټول بې اختياره وموسول. خو ډاکټر افضلي بېرته تندی تريو کړ، په منت ناکه لهجه يې وويل:

رښتيا وايې کنه... نه راستنېدونکی خو دوی د ثور انقلاب ته وايي. تا بيا په تيز باندې څنګه دا نوم اېښوده؟

ډاکټر مدن لال، لکه ملامت ماشوم، ځوړند سر ورغبرګه کړه:

ـخوشې مې خولې ته راغله.. زه څه خبر وم چې ټوکه به راته متاکه شي؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټر نصرت وپوښتل:

ـ چې څنګه یې بېرته راخوشې کړی؟

مدن لال وویل:

ـ هسې خدای فضل راباندې وکه... ویلې یې، موږ خبر یو چې له انقلاب ضد باندونو سره تړاو نه لرې، ځکه مو دا ځل مازې غوږونه درتاو کړل، چې بادیګر داسې رذالتونه ونه کې، خو که درپوه شوو چې نور پسات هم درکې شته، بیا به دې نو موږ هم ښه سم خوښ شو!

او د دې نورو غوندې په چورتونو کې ډوب شو. اخر ډاکټر افضلي چوپتیا ماته کړه. هماغسې قارجن یې مدن لال ته بیا منت پیل کړ:

ـ په خوله مې درته وویل چې دې خولې سره دې پام کوه، پام کوه... خو نه، هېڅ اثر یې درباندې ونه که. لکه دېوال ته چې مې ویلي وي.. اوس دې ولیدل چې څه یې دروکړه؟

بیا چوپ شو، چې قار یې سره کښېناست، نرم او د نصحیت په دود وړاندې لاړ:

ـ خیر.. دا ځل خو بچ شوې، په اینده کې پام کوه.

بیا یې دې نورو ته مخ ور واړاوه پسې زیاته یې کړه:

ـ باید ټول له احتیاطه کار واخلو. دا وخت د بېځایه خبرو نه دی، خدای مه که په داسې بلا به اوښتي یو، چې بیا به خپله هم ورته حیران یو.

ډاکټر نصیري سر وګراوه، سرګردانه یې لکه له ځان سره چې ږغېږي، وویل:

ـ چې دا به د چا پسات وي؟

ډاکټر افضلي ورغبرګه کړه:

ـ نو بل به یې لا څوك وي سړیه... زه خو یې د همدې سمېع الله خان کار بولم .

چې ټولو ورسره ومنله، ډاکټر نصرت بیا قارجن پرې ورزیاته کړه:

ـ اها... اوس رامالومه شوه چې دا د خنزیر بچی ولې داسې په هر چا وربرګ برګ کېږي.

ده ته هم ټولو سر وخوځاوه، هماغه وو چې په یوه سلا یې پرېکړه وکړه، چې سبا به کار ته له راتلو سره سم، خپل ټول باوري انډیوالان د سمېع الله همدرد د اګسا له غړیتوبه خبروي او ترې غواړي به چې لیرې دې ترې ګرځي. یو بل

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

کار هم وشو. هغه دا چې، ډاکټر مدن لال هم له دغې ورځې وروسته په نژدې انډیوالانو کې په "نه راستنېدونکي مدن لال" مشهور شو .

په دا بله ورځ چې روغتون ته راغلل، نو رښتیا یې هم سملاسي د خپلې پرونۍ پرېکړې په عملي کولو لاس پورې کړل، هر چا ته چې یې هر باوري انډوال یوازې په ګیر ورغی، د سمیع الله همدرد په باب یې خبرداری ورکړ او ترې وې غوښتل چې پام دې ورسره کوي. ډاکټر مدن لال خپله لابراتوار ته ورغی. چې له تکنېشن سلیم جان سره یوازې شو، لومړی یې د هغه د پوښتنې په ځواب کې خپله ټوله کیسه ورته وکړه، بیا یې ترې وغوښتل چې د اداري څانګې له سمیع الله خان همدرد څخه دې ځان ژغوري ځکه چې د اګسا غړی دی او د ټولو په باور دی هم، هغه په ګیر ورکړي. سلیم جان لکه هېڅ چې یې زړه ته نه وي لوېدلي، حیران وویل:

_څه و..ا..یې!.. سمیع الله خان؟!

او چې ده ورته "هو" کړه، نو ډېره مننه یې ترې وکړه، چې دی یې هم پرې خبر کړ. بیا یې ټینګه وعده ورکړه چې ضرور به ځان ترې ساتي. خو چې مدن لال ترې ووت، په ارامه یې اوږده ساه وکښه او راضي یې له ځان سره وموسل، چې راز یې تر اوسه لا چا ته نه و رسوا شوی .

لفبرا، انګلستان

1999/3/17م کال

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com

د لاس بیه

نه پوهېږم ولي ځينې خلك داسې دي چې په هغه اول نظر دې لا بد ترې راځي. برناحقه، بې موجبه بې له دې چې خپله يې هم په علت پوه شې. او ځينې نور يې بيا همداسې بې له کوم خاص دليله ښه دربانديې لګي .

غني، له ښه مرغه په دې دويمه ډله کې راته. سره له دې چې نه يې خوی خاصيت رامالوم و، نه يې نور کړه وړه او څېره د څه خاصې پاملرنې وړ وه، بيا مې هم خدای شته په هغه لومړي ځل ليدو ښه ترې راغلل؛ او دا، اوړی يو ښايستوکی سهار و. زه د هر وخت په شان دفتر ته روان وم. له ښايسته ډېرو اشنا کورونو او واټونو دغسې بې خياله تېر شوم. اخر هغې نوې جوړېدونکې ودانۍ ته وروړسېدم چې له پسرلي راهيسې بيا کار پرې کېده. د ودانۍ کار ښه پرمخ تللی و. استاکاران يې اوس د چت په پوښلو لګيا وو. له عادت سره سم مې نن هم دغسې په تلو تلو کې وروکتل. لا سم نه وم ترې تېر، چې غني مې وليد وچ کلك د منځوی ونې خاوند ځوانکی و، له اوږدې نرۍ غاړې او تېره لمر وهلي مخ سره د خټو ډکه کاسه پر سر له اوګيرې څخه د ودانۍ خوا ته رهي و چې ما ته راورسېد، خدازده څنګه مې وروکتل چې لنډ ودرېد، راته وې موسل. ما هم نرم ورته وموسل، ترې تېر شوم. مازديګر چې بېرته تلم، هم تقديری بيا په مخه راغی او يو بل ته له بيا موسلو وروسته هريو په خپله لاره لاړو.

دوه ورځې همداسې تېرې شوې. په دې دوو ورځو کې مې هغه څو ځله نور هم وليد. هرځل هماغسې په مازې موسلو له يو بل څخه تېر شوو، بې له دې چې څوك خوله په خبر خلاصه کړو، خو د درېيمې ورځې په مازديګر غني بيا وار راڅخه دمخه کړ او د لومړي ځل لپاره يې سلام راواچاوه. خوشاله مې د سلام ځواب ورکړ. لنډ ورتم شوم او د کار سترې مشې مې ورته وويله. په دغه ورځ مې يې د نامه پوښتنه هم وکړه. ښکاره ده چې زموږ خبر وروسته له دې په همدې ځای ختمه نه شوه. ورو ورو له يو بل سره وږغېدو او د ورځو په تېرېدو مو تر يوه حده سره وپېژندل. زه اوس خبر وم چې غني د مور و پلار مشر اولاد دی، تر اتم ټولګي پورې ښوونځي ته تللی، دوه وروڼه او يوه خور لري، چې اوس هم ښوونځي ته ځي. مور يې ژوندۍ ده او په کاله کې د خلکو جامې په مزدورۍ مينځي. پلار يې درې نيم کاله مخکې په حق رسېدلی او تر مړينې پورې يې ښايسته ډېر کلونه د ښار په ښوونځي کې چپړاسي توب کړی و. سره له دې چې ليك لوست يې نه وو زده، د روښانه فکر خاوند و او د ژوند تر ټولو لويه هيله يې دا وه چې ماشومان يې د ده غوندې نازده کړې پاتې نه شي. غوښتل يې ټول ښوونځی ووايي، د پوهې او کمال او ښو څوکيو او معاشونو خاوندان شي. خو دپلار له مړينې وروسته يې د غني په هکله ارمان نيمګړی پاتې شوی و. دوی ډېر ژر ليدلي وو چې يوازې د مور په مزدورۍ يې ګوزاره نه کېږي او د پلار د تقاعدۍ لپاره چې دولت څه روپۍ ورکړي، هغه يې ايله د پلار د ګور کفن او خير و خيرات او نورو ورباندې پورونو د خلاصولو شوی. بس لنډو ګنډ د چا خبره سپېره کندو ته کښېناستلي وو. هماغه وو چې غني ښوونځی پرې ايښی و، خوارۍ او مزدورۍ يې پيل کړې وې او دا و تر دا اوسه يې شپه ورځ همدا هڅه کوله چې لږ تر لږه يې د ورپاتې يتيمانو په برخه کې د پلار ارمان پوره کړي .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

په دې ډول زما او غني ترمنځ يوه ګلالۍ انډيوالي پيل شوه. سره له دې چې دا يو عجيب شانته انډيوالي وه، ځکه موږ مازې د غني د کار په ځای کې سره ليدل، بيا هم د وخت په تېرېدو خدای شته ډېر سره ګران شوو او د يو بل د ليدو شوق له يوې ورځې بلې ته راکې زياتېده. زه اوس هر سهار لږ وختي کار ته تلم، چې له غني سره لږ ډېره شېبه ودرېدای شم. او مازديګر به مې هم په لوی لاس لږ راباندې ناوخته کړه، ترڅو سم د غني د رخصتۍ په وخت ودانۍ ته ورورسېږم او بيا نو هلته لږ په ارامه د زړه خواله ورسره وکړای شم. د غني له ما سره خبرې خوښېدې. تر اوسه يې څو ځله دا خبره راته کړې وه او زما يې تر دې لا هم غيرت، همت او مدام داسې په زيار او اخلاص کار کول خوښېدل. ډېر زيارکښه ځوان و. هر وخت به يې داسې تکړه کار کاوه، چې تا به وې د رستم زور يې په متو کې دی. لکه هېڅ ستړيا چې نه پېژني. ښه مې په ياد دي، يوه ورځ مې په خبرو خبرو کې په ستاينه ورته وويل:

ــيره غني جانه! دې يوه شي ته هر وخت حيران يم.

ــڅه شي ته صيب؟

ــويم ته ګوره... داسې په ځان خوار يې. خو چې کار ته دې ګورم، حيران پاتې شم چې دې سږي په دې متو کې دومره زور له کومه کړ؟

غني په يوه عجيب خواشيني نظر راوکتل، وې ويل:

ــڅه وکم مامور صيب. چاره څه ده؟... يوه لپه يتيمان راله غاړې دي... که زه دې سختيو ته ځان ورنه کم، د هغو به څه حال وي؟

او له يوه ساړه اسوېلي سره يې پسې زياته کړه:

ــنه دې دي اورېدلي چې وايي "مجبور ته مه وايه زوروره"؟

دې ځواب يې داسې سخت تاثير راباندې وکړ، چې نور مې هېڅ وته نه ويلای شول. په داسې حال کې چې زړه مې له درده څړيکې کولې، دغسې خواشينی ترې لاړم او خدای شته ساعتونه ساعتونه يې په کاله کې هم په کراره پرې نه ښودم. په دا بله ورځ چې ورسره مخامخ شوم، نو يو څه د ډاډګيرنې هڅه مې يې وکړه او کوښښ مې وکړ چې د راتلونکي لپاره يې هيله من کړم، خو ده، لکه هېڅ چې يې زما خبرو ته پام نه وي، نرم وموسل وې ويل:

ــپرون مې لکه چې ډېر خپه کړې.

ما هېڅ ځواب ورنه کړ او دې هماغسې موسکی شونډې وړاندې لاړ.

ــښښه غوارم... بيا به هېڅکله داسې خواشينې کوونکې خبره راڅه وانه ورې.

ما، مازې وويلای شوه:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـنه،نه...

او غوښتل مې نورڅه هم ووايم، چې دی په خبر کې راولوېد او په هسې خوښې ټوکو کولو يې زما د خندولو هڅې پيل کړې او چې ترې تلم، نو رښتيا مې هم ښايسته ډېر خندلي وو .

شپې ورځې پر له پسې تېرېدې، زموږ ليده کاته د پخوا په شان روان وو. او موږ دواړه له دې امله راضي او خوشاله له ژوند سره په وړاندې تلو، چې يو مازديګر مې غني نابېره په خپل کارځای کې ونه ليد. عجيبه وه دغه نن سهار مې لا ورسره ليدلي وو او اوس يې هېڅ پته نه لګېده. دې کار يو څه حيران کړم، مګر بيا مې هم دومره اندېښنه ورته ونه کړه. ځان مې په دې قانع کړ چې ښايي کوم ضروري کار ورپېښ شوی وي او دی يې لږ وختي د کار پرېښودلو ته اړ ايستلی وي، خو چې په دويمه او درېيمه ورځ يې بيا هم درك نه شو مالوم، نو زما په زړه هم نا‌ارامتيا منګولې ښخې کړې. په څلورمه ورځ خو مې زياتي طاقت تمام و. هماغه و چې مازديګر له کاره د راتلو په وخت، ودانۍ ته له وررسېدو سره مخامخ بام ته وروختم او په کار لګيا استاکار، ګل استاد، مې له سترې مشې وروسته وپوښته:

ـاستازه، دا څو ورځې وشوې چې ستاسو يو کارکوونکی، غني خان په خپل کار نه مالومېږي... چې دا ولې؟

ګل استاد خواشيني پاس راوکتل، وې ويل:

ـهو مامور صېب!... غني جان زياتي کار ته نه راځي.

ـولې، خير خو دی؟.. خپله يې کار پرېښود، که تاسې له کاره پسې واخيست؟

ـنه صېب، نه يې خپله کار پرېښود، نه بل چا له کاره پسې واخيست.. هغه غريب زياتي د کار کولو له ښې ووت.

دې ځواب يې يو دم ټکان راکړ، وارخطا مې وويل:

ـچګي شی (څه شی)؟~

ګل استاد په تعجب وويل:

ـنه يې خبر؟!

او چې ما ورته "نه" کړه، ده هم په لنډ ډول کيسه راته وکړه، چې څنګه تېره يکشنبه ودانۍ ته د راختو په وخت، د غني سر څرخېدلی او له بامه لاندې رالوېدلی و.

او پسې وې ويل:

ـدستي مو شپاخانې (روغتون) ته يوو‌ړ. هلته مالومه شوه چې درې پوښتۍ او ښي لاس يې مات دی. دا وخت حاجي صګيب (د ودانۍ څښتن) هم راورسېد. خير دې يوسي، مخامخ ډاکټرانو ته ورغی، ورته وې ويل چې په روپيو

Downloaded from: The Digital Library

کې چورت مه وهئ، هرڅومره روپۍ چې پرې لګېږي زه ورته ولاړ يم. تاسې د سړي چاره وکئ... خو ډاکټرانو ورته وويل چې د پوښتيو ايلاج (علاج) به يې لا وشي. منګر (مګر) د لاس چاره يې نه کېږي.. هډوکي يې جزغۍ جزغۍ دي... هماغه وو چې په بند کې يې غوټ ورپرې کړ.

دې خبرو داسې وبوږنولم، لکه پر سر او مخ چې مې د غومبسو ځاله رالوېدلې وي. هېښ پېښ پر خپل ځای ولاړ وم. دغسې لالهاده مې استاکار ته ورکتل، چې د ودانۍ د څښتن په ستايلو سر شو:

ــله حاجي صېب سره دې خدای ښه وکي، ډېر نېك سړی دی... د غني جان د ايلاج ټول لګښت يې په غاړه اخيستی... هر وخت پوښتنې ته ورځي، هر ځل څه مېوه، څه خواړه ورسره وړي.

او په يوه له وياړ او احسانه ډکه لهجه يې پسې زياته کړه:

ــپنځه زره روپۍ يې نورې هم، دغسې ورکړې!

په ما باندې خدازده ولې، د قار څپې راودانګل. بې اختيار وغُرېدم:

ــپنځه زره روپۍ، پنځه زره!.. هه... چې دا روپۍ خلاصې شي، نو بيا؟... د هغه لاس بيه، چې د چا په کار کې غوڅ شي، بس همدومره ده؟ !

ګل استاد څو شېبې دغسې هك حيران راوکتل، خو هېڅ يې ونه ويل. او زه، هماغسې قارجن د روغتون په لور ترې وخوځېدم.

8/3/1357ل کال

کابل

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

بدکاره

کریم جان د غلام سخي د دوکان مخې ته پر وړه څوکۍ ناست و. د چایو ډکه پیاله په لاس نرم نرم ورسره ږغېده، چې مخامخ ښځې یې پام ځان ته ورواړاوه. ښځه له کیڼ لاس ته پرتې کوڅې راوتلې وه. پیکه شنه بوغره (چادري) پر سر، نرۍ جګه ښځه وه. هماغلته وړاندې پاخه سړك ته پر وروتلې لار ودرېده. تلولی غونډې یې شا و خوا وکتل چې پر ده یې سترګې ولګېدې، خدازده ولې لږ پرې راتاو شانتې شوه، څو شېبې یې نېغ نېغ وروکتل. دې کار د کریم جان پر تندي د حیرانتیا ګونځې جوړې کړې، څو ګډوډ فکرونه سر ته ورغلل. لا سر ته د ورغلیو فکرونو په سره سمولو لګیا و چې ښځې بېرته مخ ترې واړاوه، وړاندې د بازار په منځ کې د تېر شوي پاخه سړك پر لوري وخوځېده. خو څو ګامه پس بېرته ودرېده، بیا یې ده ته تر شا وروکتل. بیا بېرته یو څو ګامه وړاندې لاړه، بیا بېرته ودرېده، ده ته یې تر شا وروکتل او چې کریم جان یې بیا هم هماغسې خوا ته ورکتونکی وموند، دا هم راتاو شوه، دغسې ورو ورو او زړه نازړه پرې رارهي شوه. د کریم جان زړه دربا پیل کړه، وارخطا یې یو دوه ګړندي غوړپه له چایو وکړل، یو ګونګ شانته ګومان ورپیدا شوه. ښځې هماغسې ده ته کتل، وار په وار دوکان ته رانیږدې کېده. چې ور ورسېده، پرې ورتاوه شوه، د ده مخې ته غلام سخي ته مخامخ ودرېده. کریم جان، وچ حلق، ښځه له نیږدې، له نظره تېره کړه. دلته له نژدې دومره جګه ورته ونه اېسېده، خو نرۍ او ډنګره اوس هم وه. بوغره یې ښایسته ډېره زړه وه، څو ځایه یې شلېدلې وو، چې په بېلابېلو تارونو بدرنګه ګنډل شوي وو. نورې جامې یې هم خواري، خو پاکې وې. ښځې داسې وښوده لکه له دوکانه چې یې کوم شی په کار وي. د بېلابېلو شیانو پوښتنې یې له غلام سخي څخه وکړې او چې هر وار به د هغه پام د شیانو په پلټلو پسې پر بله شو، دی به بیا کریم جان ته په څنګ وروکتل. کریم جان هم شرمندوکې موسکا پر شونډو څو ځله سترګې ورسره وجنګولې او هر وار یې خواږه خوندور شوقونه ورکې حس کړل .

ښځې اخر هېڅ شی هم ونه پېرل. بېرته رهي شوه. او چې له لږ وړاندې ځایه یې بیا هم ده ته تر شا وروکتل، نو د کریم جان ګومان هم په یقین بدل شو. زیاتي نو دلته کښېناستو ارام نه ورکاوه، ژر یې تشه پیاله پر خپل ځای کښېښوده، غلام سخي ته یې وویل:

ــزه دستي بېرته راځم.

او پاڅېد. ښځه د پاخه سړك پر خوا روانه وه. دی هم پسې رهي شو. ښځه د سړك پر غاړه ښي لاس ته تاو شوه. دی هم بازار ته له وررسېدو سره ښي لاس ته پسې تا شو. خو د خلکو په ګڼه ګوڼه کې یې ښځه ونه لیدلای شوه. وارخطا د ګوتو پر سر ودرېد، غاړه یې د هغې د موندلو په تمه اوږده کړه، چې بیا یې هم ونه لیده، لا یې ګام پسې چابك کړ، تلولی رهي شو. له ښه مرغه یې څو ګامه پس بېرته سترګې پرې ولګېدې. د یوه پلورنځي مخې ته ولاړه وه. ځان یې د هغې د لویو ښیښه یي کړکیو شا ته د اینبو توکو په ننداره اخته کړی و. کریم جان خوشاله وموسل، په زړه کې یې وویل: "شاباس د نور لورې. ماسکه ویل رانه ورکه شوې، خو ته دلته راته ماتل وې...او پرې وررهي شو، چې شېبه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس هغې هم ولید، ننداره یې پرېښوده، بېرته رهي شوه. کریم جان ځان ورورساوه، ځو ګامه دغسې چوپه خوله څنګ په څنګ ورسره لاړ، چې لږ سره یوازې غونډې شول، هماغسې په تلو تلو کې یې ورته وویل:

_سلام، چېرته داسې له خیره روانه یې؟

ښځې بې له دې چې وروګوري، وویل:

_هېچېرته نه، کورته ځم.

پسې وې پوښتل:

_او ته؟

کریم جان لنډ وخندل:

_زه؟... نه پوهېږم، هرځای چې ته وایې.

دی غلی په څنګ وروکتل، څه یې ونه ویل. خو کریم جان وړاندې لاړ:

_څنګه؟ ما هم درسره بیایې؟

ښځې ځان ناګومانه واچاوه:

_چېرته؟

_ستا کور ته کنه.

ښځې بیا په څنګ وروکتل، ماناداره یې وویل:

_هلته به نو څه وکو؟

او چې کریم جان په خندا وویل:

_هېڅ، یو سات به سره کېنو.

دې هم لنډ وخندل، وې پوښتل:

_پیسې لرې؟

_هو کنه.

_څومره؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

کريم جان وياړلي وويل:

ــدغومره خو شته چې ستا چاره پې وشي.

او مخکې له دې چې ښځه څه ووايي، ترې وې پوښتل:

ــوايه، څو روپۍ غواړې؟

ښځې ورغبرګه کړه:

ــيو نيم سل.

کريم جان بې اختياره تکرار کړه:

ــيونيم سل اوغانۍ؟

ښځې وويل:

ــهو. يونيم سل اوغانۍ، لرې يې که نه؟

کريم جان ناارامه ځتې وګراوه، وچونګېد:

ــخود يې لرم... خو دا پيسې لږ ډېرې نه دي؟

ــنه. پې ارزم.

کريم جان څه ونه ويل، دغسې چورتي څو ګامه ورسره لاړ، ښځې وپوښتل:

ــڅنګه، خوښه دې ده که نه؟

کريم جان ناراضه څه وګونېد، خبر يې واړوله:

ــنوم دې چګي شی دی؟

ــڅې کيې؟

ــهېڅ دغسې،

ښځې وويل:

ــمهمه نه ده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسې وې پوښتل:

_څنګه. یونیم سل اوغانۍ. سمه ده؟

_کریم جان بیا خبر واړوله، په اعتراض یې وویل:

_نو لږ تر لږه دې دا عمر خو راته ووایه کنه چې درګرده همدا یونیم سل، یو نیم سل اوغانۍ کیږي... ځوانه یې؟

_هو.

_څوکلنه؟

شپږویشت.

_ښایسته یې؟

_هو!

کریم جان په خندا وویل:

_ته کوم چې مخ دې وګورم؟

ښځې ته قار ورغی، وغوربده:

_دلته نه، په کور کې.

او چې کریم جان بیا هم سرګردانه تکرار کړه:

_یونیم سل اوغانۍ.

د ښځې خلق هم ورته تنګ شو. بې حوصلې یې ورغبرګه کړه:

_ډېرو خبرو ته حاجت نه شته. یو نیم سل اوغانۍ، ځې که نه؟

کریم جان پوه شو، چې ښځه له خپلې خبرې نه اوړي. که خبر ډېره ورسره وشني، دغسې به یې پر خپل ځای پرېږدي. ځکه یې ویره خوله په خوشامند ورته وویل:

_دا دومره بې حوصله کېږې ولې؟ ... خود به درسره لاړ شم خو په یوه شرط، که مې خوښه نه شوې، بېرته درنه ځم. سمه ده؟

ښځې وویل:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ــسمه ده.

پسې زياته يې کړه:

ــزه اوس درنه مخکې کېږم. ته تر شا راپسې راځې... چې ورك نه شې. ښه؟

کريم جان د سر په خوځولو ورته "ښه" کړه. خو ښځه لا نه وه ترې رهي شوې، چې وې پوښتل:

ــګوره، څوك مېږه، مېږه خو به نه لرې، چې بتره به په جنجال ورسره ککړ يو .

ښځې وويل:

ــچې مېړه مې ژوندی وای، اوس به تا سره تلم؟

او ګامونه يې پسې چټك کړل. کريم جان هم يو مناسب واټن ترمنځ تر شا ورپسې رهي شو. ښځه ښايسته ډېره لار دغسې مخامخ وړاندې لاړه، چې دوکانونه لږ سره رنګړي شول، ښې لاس ته يوه تنګ سړك ته ورتاو شوه. هلته لا ډېره لاره نه وه تللې، چې بيا ښې لاس ته يوې نرۍ کوڅې ته ورو‌ګرځېده. ښځې د کوڅې په خوله کې پښه ونيوله. په ده پسې يې وکتل او چې دی يې له ليرې د دې خوا ته راروان وليد، سر يې کښته واچاوه، سيخه په کوڅه ننوته. کريم جان هم ګام ورچټك کړ. وچ حلق او درېږدونکي زړه يې کوڅې ته ځان ورورساوه، نېغ ورننوت. څو ګامه وړاندې يې ښځه وليده چې دغسې ځوړند سر ورو ورو په تنګه باريکه کوڅه کې وړاندې ځي. کوڅه تشه وه. مازې خال خال به څوك په کې راڅرګند شو، چې خدازده په کومو چورتونو کې ورك يې خپله لار وهله. کريم جان همداسې په تلو تلو کې د کوڅې دواړو غاړو ته ولاړ کورونه له نظره تېر کړل، ټول بې ډوله په يو بل پورې نښتي، کاږه واږه او خواره بشکي وو. بيا يې د هغې په منځ کې نرۍ بهېدونکې بيالې ته وروکتل، چې د شا و خوا کورونو خاورو خځلو په کې لامبل. ترې راپاڅېدونکی خوسا بوی يې زړه وروهسکاوه. بېرته يې ښځې ته سترګې ترې واړولې، هماغسې ځوړند سر وړاندې تله. ښځه له څو نورو کورونو هم تېره شوه. اخر کيڼ لاس ته د يوه واږه کور په خړ وره ورننوته. کريم جان هم په بيړه ځان ورورساوه، چې وره ته وروسېد، ژر يې شا و خوا وکتل، سيخ پرې ورننوت. د وره شا ته يې په يوه نسبتاً تياره دالان کې ځان ومونډ چې ابل سره يې سرای ته ورووت. دی لا دغسې پکر پر خپل ځای ولاړ و او له تيارې سره يې د خپلو سترګو د اشنا کولو هڅه کوله چې څنګ ته لږ وړاندې يې د ښځې غلی ږغ واورېد:

ــراځه کنه.

ده ژر د ږغ لور ته وروکتل. هلته يې ښځه وليده چې کيڼ لاس ته د يوې کوټې وره ته ولاړه وه. ښځې ور پرانيست پسې زياته يې کړه:

ــراځه دلته، دې کوټې ته.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دی وړاندې ورغی، کوټې ته ورننوت. وړه کوټه وه یوه زړه توشکه یې په یوه ګوټ کې اواره وه یو وړوکې بالښت هم ورباندې ایښی و. نور ډېر څه نه وو په کې. خو په ښه سلیقه جوړه او پاکه ستره مالومېده. د دالان غونډې تیاره هم نه وه، سرای ته ورخلاصې یوې وړې کړکۍ د تېر مازدیګر پسته رڼا په کې خوروله، ده لا دغسې په کې کتل، چې ښځې وویل:

_هلته په توشکه کېنه.!

کریم جان بې له دې چې څه ووايي، بوټونه وویستل، پر توشکه کښېناست. او چې له هغه ځایه یې بېرته دې ته وروکتل نو د لومړي ځل لپاره یې سترګې د ښځې پر لوڅ مخ ولګېدې. د کریم جان سترګې دغسې وچې کلکې پکې پاتې شوې، ښځه رښتیا هم ځوانه وه، د همدې پنځه ویشت شپږ ویشت کالو. په څېره هم بده نه وه. غټې تورې سترګې، ښایستوکې نرۍ پزه او راکښونکې خوله او شونډې. مازې ډنګر مخ او غومبورو یې لږ ژېړه لمبه کوله. خو نور یې هرڅه ښه وو، کریم جان خپله پرېکړه کړې وه، خوشاله یې سترګې وځلېدې، نرۍ موسکا یې پر شونډو وغوړېده. او چې ښځې وپوښتل:

_څنګه، ځې که پاتې کېږې؟

هماغسې موسکی شونډې یې وویل:

_پاتې کېږم.

دا ځواب یې پر ښځې هم ښه ولګېد. ویره خوله پرې راوړاندې شوه وې ویل:

_سمه ده. نو راکه، اول پیسې راکه.

کریم جان لاس کړ، یو سلګون او یو پنځوس ګون یې ښځې ته ورکړ. بیا یې څنګ ته د هغې کښېناستو ته ځای خوشې کړ. خو ښځې هماغسې پر خپل ځای ولاړ وویل:

_دستي. زه اوس مازې ابلې کوټې ته ځم، دستي بېرته راځم. ښه؟

او څو کریم جان څه ویلو ته خوله راسموله، ښځه بیا له کوټې وتلې وه. ښځه په بیړه د سرای په ابل سر کې پرتې کوټې ته ورغله، چې یوه وړه نجلۍ په کې ویده وه. یو زوړ بوډا یې څنګ ته ناست و. بوډا خواشینی او ناارامه مالومېده. د دې په ورننوتو یې اندېښمن پاس وروکتل، ښځې په ځای کې د پرتې نجلۍ پر تندي لاس کښېښود، وې ویل:

_څنګه ده نجلۍ؟ تبه یې لا نه ده شلېدلې؟

بوډا سر وښانده:

Downloaded from: The Digital Library

ـنه لورې، هماغسې سره تبې ده.

ښځې د نجلۍ پر خولې جن سر لاس راوکيښ، غلی يې پر تاوده غومبوري مچ کړه. بيا يې بوډا ته کړه:

ـهه، دا پيسې واخله، دستي بازار ته لاړ شه... څه دوا موا ورته واخله.. که پيسې پاتې شوې، لږ خواږه هم درسره راوړه، ښه؟

بوډا د سر په ورته خوځولو پيسې ترې واخيستې. بيا يې زړه کلوشه په پښه کړه، لرګينه خيرنه لکړه يې تخرګ ته واچوله، په احتياط له کوټې ووت. ښځې څو ځلې نور هم د نجلۍ پر مخ او سر لاس راوکيښ، پر مخ او تندي يې مچ کړه. وروسته له هغه پاڅېده، لمدې سترګې يې په ورغويو پاکې کړې، آبلې کوټې ته ورغله.

17/7/1356ل کال

کابل

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د سپوږمۍ سترګه

زما د نیا راتلو ته به ټول کور خوشاله و. زما خوښي خو بیا تر ټولو ډېره وه. علت یې هم ښکاره و. زه پوهېدم چې د هغې له راتلو سره زما د ژوند تر ټولو خوږې شپې ورځې پیلېږي. د نازونو او نازولو شپې ورځې، د مور و پلار له منته بېغمه د شوخیو او سات تېریو شپې ورځې، او دا ورې په تودو شپو کې پر بام د ویدېدلو، د نیا پر ورانه باندې سر اېښی له ستورو ډك اسمان ته د ورکتلو او د شپې تر ناوخته د هغې د خوږو کیسو د اورېدو شپې ورځې.

هسې خو مې نیا په نور کال کې هم وخت ناوخته راپېښېده، خو دا راتګ به یې مازې د دوو، درو شپو و، چې هغه به یې هم اکثره زما له مور سره په خپلو ضروري خبرو تېر کړ. خو د توتو ټولولو پر وخت به دوه درې شپې نه، بلکې بشپړې پنځه- شپږ اونۍ راکره راغله. دا وخت به زموږ په باغ کې کار ډېر و. دومره ډېر چې ان مور به مې لا له ابا سره باغ ته تله، چې تر تیاره ماښامه توت ورسره ټول کړي. ښکاره ده چې زه او زما وړوکی ورور یې په کور کې یوازې نه شوو پرېښودلای. باغ ته یې هم نه ورسره بېولو، چې بیا مو د دوی خبره له کاره ایستل. هماغه وو چې نیا به یې زموږ پالنې ته راوغوښته، هغې هم له خدایه همدا غوښتل، ځکه په دې ډول به هغې ته هم له موږ سره د څو اونیو تېرولو موکه برابره شوه.

دغه کال هم همداسې وشول. چې د تولو ټولولو وخت راورسېد، نیا ته مې یې احوال ورکړ. دوې ورځې پس هغه هم مازدیګر قضا مهال راورسېده. تر هرچا دمخه یې ما ږغ واورېد. له هماغه دباندې ځایه یې راناري کړې:

ـلال بسی، وه لال بسی...!!

له دې سره ما هم بې اختیاره چغې کړې:

ـانۍ!، انۍ!... انۍ مې راغله.!

او خوشاله مې له سرایه وروځغستل. چې وروورسېدم، ټینګ مې یې ډنګر لینګې په غېږ کې ونیول، دومره مې دېخوا اېخوا وځنګوله، چې نژدې مې "درب!" پر مځکه راغورځولې وه. انۍ مې وارخطا لاس دېوال ته تکیه کړ. په خندا یې وویل:

ـمه کوه زویه چې غوځاره دې کړم .

او ویره خوله راټیټه شوه "چړپ!... چړپ!" یې دواړه غومبوري په پسته کنډاسه خوله رامچ کړل. بیا یې د لاس غوټه پر مځکه کښېښوده. ټینګ یې په غېږ کې ونیولم. په همدې ترڅ کې مې مور و پلار هم راورسېدل. د سترې مشې له ور سره کولو وروسته ټول، په داسې حال کې چې ابا مې یې غوټه ورسره رااخیستې وه، کاله ته ننوتو. په کوټه کې یې د پخوا په شان څنګ ته کښېناستم .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com The Digital Library

نیا مې له مور و پلار څخه د حال احوال پوښتنه وکړ. بیا یې، په داسګې حال کې چې ورو ورو زما پر سر لاس راکښود، څو شېبې نورې هم په دېخوا اېخوا خبرو ورسره تېرې کړې. وروسته له هغه یې زما له مور څخه وغوښتل چې غوټه یې ورته راواخلي. خو مور مې لا له ځایه نه وه خوځېدلې، چې ما ټوپ کړل، د کوټې له کونجه مې یې ښایستوکې غوټه ورته راوړه او له تمو ډکې سترګې مې نېغې ورته ونیولې. نیا مې راپوه شوه. په کټکي یې وخندل، سم د لاسه د غوټې په خلاصولو لګیا شوه. چې خلاصه یې کړه، زما د زړه درزا هم زور واخیست. نه، ګومان مې نه و غلط. نیا مې دا ځل هم ښایسته ډېرې نینې او سرې او سپینې او ژېړې او شنې پتاسې ورسره راوړې وې! لا مې دغسې سرابښې (حریصې) سترګې هغو ته نیولې وې، چې نیا مې یو ډك موټ په لمن کې ترې راواچول. خو زه په دومره نه وم قانع، خپل موټ مې هم ترې راډك کړ او بیا نو دغسې په تراټ، زما د مور په منت او د نیا او ابا د خندا په کړس کې، له کوټې ووتم .

ماخوستن چې ځایونه پر بام هوار شول او ټول په خپلو ځایونو کې ورته وغځېدو، زما هم ډېر طاقت ونه شو، په شوق د نیا ځای ته وروځکېدم، ومې ویل:

ـ انۍ.... وه انۍ!

ـ څه وایې زویه؟

ـ کیسه... یوه کیسه.

نیا مې مهربانه راته "ښه" کړه، پسې وې پوښتل:

ـ د څه شي کیسه؟

او چې ما وویل:

ـ د ښاپېریو کیسه.

دې هم له لږ سوچ وروسته د یوې داسې ښکلې ښاپېرۍ کیسه راته پیل کړه، چې له ډېرې ښکلا یې د اوبو څاڅکي په مرۍ کې مالومېدل.

زما د نیا زښته ډېرې کیسې زده وې. یو مخ بېلابېلې او یوه تر بلې په زړه پورې. د فتح خان او رابیا او ادم خان او درخانۍ له کیسې رانیولې بیا د کوهْ قاف د ښاپېریو، تورو او سپینو دېوانو، او اووه سرې ښامارانو تر کیسو پورې، چې له خولو یې اورونه بادېدل او غرونه او ځنګلونه یې په مازې ساه پې ورکښلو ایرې کول. د خردجال او جوج ماجوج له کیسو رانیولې بیا د مځکې او بنیادمو د جوړښت او د اسمان د بېلابېلو تبخو (طبقو) او د هغوی په ورونو کې د ولاړو ملایکو تر کیسو پورې، چې شیطان لعین اسمان ته ورختو ته نه پرېږدي او هر وار چې هغه لعین دا هڅه وکړي،

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دوی یې د ستورو په کاڼو وولي او بېرته یې لاندې ترې راواچوي. ان د محشر او قیامت د ورځې او جنت او دوزخ کیسې لا ورمالومې وې. او دا، همداسې ښه وه، ځکه د هغې له رویه اوس زه هم په ښایسته ډېرو شیانو پوهېدم. مثلاً زه پوهېدم چې دا څلور کونجه دنیا ټوله د یوه لوی غوایي پر ښکر ولاړه ده؛ دا ښکر بیا پر یوې لویې ګارې ایښې او دا لویه ګاره هم د یوه غټ کب پر ملا پرته ده، چې هغه بیا خپله د زښته ډېرو اوبو په منځ کې لامبي. زه پوهېدم چې مثلاً زلزله ولې کېږي، ته وایه څنګه؟ ډېر ساده:

کله چې د دې غويي يو ښکر، چې دا ټوله دنیا وربانديې ولاړه ده، ستړی شي، نو بیا څه شی کوي؟ دا هم ډېر ساده: دا څلور کونجه دنیا خپل ابل ښکر ته ورغورځوي او د دې کار په کولو سره خو نو مالومداره خبره ده چې دا ټوله دنیا هم ولړزېږي او زلزله وشي. ښکاره ده چې د دې لړزېدو له امله به دا ټوله دنیا د وخته لا نړېدلې وای. خو له ښه مرغه خدای پاك د غرونو لوی مېخونه ورکې ټك وهلي او همدا د غرونو لوی مېخونه دي، چې مځکه یې ټینګه رانیولې او نړېدو ته یې نه ورپرېږدي. ماته اوس ان دا هم رامالومه وه، چې مورې ټول بنیادمان له خاورو جوړ یو. دا خبر خو مې یوه ورځ خپله لا حیران راباندې راټولو همزولو ته ثابته کړه. بې له دې چې نیا مې راښودلې وي. اوه چې څومره په ځان وویاړېدم. کاشکې تاسې هم راسره وای، چې د دوی هك پك مخونه مو لیدلي وای! ټول مې خړ پړ په ځای کښېنول! ښه مې په یاد دي، د خوړ څنګ ته پر لویه پرښه سره ناست وو. ما د بنیادمو د جوړښت کیسه ورته کوله، چې ورته ومې ویل چې مورږ ټول له خاورو جوړ یو. شکمن یې یو بل ته سره وکتل، مانادار غوندې یې سره وموسل. زموږ د ډم زوی، جلاتي خو راپورې ولا خندل. لکه خوشې دروغ چې ورته وایم. دې کار یې وینې راکې په غورځنګ کړې. زما دنیا په خبر کې شك؟ هغه هم د دې تیزن جلاتي له خوا؟... نه!... په هر ډول چې وي، باید چاره مې یې کړې وای. هماغه وو چې قارجن مې د دوی جینګې خولې له نظره تېرې کړې، له لږ سوچ وروسته مې وویل:

ــنې (نه یې) منئ؟

دوی وویل:

ــنه!

ما ویل:

ــنې منئ؟

دوی ویل:

ــنه!

ما بیا وویل :

Download from: ketabton.com

Downloaded from: ketabton.com

ــنې منۍ؟

او چې دوی بیا وویل:

ــنه!

ما هم چټك لستوڼی بډ واهه، د دوی ټولو په مخ کې مې خپل مړوند څو واره ښه کلك وګراوه. چې لیکې لیکې خاورې پرې راپستې شوې، هماغسې قارجن مې مړوند دوی ته ونیو، پرې وربرچ مې وهل:

ــدا چګې شی دی، ها؟...

دوی چې زما په خاورو خړ مړوند ولید، سره تلولي غونډې شول. خو لکه چې بیا یې هم سمه زړه ته نه وه لوېدلې، ځکه یې ژر ژر خپل مړوندونه هم وګرول او چې د دوی پر هغو زما تر مړوند لا ډېرې خاورې راپستې شوې، نو دوی ته هم بله چاره ورپاتې نه شوه، بې له دې چې دغسې ژېړې سترګې غلې پر ځای کښېني. له دغې ورځې وروسته نو بیا چا زما په خبر شك ونه کړ. ما هم، هره شپه چې مې نیا کومه کیسه راته کړې وه، په دا بله ورځ شا و خوا راباندې راټولو همزولو ته په مزه مزه اوله خاصو ډمامو په ډك انداز اوروله. یو څه مالګه مې له خپله ځانه هم پرې دوړوله. خو اوس چې مې دوی ته بنیادم د جوړښت غونډې ګرانه خبر ثابته کړې وه، نو کومه و هغه د نر زوی، چې څه په کې وواېي!. بس ټول به راته غوږ غوږ وو او له ستاینو په ډك نظر به یې راکتل، چې تر دوی ټولو په ډېرو شیانو پوهېدم. ما هم خدای شته من من غوښې پرې اخیستې. هم پر دوی باندې د بروالي او هم پر دوی د خپل دومره لوی تاثیر له امله. په تېره بیا چې د محشر د ورځې او جنت او دوزخ کیسې به مې ورته کولې. دې کیسو نه یوازې پر دوی، بلکې پر موږ ټولو خپل خاص اغېز لاره. کله چې به مې د جنت د ښکلو باغونو او چمنونو، په کې ناستو راز راز مرغانو او تر شاتو لا د خوږو مېوو او له شیدو او شاتو څخه د ډکو ویالو کیسې ورته راواخیستې، نو زما غونډې به د دوی زړونه هم ورته مښې مښې شول او خولو به مو اوبه ورته وکړې. او د دوزخ کیسو خو به ځای پرځای غوني راوتښتول.

د هغه د غټو او ژورو تنورونو، په کې د بلو اورونو کیسو چې لمبو یې کاڼي ویلي کول، او د دومره ډېرو مارانو او لړمانو د چیچلو او د سره اور په ګرزونو باندې د وهلو_ ډبولو کیسو به داسې له ډاره ولړزولو، چې بې اختاره به مو په خاورو سپېرې کړې ګوتې د پزو پر سرونو راوکښلې او په توبو توبو به مو له خدایه وغوښتل چې ترې ومو ساتي.

ښکاره ده چې په دې دومره پوهې ویاړېدم. او د دې خبرې کولو ته خو نو حاجت هم نه شته، چې دا ټولې کیسې به نه وای رامالومې، که مې نیا نه وای راته کړې .

دغه شپه هم، چې د ماښام له ډوډۍ وروسته بام ته راووتو او هر څوك په خپل ځای کې پرېووت، زه د نیا ځای ته ورغلم، سر مې د هغې پر مړوند کښېښود. څو شېبې مې دغسې پاس اسمان ته وروکتل، چې نن یې د ستورو ځلا د

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

بشپړې راختلې سپوږمۍ رڼا یو څه ورتته کړې غونډې وه. وروسته له هغه مې بېرته نیا ته مخ ورواړاوه، یوه کیسه مې ترې وغوښته. چې دې وپوښتل :

د څه شي کیسه؟

ما هم ورغبرګه کړه:

ــد کیامت کیسه.

د قیامت د نامه اورېدلو خدازده ولې خواشینې کړه، ګرومجن یې وویل:

ــهی، هی... پوښتنه یې مه کوه زویه چې ډېر تریخ ساهت (ساعت) یې دی.

او دیوه ساړه اسوېلي له کښلو سره ژورو اندېښنو یووړه. بیا یې لکه له ځان سره چې ږغېږي، هماغسې اندېښمن پسې وویل:

ــروزي ماشر کې جان ګودا...ا..ز بو وَد. اولین پورسیش از نه... ما... ا... ز بو وَد.

)روز محشر که جانګداز بود اولین پرسش از نماز بود(

زه مې دنیا په پاړسي چندان پوه نه شوم، خو څه مې ونه ویل. ما ویل مه یې کوه په خپله خوښه وړاندې لاړه شي. له ښه مرغه دې هم ډېر ونه ځنډولم. په داسې حال کې ګچې ګوتې یې زما په وېښتو کې ښخې کړې وې او نرم نرم یې زما سر پرې ګراوه، وړاندې پسې لاړه:

ــوایي په دغه ورځ به لمر مازي یوه نیزه پر سر جګ ولاړ وي، زویه.... خلك به تر زنې په خپلو خولو کې ډوب وي. او د سر ماغزه به یې د اوبو غونډې په کوپړیو کې خوټېږي. مځکه به هم سره تبۍ وي... موږ به ټول د خدای پاك په اوزور (حضور) کې ولاړ یو، د هر چا املنامې (عملنامې) به یې مخې ته ورته ایښی وي. که چا په دې دونیاښه کړي وي که بد، ټول به په کې لیکلي وي، زویه...

ما چې دا ټول شیان د خپل ذهن په سترګو لیدل، ناڅاپه مې ورغوڅه کړه:

ــنو دا ټول شیان څوك په کې لیکي، انې؟

ــملایکې یې لیکي، زویه، ملایکې.!

او چې ما حیران وویل:

ــملایکې؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

نرم يې وخندل، وې ويل:

ـهو زويه... وايي د هر بنيادم پر اوږو دوه ملايکې ناستې دي، يوه پر ښۍ اوږه، بله پر کينه اوږه. د ښۍ اوږې واله يې د سړي ښه کارونه ليکي، د کينې واله يې بد کارونه.

ما بې اختياره لاس اوږې ته ورووړ، خو نيا مې په خندا وويل:

ـنه زويه، ملايکې څوك په لاس نه شي رانيولای، هغوی له نوره جوړې دي، موږ بنيادم يې نه ليدلی شو، نه نيولی.

زه له خپل کاره لږ خړ غوندې شوم. شرمندوکی مې لاس له اوږې ايسته کړ او د نيا خبرو ته غوږ شوم، چې پسې زياته يې کړه:

ـخو له دې ټولو خبرو مخکې بايد اخر زمان راشي زويه. او اخر زمان هم تر هغو نه راځي، چې څو يې اول الايم (علايم) نه وي راغلي...

له دې سره يې بيا لږ خواشيني په ږغ ورگډه شوه، انديښمن يې پسې وويل:

خدای مې دې غاړې نه بندوي، ځينې الايم خو يې دغه اوس لا راغلي... زه چې دې خلکو ته گورم...

او د يوه ساړه اسوېلي په کښلو يې خپله خبر نيمگړې پرېښوده. خو ما ډېرې چوپتيا ته پرې نه ښوده، ترې ومې پوښتل:

ـڅه الايم؟

نيا مې لنډ په ځنگ راوکتل، هماغسې انديښمنه وړاندې لاړه:

ـهو زويه! نو وايي چې په اخر زمان کې به خلك ډېر بې لمازه شوي وي. بې لمازه څه چې په دين به شرمېږي لا!، توبه خدايه، توبه... وايي د مال او دولت مينه به زښته په کې ډېره شوې وي. دومره ډېره، چې له دين او ايمانه به پرې تېر وي... شرم او حيا به يو مخ له خلکو کوچېدلی وي. ښځې به له مېړونو حيا نه کوي او کشران له مشرانو.. وايي په اخر زمان کې به ښځې د نرو ډول کوي، نر د ښځو. خدای مو دې ترې وساتي زويه. په ښار کې خو همدا اوس لا دغه حال دی. د ښځو وېښته تر څټه رالنډ دي او نر بيا درگرده لگيا دی، خپلې څڼې ورته اوږدوي. څو يې مخې ته ورنه شې له شا به يې نه نر وپېژنې، نه ښځه... وايي په هر کاله کې به سازونه غږېږي، داشی خو يې اوس ان کلو ته لا راغلی، چې هر کاله ته ورشې، همدا رادوگانې (راډيوگانې) دي، چې په کې چالانه دي، همدا د سازونو درنگ و درونگ دی، چې په کې جوړ دی... زه خو چې دې ټولو الايمو ته گورم زويه، اخر زمان تيار راغلی بوله، بس مازې د خر جدال او جوج و ماجوج راتله لا پاتې دي....

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او د خردجال او جوج و ماجوج کیسه خو یې نو ما ته هم رامالومه وه، چې دومره غټ خر یې دی، چې له غرونو او سیندونو څخه په مازې پښه اړولو تېرېږي او د وېښتو هر تار یې اویا زره سازونه ږغوي؛ هغه هم داسې خوندور چې په مازې اورېدو یې خلك بېسده کېږي. خرشنه یې هم د سرو زرو غوندې برېښي، چې ترې راولوېږي، هرڅوك د سرو زرو په تمه ورمنډې کړي، خو چې راوایې خلې نو سره زر نه، بلکې مازې خرشنه یې رااخیستي وي. خو په دې کار یې ایمان هم له سره الوتی وي او کاپر له دنیا تېر شي. زه پوهېدم چې خردجال همدا اوس- اوس د کوهٔ قاف په یوه غار کې د خپل خره د ځل په ګنډلو لګیا دی. کرۍ ورځ یې په همدې کار تېره شي، ماښام چې ستړی ستومانه د ځل له ګنډلو راخلاص شي، نو خوشاله وواېي چې: "سبا به له خپل خره سره پې وروزم". خو چې "خیر!" یې نه وي ویلی، نو سهار چې ګورې د خره ځل یې ټول بېرته جړانګې برانګې شوی وی. هماغه دې چې دی هم بېرته د ځل په ګنډلو لګیا او خلك ترې خلاص شي. دا کار ان د قیامت تر شپې پورې همداسې روان وي، خو د قیامت په شپه دی هم وواېي چې سبا به "له خیره!" پې وروزم. له همدې کبله یې په دا بل سهار، د "خیر" ویلو له برکته، د خره ځل نه وي ټوټې- ټوټې شوی او دی هم په خپل خره سپور له غاره پسې راووزي .

او بل یې دا جوج ماجوج دی، چې په "چین ماچین" کې د یوه لوی او پرېړ اوسپنیز دېوال شاته بند پاتې دی. دا بلا یې بیا دومره واړه دي، چې ان د یوې وړې ترخې سیوري ته یې لا په زرګونو تنه پراته وي او خپل ټوپکونه یې ښېغمه د ترخې پر څانګو ورته ځړولي وي. خو له دې ټول وووالي سره یې شمېر بیا دومره د خره له مرګه ډېر دی، چې همدا پنډ اوسپنیز دېوال، چې دوی یې شاته بند دي، بس په مازې یوه ورځ کې په څټلو څټلو د یوې پاڼې غوندې نری کړي. دومره نری، چې ماښام ان د دېوال ابله خوا ترې ښکاري، خو ددوی خوله هم خدای شکر د "خیر" په ویلو ماته کړي، ځکه نو دوی هم، ماښام چې له خپله کاره راخلاص شي، مازې وواېي چې: "سبا به دا پاتې برخه هم وڅټو او بیا به نو پر خلکو ورخوشې کېږو". خو سهار چې ګورې نو دېوال د خدای په حکم بېرته هغومره پنډ شوی وي، لکه پرون چې و. په دې ډول دا کار هم د قیامت تر شپې پورې همداسې روان وي، خو د قیامت په شپه اخر دوی هم "خیر" وواېي. هماغه دی، چې دېوال په دا بله ورځ بېرته پنډ نه شي او دوی یې د پاتې برخې له څټلو وروسته په خلکو راخوشې شي او ټول کلي او ښارونه رېز مرېز کړي...

زه لا په همدې چورتونو کې ډوب وم، چې نابېره مې له شا و خوا باමونو څخه ګونګوسی تر غوږ شو. حیران مې غوږونه څك کړل او چې نیا مې وویل: "سپوږمۍ یې نیولې" او په توبو او زاریو سر شوه، ما هم چټك پاس وکتل. عجیبه وه، سپوږمۍ رښتیا هم بل ډول مالومېده. تك سپین مخ یې اوس ژېړبخونه سره لمبه کوله. لکه چا چې رنګ ورشیندلی وي. وارخطا مې نیا وپوښتله، خو هغې د ځواب پرځای ژر ژر کلمه درسته کړه، تلولی یې وویل :

_هله زویه! کلیمه درسته که چې خدای پاك راباندې ورحمېږي... ګوندې ستا له رویه راتېر شي.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ما هم کلمه درسته کړه، ژر ژر مې څو توبې وویستې، خو بیا مې هم طاقت ونه شو. بیا مې نیا وپوښتله، هماغسې تلولې یې راغبرګه کړه:

ــ کله چې د خلکو ګوناوې له حده واوړي زویه، نو خدای ورته په قار شي. وایي خپل اسمان پې نړوم. خو سپوږمۍ ورته ژاړي او زارۍ ورته کوي، چې پې ورحمېږي، ځکه یې سترګه له ژړا تکه سره واوړي .

او بېرته په توبو او زاریو سر شوه. دې ځواب مې یې هېونه راولړزول.

اسمان راباندې رانړوي؟!... پر موږ ټولو باندې؟!... بیا خو نو ترې لاندې کېږو کنه؟!.. زبون وهلی مې بیا سپوږمۍ ته وروکتل. سور رنګ یې نور هم سور شوی و. تیار لکه د یوې ژړېدلې سترګې غوندې، چې ښه ډېر یې ژړلي وي. شېبه پس خو یې بېخي زما د نیا د پرتاګه رنګ واخیست. "توبه خدایه، توبه..." بېرته په توبو سر شوم .

د خلکو ګونګسي لا زور پسې واخیست. اوس مې یې له ورایه توبې او زارۍ سهي کولای شوې. زما مور و پلار هم راویښ شوي وو، هغو هم خپلې توبې له دې نورو سره ګډې کړې. زموږ د ګاونډ، تورا باز اکا، ښځه، بیا ورانه شوې وه، ان زموږ تر بامه یې بړغ راته، چې درګرده یې همدا "عف...فګ...فګ...! عف....فګ....فګ!...عف...فګ.... ف...ف..." کول. خواښې او مېړه یې په زاریو له پېریانو څخه غوښتل چې بېرته یې خوشې کړي، خو هغوی نه خوشې کوله.

په همدې تر څ کې د ملا صېب بړغ له مسجده اوچت شو. خو اوس یې اذان نه کاوه، څه نور څه یې ویل چې زه نه پرې پوهېدم. مازې به یې هرڅو شېبې پس په کې وویل: "صلوات!... صلوات!.." او چې بیا به یې په کې ورچیغې کړې: "استغفار!!... استغفار!..." نو دلته به ټول کلی هم په کریغو پسې وویل: "استغفار!... استغفار!..." او لا په ځوږ به یې توبو ته زور ورکړ .

دا ټولې ډارونکې پېښې داسې لنډ و ګندې، داسې پر له پسې وشوې، چې یو مخ یې واښې راوتښتولې. یو مخ یې لار او ګودر رانه ورك کړل. دغسې وچ حلق او ټول پرکېدونکی مې بیا سپوږمۍ ته وروکتل او له دې سره مې یو نیږدې پرتوګ لوند کړی و. نه، خبر تمامه وه، د سپوږمۍ یوه څنډه اوس کنډو شوې لا وه!. بې اختیاره پړنګ په ژړا شوم، په چونګن بړغ مې خدای ته زارۍ پیل کړې. په همدې شېبه کې مې د نیا راته پام شو. هغې چې ولیدل چې زه لا تر اوسه دغسې لوڅ مخ په ځای کې پروت یم، نیږدې یې چیغه له خولې وتلې وه. راټوپ یې کړل، له تعجبه په ډکو سترګو یې برېستن راباندې کش کړه، وې ویل :

ــویده شه زویه! هله، مخ پټ که چې ونه ډار شې ...!

او خپل لاس یې پر برېستن سربېره زما پر رېږدېدونکې اوږه کښېښود. ما هم برېستن ټینګه پر سر راوکښه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او خپلې توبې او عذرونه مې هماغسې جاري وساتل. شېبه پس لکه چې د دوی چيغې هم لږ کرارې غوندې شوې. خو ما مخ بېرته رالوڅ نه کړ، هماغسې ډارن او خولی جن تر برېستن لاندې پټ پاتې شوم. خدازده څه وخت و، چې خوب يووړم .

سهار چې له خوبه راويښ شوم او لمر مې د مخامخ کورونو پر سر هسك ولاړ وليد، ډېر خوشاله شوم. بې اختياره مې خوله ويړه شوه، څو شکرونه مې وکښل. خدای پاك مو توبه منلې وه او خپل اسمان يې نه و راباندې رانړولی.

1999/4/5

لندن انګلستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

"الوتل ورزده کوو"

دا هغه څه دي، چې ما په خپلو سترګو لیدلي. لیدلي يې څه چې خپله مې برخه په کې اخیستې ده. که بل چا راته ویلي وای لا به مې چندان نه وای ورسره منلی. خو اوس چې مې خپله دا کار کړی، نو څنګه به شك پرې وکړم، هن؟

ښه مې ټول په یاد دي. د انقلاب د پیل میاشتې وې. هرڅه انقلابي وو، هره ورځ په ملك کې ژور بدلونونه. هره ورځ د خلکو په ژوند کې انقلابي تحولات. او د انقلاب ستر لاربښود هم په خپل هر فرمان دی. انقلابي بهیر ته لار زور پسې ورکاوه.

ښکاره ده چې اخوا د انقلاب ضد عناصر هم غلي نه وو راته ناست نه. د ارتجاع او فیوډالیزم استازي داسې په اسانه له خپلو طبقاتي ګټو څخه تېرېدونکي نه وو. هره ورځ نوې توطیې او دسیسې، هره ورځ د انقلاب مخې ته نوي خنډونه او لانجې. تر دې حده، چې اوس يې ورو ورو خبر وسلوال پاڅون ته رسېده. هره ورځ د اشرارو د نویو ډلو د سر پورته کولو رپوټونه رارسېدل. نن دلته، سبا هلته. او زه چې اوس اګسا (د انقلاب د ګټو ساتندویه اداره. یا د نور محمد تره کي استخبارات) ته راتبدیل شوی وم، یقیناً تر نورو ډېرو ملګرو د ملك له پېښو او حالاتو زیات خبرېدم. دلته زه هغه د چا خبره د پېښو په مرکز کې ورته ناست وم او دا همداسې ښه وه، ځکه دلته مې په خپلو سترګو لیدل، چې څنګه طبقاتي مبارزه وار په وار زور پسې اخلي. خو تر اوسه لا موږ برلاسي وو. تر اوسه د اشرارو ډېر کارونه احساساتي او بې له کوم خاص ډسپلینه وو. له همدې کبله يې ټکول هم دومره ګران نه وو. موږ هم پسې رااخیستې وه، هرځای چې به ګوتو ته راغلل، داسې انقلابي چلند به مو ورسره وکړ، چې نورو ته لا پند شي. موږ غوښتل چې د هوا تر سرېدو مخکې لا دا هر لور خورېدونکي اشرار وځپو. هغه هم داسې مزغن، چې د بیا سر پورته کولو خیال ورنه شي. له همدې امله مو شپه ورځ په ځان یوه کړې وه او په نه سترړیا مو د انقلاب د ګټو ساتلو ته زیار یوست.

دغه ورځ مې هم تر تیاره ماښامه په کار تېره کړه، هغه هم په خوشې اداري کارونو، چې هېڅ مې ښه نه اېسېدل. خو چاره څه؟ دا کارونه هم باید شوي وای. سره له دې چې دا ټوله ورځ پرې اخته وم. بیا هم یو خروار کاغذونه پرمېز راته پنډ وو. خو نور نو په ما کې د کار حوصله نه وه پاتې. ټول شیان مې دغسې پر خپل حال پرېښودل. ډې سر مې پستې څوکۍ ته تکیه وکړه، څټ ته د دواړو لاسونو له ځولۍ کولو سره مې سترې سترګې سره ورورې، چې لږ دمه شي. په همدې ترڅ کې د ټلیفون زنګ ورغېده، بېرته راسم شوم، بې له کوم خاص شوقه مې غوږۍ راپورته کړه، زهیر په کې وچونګېدم:

_هه... لووو؟

امر مې و، وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـــملګری ولسیار؟

ـــصېب!

ـــکه لږ زما کوټې ته راشې.. په کار مې وې .

ومې ویل:

ـــپه سترګو صېب.

او غوږی مې بېرته کښېښوده. بیا مې یو دوه غزونې وکړې، د لنډ اررمی له کښلو سره پاڅېدم، دغسې چورتي یې کوټې ته ورغلم. امر مې بیا په ټلیفون کې له چا سره لګیا و. زما په لیدو یې نرم راته وموسل، د سر په اشاره یې پرمخامخ څوکۍ د کښېناستلو بلنه راکړه، غلی په راښودلی ځای کښېناستم. چې راخلاص شو، وار له واره یې وپوښتل:

ـــخیر خو دی ملګری ولسیاره سترګې دې ډېرې سرې دي... بې خوبه خو نه یې؟

ـــنه صېب! هسې ستړی شوم... بې خوبه نه یم .

په خواخوږۍ یې سر راته وخوځاوه تسل یې راکړ:

ـــڅه خیر دی ملګریه، د انقلاب په خدمت کې ستړی یې، نه د کوم ارتجاعي نظام په چوپړ کې.

د سر په ورته خوځولو مې یې خبر تصدیق کړه، ومې موسل. ده غوښتل نور څه هم ووایي، چې بیا ټلیفون وکړنګېده. بې حوصلې یې غوږی راجګړه کړه. په څو لنډو جملو یې د ټلیفون کوونکي خبر ورخلاصه کړه. لالهانده یې ما ته راوکتل:

ـــدغه مې حال دی... تیار ټلیفونچي راڅخه جوړ شوی، درسته ورځ همدغه درنګه درنګه او درنګه درنګه ټلیفونونه دي چې راکېږي .

ما هم په خواخوږۍ سر ورته وخوځاه او له ده سره یو ځای لنډه شېبه چوپ شوم. وروسته له هغه یې بېرته د خبرو لړۍ پسې راټینګه کړه:

ـــهورښیبا؛ همدا اوس به هوایي ډګر ته لاړ شې، ملګری غورځنګ هلته درته سترګې په لار دی... چې ورورسېدئ، خپله به ټولې خبرې درته وکي، تاسې بس د هغه په لارښوونو امل (عمل) وکئ. مقصد مې ته او ملګری بشردوست یې... هغه هم درسره بوزه.

مالا خوله خبرې ته راسموله، چې بیا د ټلیفون ږغ اوچت شو. امر مې غوږۍ پورته کړه، په کې وې ویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ــهلو؟

اوما ته یې د تلو اشاره وکړه. چاره نه وه، پاڅېدم، دغسې ناارامه یې له کوټې ووتم. چې خپلې کوټې ته ورغلم، خدای شته پوره ناراضه او په قار وم؛ او ټول د همدې لعنتي بشردوست له امله. له دې سړي څخه مې یوه ذره ښه هم ولاکه راتلل. لومړی خو پرچمی و او د ټولو پرچمیانو غوندې دی هم دې خپلو څو لوستلي کتابګوټو ته ډېر په هوا کې و، چې مازې به دې خبر ورسره دېخوا اې خوا کړه، نو له مارکس او انګلز نه رانیولې، بیا تر ملګري لینن او سټالینه به یې د ټولو مقولې درته کتار کړې. هغه هم په داسې انداز، لکه له دې ټولو سره چې یې په یوه سماوار کې چاینکۍ خوړلې وي. او دویم یې دغه بې شخصیته شخصیت و، چې په هرځل لیدو یې یومخ کانګې راوستې. دومره غوړه مال، دومره ښوی او بې خاصیته او دومره په هېڅ نه ویشتلی چې هك حیران به ورته پاتې شوې. بس د دنیا هره سپکه یې په ورین تندي زغلمه، خو په دې شرط چې دا میرات مړې څوکۍ یې پرې وساتله شي. کاشکې یې داسې یوه څوکۍ خو لا وای. او اوس چې یې رهبران هم له ګوند او دولته شړل شوي وو، اوس خو نو بیا هغه سرکوزی ترې جوړ شوی و، چې راشه که یې ګورې. خو بلا پې پسې. هرڅه چې وو، مهمه خبر دا وه چې له بده مرغه مې امر د هغه د راسره بېولو راته وویل او ما هم د دې کار له کولو پرته بله چاره نه درلوده. هماغه وو چې لومړی مې خپل کور ته ټلیفون وکړ، ښځې ته مې وویل چې نن شپه ښایي بیا ناوخته کاله تا راشم او بیا مې بشردوست ته زنګ ورووهه، ترې ومې غوښتل چې هوایي ډګر ته راسره تلو ته ځان تیار کړي. شېبه پس دواړه هوایي ډګر ته د تلو په نیت په موټر کې ناست وو. موټر وخوځېد، چټك یې د هوایي ډګر لار په مخ کې واچوله او زه خدای شته دا ټوله موده په همدې چورت کې ډوب وم، چې دا څنګه مهم کار دی، چې امر مې یې هېڅ په باب راته ونه ویل. دی هم لکه چې همدې پوښتنې په کراره نه پرېښود، څو ګامه وړاندې یې بیا وپوښتل:

ــنور یې هېڅ توضیحات درنه کړه؟

هاغسې لنډ مې وویل:

ــنه!

او ځان مې د موټر له کړکۍ څخه دباندې کتلو ته ترې مشغول کړ، چې پر له پسې یې کورونه او واټونه ترشا کول. شپه اوس ښایسته تیاره شوې وه. په شا و خوا کورونو کې څراغونه لګېدلي وو، د شپې ګرځ بندیز ته لا وخت پاتې و، خو ښار له خلکو تش مالومېده. د هغوی پرځای اوس هر څو ګامه پس د ګزمې موټر سړي ته په مخه ورتلل، چې ګړندي دېخوا اې خوا ګرځېدل .

ډېر وخت نه و تېر، چې له ښاره ووتو. هر څومره چې هوایي ډګر ته ورنیږدې کېدو، هغومره د نظامي موټرو تګ راتګ ډېرېده، هغومره د ګزمو پوستې ډېرېدې. سره له دې چې زموږ موټر هم روسي جیپ و، خو هوایي ډګر ته له ورننوتو مخکې بیا هم څو ځایه موظفو پیره دارانو ودرولو، موږ هم هرځل د خپلو کارډونو په ورښوولو او د ملګري

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

غورځنګ د نامه په وراخیستلو خپله لار ترې خلاصه کړه او وروسته له هغه هماغسې په بیړه وړاندې ترې لاړو. تر څو چې هوایي ډګر ته ورسېدو. هلته ملګری غورځنګ تیار د خپلې ودانۍ په مخ کې راته ولاړ و. د بشردوست په لیدو ویره خوله له ورسره ولاړو کسانو رابېل شو، څو ګامه زموږ پر خوا راغی. چې وروړسېدو، غېږ یې پرانیسته، ښه تود روغبړ یې راسره وکړ. وروسته له هغه یې، په داسې حال کې چې زه له لاسه نیولی وم او دغسې کرار کرار یې د خپلې کوټې پر لوري له ځان سره بېولم. وویل:

_ښه شو چې په خیر راغلئ.. . ما ویلې هسې نه چې په لار کې له کوم تکلیف سره مخاخ شوي یاست.

په دواړو مو ورغبرګه کړه:

_نه صېب، بېخي اسوده راغلو.

ده مازې سر راته وخوځاوه څه یې ونه ویل. خو بشردوست پسې وپوښتل:

_لکه چې ډېر وځنډېدو صېب؟

ملګري غورځنګ هماغسې په دالیزګ کې روان وویل:

_نه ملګري بشردوست. دومره ونه ځنډېدئ... زه هم همدا اوس درپسې راووتم .

او څو ګامه وړاندې له موږ سره یوځای یوې غټې کوټې ته ورننووت. هلته یې پر ښایسته کوچونو د کښېناستو بلنه راکړه. زه او بشردوست له یو بل څخه لږ لیرې سره کښېناستو. ملګري غورځنګ لومړی د خپل کار مېز ته ورغی. هلته یې په ټلیفون کې چا ته زموږ د رارسېدو خبر ورکړ، ترې وې غوښتل چې د هر شي له تیارېدو سره ده ته احوال ورکړي. وروسته له هغه موږ ته مخامخ پر کوچ کښګېناست وې ویل:

_اوس دستي به ټول شیان په خیر تیار شي .

موږ سرونه ورته خوځول، لا مو څه نه وو ویلي چې پسې وې پوښتل:

_څنګه، وږي شوي خو به نه یاست؟ لږه ډوډۍ موډۍ به راوغواړو.

په دواړو مو وویل:

_نه صېب، تکلیف ته حاجت نه شته.

_څه تکلیف؟... هېڅ تکلیف ولا که وي. که وږي یاست، څه شی به راوغواړو، په یوه دقیقه کې یې له کانتینه راوړي.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

او چې موږ بیا په منني سره ورته "نه" کړه. ده هم نور ټینګار ونه کړ، پاڅېد، په چایبر کې له تیار جوړ کړي چایو څخه یې موږ ته هم دوې پیالې راډکې کړې. په داسې حال کې چې له خوږو سره یې زموږ مخې ته پر مېز ایښودلې وې، وې ویل:

_ څه ملګرو، تر هغو به دا چای سره وڅښو.

او په دې ډول یې له موږ سره خپله مرکه جاري وساتله. زما خدای شته له هاغه لومړي سره ښه ترې راغلل. مینه ناك او انډیوال سړی و، څوکۍ او منصب نه و په هوا کړی. سره له دې چې د لومړي ځل لپاره مې ورسره لیدل، بیا یې هم داسې له ملګرتوبه ډك چلند راسره کاوه، لکه له عمرونو چې سره پېژنو. موږ دغسې د چایو له څښلو سره د خپلو اداري کارونو او هېواد پر حالاتو سره رږغېدو، لا مو د چایو دویمې پیالې نه وې تشې کړې، چې ټلیفون ورږغېده. ملګري غورځنګ د "وبخښئ" له ویلو سره پاڅېد. د کار پر مېز د پراته ټلیفون غوږۍ یې راپورته کړه، په کې وې ویل:

_ هلو؟

وروسته له هغه یې څو شېبې په ځیر ټلیفون کوونکي ته غوږ ونیو، په پای کې یې مازې وویل:

_ سمه ده.

او د ټلیفون غوږۍ یې بېرته کښېښوده. بیا یې له هماغه ځایه موږ ته کړه:

_ ځو له خیره.

او نبغ د کوټې پر وره وررهي شو. موږ هم پسې وخوځېدو، بې له دې چې تر دغه اوسه لا رامالومه وي، چې چېرته او په څه خاطر؟. له کوټې ووتو. د ده غوندې په غټو ګامونو مو ځان د هوايي ډګر انګړ ته ورساوه. هلته ملګري غورځنګ یو ناڅاپه ودرېد. له لنډ فکر کولو وروسته یې غاړه تازه کړه. په داسې حال کې چې سیخ یې موږ ته راکتل، په جدي لهجه یې وویل:

_ له همدې ځایه زموږ او ستاسو وظیفه پیلېږي. له همدې شېبې راوروسته چې هرڅه پېښېږي باید زموږ ترمځ پاتې شي!... پوه شوئ؟

او چې موږ حیران غوندې ورته "ښه" کړه. دی هم هماغسې په چټکو ګامونو بېرته رهي شو. موږ هم چوپه خوله پسې وخوځېدو. ما په شا و خوا کتلو ځان مشغول کړ. په هوايي ډګر کې رڼه رڼا جوړه وه، هر لوري د نظامي الوتکو، شوبلو او موټرو شور او ځوږ خپور و. هرځای همدا نظامیان وو چې دورې هورې کېدل. هر یو په خپل- خپل کار لګیا، دلته د ژوند داسې ګڼه ګوڼه جوړه وه، لکه هېڅ شپه چې نه وي.ما دې ګڼ شمېر ولاړو بېلابېلو الوتکو ته کتل او فکر مې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

پر له پسې د ملګري غورځنګ پر وروستۍ خبرې راڅرخېده. خدازده ولې مې زړه يو ډول درزا غوندې سر کړې وه. له ښايسته ډېرو الوتکو تېر شوو. څو ګامه وړاندې ملګري غورځنګ يوې نظامي چورلکې ته لاس ونيو:

ــ هغې هليکوپترې ته ورځو.

له تلوسې په ډک زړه مې ورو کتل. غټه چورلکه وه، څو وسلوال سرتېري هم "تيارسی" ورته ولاړ وو. لا دغسې پرې وتلو چې پسې زياته يې کړه:

ــ اشرار په کې دي... ډېر خطرناکه اشرار!. بايد ډېر پام ورسره وکړو.

موږ مازې سرونه ورته وخوځول او نور هم وړاندې ورغلو. چې دننه ورننوتو، له ډېرې حيرانتيا مې خوله وازه پاتې شوه. چورلکه زيچه له اشرارو ډکه وه.

ټول يو بل ته جوخت د چورلکې پرمځکه ناست وو. د ټولو لاسونه له شا ورتړل شوي وو. څو ټيټ پوړي نظاميان هم کلاشينکوف په لاس چمتو ورته ولاړ وو، چې کوم بېځايه حرکت ترې ونه شي. اشرار د هرې ژبې او هر عمر خلك مالومېدل. د ډېرو پرمخ او ځانونو د ورسره شويو تحقيقاتو نښې نښانې له ورايه ښکارېدې. د چا و چا خو لا د تن جامې ورباندې ريتاړې ريتاړې شوې وې. ټول دغسې غلي او انديښمن پر خپلو ځايونو ناست وو. لکه ورباندې مېخ کړي چې دي وي. ما چې د دوی دې سر او تنو ته وکتل، خدای شته يو مخ مې اختيار ترې تېر شو. له ملنډو په ډکه لهجه مې له ځان سره وويل: "... ډېر خطرناکه اشرار!... دغه خواره بشکي بلا؟... خطرناکه؟!..." او د ملګري غورځنګ پر خبره خندا راغله. په همدې ترڅ کې ملګري غورځنګ بېرته د پېلوټ له کوډلې څخه راووت. لومړی يې په لوړ ږغ د چورلکې د الوتلو خبر راکړ. بيا يې ما او بشردوست ته زموږ ځايونه راوښودل او راڅخه ويې غوښتل چې پر خپلو راښودلو ځايونو کښېنو. خپله هماغلته مخامخ راته کښېناست. له دې سره د چورلکې غرهار هم اوچت شو. چورلکه لومړی نېغه هوا ته وختله. چې ښه لوړه شوه، نو خدازده په کوم لوري وخوځېده، ډېر وخت لا نه و تېر چې بيا مو د ښار کورونه او په کې لګېدلي څراغونه شا ته کړي وو. چورلکه دغسې په غرهار وړاندې تله. زه په فکرونو کې ډوب غلی پر خپل ځای ناست وم. شا و خوا مې د دې "خطرناکو!" اشرارو سرګردانه څېرو ته کتل او ځان مې په دې خبره قانع کړی و، چې ښايي کوم بل ښار يا زندان ته به يې بيايو. نه پوهېږم څومره وخت همداسې تېر شو، چې ملګري غورځنګ مې خوا ته راغی .

موسکی شونډې مې څنګ ته کښېناست، وې ويل:

ــ په څه چورت کې تللی يې، ملګری ولسيار؟

انديښمن مې وويل:

ــ هېڅ، دغسې"

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

لا مې نور څه نه وو يلي چې پسې زياته يې کړه.

ـنن به له خيره يو بل غټ ګام هم د انقلاب په ملاتړ کې اوچت کړي.

ما چې تر دا اوسه لا سم په کيسه نه وم خبر، خپلې پوښتنې ته وار راغلی ولید .

شا و خوا ناستو اشرارو ته مې اشاره وکړه، ومې ويل:

ـچېرته يې بيايو؟

په خندا يې وويل:

ـهېچېرته.

او چې ما په تعجب تکرار کړه:

ـهېچېرته؟

شونډې يې نورې هم سره بېرته شوې. څه يې ونه ويل. مازې يې د سر په راته خوځولو خبر راتصديق کړه. خو زه نور چوپ پاتې نه شوم. ومې پوښتل:

ـنو څه شی يې کوو؟

دا ځل دی هم چوپ نه شو، ويره خوله يې مخامخ راوکتل، وې ويل:

ـالوتل ورزده کوو.

بې اختياره مې له خولې ووتل:

ـالوتل ورزده کوو؟

او له پوښتنو ډکې سترګې مې لا حيرانۍ ده ته ونيولې. د دې حالت ليدو مې لکه چې خوند ورکړ. لنډ يې نور هم پسې وخندل. بيا يې په داسې حال کې چې نرم پر اوږه کښېکښودلم، وويل:

ـډېر بې حوصله توب مه کوه ملګريه! يو ساعت پس به هرڅه په خپلو سترګو ووينې.

او هماغسې په خندا کې بېرته راڅخه لاړ. زه دغسې هلك حيران پر خپل ځای ناست وم، سرګردانه او په چورتونو کې ډوب مې ملګري غورځنګ ته ورکتل چې په پام د الوتکې په منځ کې د ناستو خلکو له منځه تېر شو او يوځل بيا د پيلوټ کوډلې ته ورننووت. چې بېرته راووت نو يو مخ بل سړی و. له هغه پخواني انډيوال ملګري غورځنګ سره يې اوس هېڅ شی هم نه و جوړ، چې هره خبره به يې له ټوکې او خندا سره غبرګېده. نه، اوس هغه يوسل په سلو کې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

نظامي منصبدار و، چې خپلو ترلاس لاندې کسانو ته ږغېده، ږغېده نه، قومانده یې ورکوله. جدي څېره،تېره کاته، له تحکم او هیبته ډك حرکات. له هماغه ځایه یې په بشپړ امرانه انداز د چمتو کېدو قومانده راکړه. پاڅېدم، د ملګري غورځنګ له دستور سره سم مې د چورلکې ترلي وره ته ځان وروړساوه. ښي اړخ ته یې ودرېدم. بشردوست هم په بیړه ځان راورساوه. ابل اړخ ته یې مخامخ راته ودرېد. نور ټیټ پوړي نظامیان هم د ستور ته چمتو هر یو پر خپل ورښودلی ځای ودرېدل. دا وخت چورلکه هم سره ورو شانته شوه. په ښکاره درزن زړه مې غلی له کړکۍ څخه دباندې وکتل. تپه تیاره وه. هېڅ شی نه مالومېدل. خلق مې نور هم راته تنګ شو. بېرته مې په چورلکه کې اشرارو ته مخ ترې راواړاوه، چې سره بوږنېدلي غوندي وو. حیران او ناباوره یې کله موږ ته، کله په خپل منځ کې سره کتل. چورلکه، نوره او نوره هم ورو شوه، چې یومخ ودرېده، ملګري غورځنګ وویل: __اوس.

او په بیړه یې د چورلکې ور پرانیست. بیا یې موږ ته دستور راکړ چې وره ته تر ټولو نیږدې ناست ځوانکی راونیسو. موږ هم سر ترپایه پړکېدونکی ځوان ټینګ له مټو راونیو. ځوان لږ مقاومت وکړ، خو موږ پرې پیاوړي وو، راپور ته مو کړ. ملګری غورځنګ راوړاندې شو. په داسې حال کې چې دې نورو نظامیانو خپل کلاشینکوفونه په ګواښ پاتې اشرارو ته نښه کړي وو. د ځوانکي لاسونه یې ورخلاص کړل. وروسته له هغه یې ز موږ په مرسته او له موږ سره یوځای د چورلکې د پرانیستې وره خولې ته راکش او د سترګو په رپ کې یې لاندې ترې خطا کړ. ځوان یوه سوې کریغه وویسته، په تپه تیاره کې ورك شو .

دې کار د دې نورو سترګې غټې غټې راوویستې. د ډېریو رنګونه تك ژېړ اوښتي وو. خو موږ نور ماتل نه شوو. د هغوی په زاریو جګیو، د هغوی په چیغو او غلبلو او د چاو چا په مقاومت او ښکنځلو کې مو یو یو د چورلکې وره ته راکش کړ، د لاسونو له ورخلاصولو وروسته مو تر وروستي تنه پورې ټول لاندې ترې راوغورځول. چې راخلاص شوو ټول له لاس او پښو لوېدلي او په خولو لانده خیشته وو. شپه له نیمایي ښایسته ډېره تېره وه، چې کاله ته راغلم. په کور کې کراره کراري وه. ښځه او ماشومان مې د وخته لا ویده شوي وو. غلی مې جرابې او بوټونه له پښو وویستل. له پخلنځي څخه د پخو وریجو او غوښو خوندور بوی راباندې ولګېد. ګېډه مې له لوږې راته وسوځېده، خو څه ی مې ونه خوړل. دغسې منګ او چورتي خپلې کوټې ته ورغلم، ستړی هلاك په ځای کې ولوېدم. خوب نه راته. ننڼیو پېښو په کراره نه پرېښودم. هرڅه مې د یوه نه منونکي بدخوب په څېر سترګو ته نېغ نېغ کېدل. څو شېبې لا نور هم دغسې نا ارامه په ځای کې لټ په لټ شوم. خو اخر مې ځان ته وویل: "کرار شه سړیه، دا انقلاب دی انقلاب!.. څه ټوکې خو نه دي، چې د چا پزه هم په کې وینې نه شي"...

او بړستن مې ټینګه پر سر راکش کړه.

1999/7/15م کال

لفبړا- انګلستان

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

شعارونه، تاثیرونه

غونډه ورځ مې د "پاسترناك" د "ډاكټر شيواګو" په لوستلو تېره كړه. زياتي مې نو سر ډډ راته ولاړ و، په سترګو کې مې د يوې ليكې لوستلو شيمه هم نه وه پاتې. كتاب مې دغسې خلاص پر خپل ځاى كښېښود، پاځېدم. كورتۍ مې واغوسته، په شمېرلو ګامونو له كوټې څخه دباندې راووتم. ځان ته مې وويل راځه سړيه لومړى څه تفريح او هواخوري وكړه، بيا به په تازه ساه د ناول پاتې برخه هم پسې ولولې.

دباندې مې پر لوى سړك له پښې اينبودلو سر جوخت سوړ نمجن شمال پر مخ ولګېد. دې كار مې يې ځاى پرځاى زړه راتازه كړ. په شوق مې اوږده ساه وكښه، سږي مې د پسرلي له پاكې هوا ډك كړل. بيا مې ورو شا و خوا له نظره تېر كړل. دغسې مخامخ په راته نااشنا ښار كې رهي شوم، بې له دې چې كوم ټاكلي ځاى ته د رسېدو نيت دې ولرم. ما ته تر اوسه لا د دې وړوكي ښار ډېر څه نوي وو. تر اوسه مې يې لا ډېرې لارې كوڅې نه پېژندلې. خو هوا يې نن ډېره په زړه پورې وه. څو شېبې مخكې اورېدلى باران د سړك غاړو ته ولاړې ونې پاكې پرېولې وې او د سړك په كنډو كپرو كې يې دلته هلته واړه واړه ډنډونه جوړ كړي وو .

د ورېځو لويې اووړې ټوټې اوس هم د مالوچو د خوځنده درمندونو په شان د اسمان پر پراخه لمن دېخوا اې خوا كېدلې. له ځمكې څخه د لندو خاورو زړه راكښونكې بوى راته، چې زما هر وخت ډېر خوښېده. او د سړك پر غاړه د ويالې په اوبو كې ټنډو چونګښو ټوپونه وهل او سندرې يې ويلې. ما له دې ټولو څخه خوند اخيست. دغسې چورتي كرار كرار وړاندې تلم. د ښار پر دې برخه زړه وړونكى سكوت خپور و. سړك د خلكو او موټرو له ګڼه ګوڼې خلاص و، مازې وخت ناوخته به څوك پرې راښكاره چې هغه به هم شېبه پس بېرته له سترګو نيهام شو. نور نو زه تقريباً يوازې رهي وم او دا همداسې ښه وه. ځكه پدې ډول زه همدا اوس هم د "ډاكټر شيواګو" پېښو په ځان مشغول ساتلى وم. اوس مې هم د نوموړي پنډ ناول حوادث د ذهن په سترګو ليدل. زما د شا وخوا محيط سكوت او چوپتيا، په دې پاسته مازيګر كې زما دې په فكرونو كې ډوب حالت ته يو داسې زړه وړونكى قوت ورباخښه چې له زوره يې نور هرڅه رانه هېرول .

خدازده څومره او څه موده همداسې ځوړند سر او په چورتونو كې لاهو وړاندې لاړم. خو چې يو وخت مې سر راپورته كړ، پوه شوم چې ښايسته ډېره لار مې وهلې وه. دا و له ښاره يومخ ګوښې لويې او پراخې څلورلارې ته رارسېدلى وم. څلورلارى مې وپېژانده. يوځل مخكې هم له همدې څلورلارې تېر شوى وم. د ښې لاس واټ يې زما كوټې ته لار ايسته او مخامخ پراخ سړك يې له ښاره سيخ دباندې ووت. ما يې يوازې د كيڼ لاس سړك وهلى و، چې ښه ډېر مزل وروسته يې سړى اخر بازار ته رساوه. ابل وار مې دومره په ځير نه وو ورته كتلي، مازې په بيړه مې د خپلې كوټې لورې ته لار په مخ كې ترې اچلې وه، خو دا ځل مې سترګې څو شېبې پرې مشغولې كړې. هرڅه عادي وو. لويه او پراخه څلورلارى ، د هر ورته راخلاص سړك په خوله كې د ولاړو ترافيكي اشارو خادې، دلته هلته يوه تنها ولاړه ونه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

او د بلې هرې څلورې لارې په شان دلته هم گردچاپېر د سرو سرو انقلابي شعارونو لوحې. د شعارونو په لوستلو مې پيل وکړ. مخامخ پر يوه لوحه په پرېړ سره رنگ ليکلي دا شعار ليدل کېده: "په وړاندې له فرد څخه د فرد په لاس له استثماره د خلاصې ټولنې پر لورحه". پر بلې لوحې "ژوندۍ دې وي سوله، ډموکراسي او ټولنيز عدالت" ليکل شوي و. څنگ ته يې د "ژوندی دې وي کارگري انټرناسيوناليزم" لوحه ولاړه وه. پر يوه بله لوحه يې په پاړسي ژبه ليکلي وو: "نان به گرسنه، لباس به برهنه، کار به کارگر، زمين به بزرگر، اين است شعار ما" د هغې څنگ ته بيا په پاړسي ژبه د "زنده باد احترام به مقام والای انسان" شعار ليکل شوی وی، تر هغه ور اخوا: "په وړاندې له هر ډول تبعيض، ستم او محروميت څخه د خلاصې ټولنې پر لور" او بيا پر يوه بله لوحه د يوه هوسا، بسيا او سرلوړي افغانستان د جوړېدو غوښتنه شوې وه. په يوه بل شعار کې خو يې بيا د افغانستان محروم او مظلوم ولس نه يوازې د هېواد د ټولو مادي او معنوي شتمنيو خاوند گڼلی و، بلکې خلقي دولت او خلقي انقلاب يې هم د دوی لپاره او د دوی په خدمت کې بالله.

بس همدا پر له پسې شعارونه او په هر يوه کې د يوه نېکمرغه ژوند د جوړولو او له هر ډول محروميت او ستم څخه د هېوادوالو د خلاصون او ژغورون ژمنې او وعدې. ما دا ټول شعارونه پېژندل او خدای شته هر يو مې يې بې شمېره ځله نور هم په هر ځای کې لوستی و. خو سره له دې مې اوس بيا هم يو په بل پسې لوستل او هر يوه ته څو شېبې ځير کېدم .

همداسې مې د شعارونو د لوستلو په موخه سترگې له يوې لوحې څخه بلې لوحې ته وراړولې، چې هلته لږ ليرې يو جگ نری ځوان تر سترگو شو. ځوان له ختيځ لوري څلورلارې ته راروان و. تور کميس او خړ پتلون يې اغوستی و. ځوړند سر چورتي غوندې ورو ورو وړاندې راته. ځوان نور او نور هم وړاندې راغی، چې څلورلارې ته راورسېد، اوږد اسوېلی يې وکيښ، سر يې راپورته کړ. زه يې وليدلم. خو ما ځان ناگومانه واچاوه. دغسې مې تر سترگو لاندې د هغه څارل جاري وساتل. له دې سره مې زړه هم خدای شته لږ راته په درزا شو. خو ژر مې ځان بېرته راټينگ کړ، هماغسې مې په پټه د ځوان څارلو ته دوام ورکړ. ځوان څو شېبې چوپ او کرار پر خپل ځای ودرېد، بيا يې سترگې له ما څخه د شعارونو لوحو ته ورواړولې. هرې يوې ته به لنډه شېبه ځير شو. لکه له ځان سره چې يې لولي، شونډې به يې ورو ورو پرې وخوځولې. چې د يوې لوحې له لوستلو او فکر پرې کولو به راخلاص شو نو ابلې لوحې ته به يې سترگې ترې ورواړولې. خو په يوه شعار کې يې سترگې دغسې ښخې پاتې شوې. ما هم غلي لوحې ته سترگې ورواړولې. پرې ليکلي وو: "په وړاندې له هر ډول تبعيض، ستم او محروميت څخه د خلاصې ټولنې پر لور" ځوان څو شېبې تېره تېره شعار ته وکتل، له دې سره د قار څپه پرې ورغله، سترگې يې غټې غټې راووتلې. زما د زړه درزا لا زور واخيست .

لا مې دغسې په چورتونو کې ډوب ورکتل، چې ځوان يو دم وخوځېد، په بيړه پر شعار وررهي شو. چې وروړسېد، مخامخ يې شعار ته لاړې ورتو کړې، په لوړ ږغ يې ښکنځل ورته وکړل. زه د ځوان دی کار هك پك کړم. له حيرته په

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

وازه خوله مې ځوان ته ورکتل، چې هماغسې مخامخ شعار ته ولاړ و او یو عالم کرکو یې په سترګو کې ځپې وهلې. لا مې څه نه وو ویلي چې قارجنې سترګې یې ما ته راواړولې، له هماغه ځایه یې راته وویل:

_احمقان... فکر کوي چې یوازې په شعارونو خبر خلاصېږي.

او په داسې حال کې چې هماغسې قارجن یې راکتل، راباندې رارهي شو. زه تلولي غوندې شوم، خو د څه کولو توان نه و راکې پاتې. دغسې له حیرته پر خپل ځای مېخ ولاړ وم، سرګردانه مې ځوان ته ورکتل، چې په غټو ګامونو زما پر لوري رادرومي. چې راورسېد، بې له دې چې زما له خوا کوم غبرګون یا څه ویلو ته ماتل شي، په خپله یې شعراونو ته لاس ونیو، پسې زیاته یې کړه:

_ته دا د خنزیز زمن ګوره... ټول ملك یې په دې ښایسته شعارونو ډك کړي ...هرځای همدا د ستم او له ظلمه د خلاصون خوبونه...هر ځای همدا د نېکمرغۍ او سوکالۍ غوړې وعدې.. رذیلانو، له کوم ظلم او ستمه خلك خلاصوئ؟ تر ټولو ډېر ظلم او ستم خو تاسې پر خلکو کوئ... کومه نېکمرغي او سوکالي خلکو ته وربښئ؟ تر ټولو ډېره بدمرغي او بدحالي خو تاسې پر خلکو راوستلې ...

ځوان دا وخت لنډه ساه ونیوه، دغسې نېغې یې سترګې زما سترګو ته ونیولې، لکه د خپلو خبرو اثر چې په کې لټوي. بیا یې په داسې حال کې چې یوه یوه شعار ته لاس نیوه، وړاندې پسې لاړ.

_ګوره... دلته خلکو ته د ازادۍ او مصئونیت وعده ورکوي، خو هلته یې ټول وطن پر خلکو سور تنور ګرځولی، هر لور ترور او اختناق، هر لور د بېګناه خلکو نیول، کشول او تر شکنجو لاندې وژل... دلته خلکو ته د کور، کالي او ډوډۍ شعارونه ورکوي او هلته درګرده لګیا دي د خلکو هستي او زندګي ترې لوټوي... کوم کور؟ کوم کالي؟ کومه ډوډۍ؟... دلته د انسان لوړ مقام ته د احترام خبرې کوي او هلته د ټول ولس په ترټلو او سپکولو اخته دي... هر لور ظلم، هر لور ستم، هر لور د بېګناه خلکو نیول او وژل او لوټل... او له دې ټولو سره بیا هم خلکو ته د خدمت ټټر وهل، خلکو ته د ازادۍ، نېکمرغۍ او سوکالۍ او له هر ډول تېري او ستمه د خلاصون خوبونه ورلیدل...

ځوان دا وخت بیا لنډ تم شو، خو ما لا څه نه وو ویلي چې بېرته یې پسې زیاته کړه:

_نه پوهېږم چې د ا سرکوزي په کومه نېشه کې ډوب دي، چې داسې یې سترګې دې رااالوتونکي توپان ته ورړندې کړي... فکر کوي چې خلك هم د دوی په شان احقمان دي؟... فکر کوي چې د دې خلکو نو نه سترګې شته، چې د دوی جنایتونه پرې ووینې، نه ماغزه چې د دوی د دې غوړو شعارونو او کرغېړنو کړنو ترمنځ فرق وکړي؟... فکر کوي چې یوازې د ډوډۍ د شعار په ورکولو به نو د خلکو ګېډې هم مړې شي؟ ها؟... فکر کوي چې په مازې تشو شعارونو به نو ټول کارونه هم سره سم شي؟. ها؟....

او چې ما بیا هم څه ونه ویل، ځوان نېغ زما سترګو ته سترګې ونیولې، په حیرانوونکي ډاډ او غوڅه لهجه یې وویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library (c) ketabton.com

ـوروره! زه تا نه پېژنم، چې څوك يې او د کم ځای يې. خو هر څوك چې يې دا يوه خبر مې ښه په ټينگه واوره... دا ځای يې نښه... که دا وضعيت همداسې روان و، لکه دا اوس چې دی، نو ډېر ژر به دا خلك د خپلو دې غوړو شعارونو تاثيرونه هم په خپله ويني .

ځوان چې دا خبره وکړه، زياتي ماتل نه شو. زه يې دغسې هك حيران پر خپل ځای پرېښودم، خپله په کلکو گامونو لويديځ په لور رهي شو. ما په بېشمېره فکرونو کې ډوب ښايسته ډېر گړی تر شا ورپسې وکتل. وروسته له هغه مې سر راپورته کړ، پاس اسمان ته مې وکتل او په مخامخ سره شفق کې مې سترگې ښخې پاتې شوې.

د مرغومي اتمه/1357ل کال

کابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګ

عجیبه وه. سهار وختي په خپله راویښ شوم. لکه چا چې په قصده ورته راویښ کړی یم. ځو شېبې لا په ځای کې دغسې پروت پاتې شوم، خو اخر مې طاقت ونه شو، پاڅېدم. غلی مې په نیمه تیاره کوټه کې سترګې وغړولې. ټول ویده وو. زه هم نور ماتل نه شوم، د ګوتو په سر له کوټې ووتم او په بیړه د سرای هغه ګوټ ته ورغلم چې چرګ په کې تړلی و. چرګ ویښ و. زما په لیدو یې "قررر..." وهل، لږ په شا شو. زه ځای پر ځای ودرېدم. څو شېبې مو دغسې رڼ رڼ یو بل ته سره وکتل. چې ډار یې ېبرته کښېناست، غلی مې په پخلنځي کې له ولاړ جواله یو موټی غنم راوایستل، په داسې حال کې چې له غنمو ډك ورغوی مې ده ته نیولی و او ورو ورو مې ویل: "بِه... بِه...بِه". کرار کرار پرې وررهي شوم. دا ځل ده هم جنجال راسره ونه کړ. غلی پر خپل ځای ولاړ یې دغسې په تمه ژېړې ګردې سترګې زما ورغوي ته نیولې وې، چې ورو ورو له غنمو سره ورنیږدې کېده. چې وروړسېدم، وار د واره یې زما په ورغوي ټونګې پیل کړې. خوشال مې وموسل. کرار یې په دوو ګوتو څنګ ته کښېناستم. په احتیاط مې دا بل لاس د ده پر پاسته څټ او ملا راکش کړ. چې ده بیا هم څه ونه ویل. زما زړه هم له خوښیه په ټوپکو شو. چرګ رام و!... بېغمه یې په تېره مښوکه زما له ورغوي څخه غنم ټولول. ما یې هم موسکی شونډې پر څټ، پر وزرونو، پر ملا او پر ګګنه توره لکۍ لاس راکښود او من من غوښې مې پرې اخیستې.

پرون مازیګر مې سترګو ته ودرېد: پلار مې چرګ په تخرګ له دفتره کور ته راغی. موږ ماشومان د چرګ په لیدو لومړی یوڅه حیران غوندې شوو، بیا مو په ګډه ورمنډې کړې، خوشاله ترې راتاو شوو. پلار مې هم خوشاله و، ویره خوله یې څو ګړندي ګامونه د سرای منځته ورواخیستل. هلته یې د چرګ ورتړلې پښې بېرته خلاصې کړې، کرار یې مخې ته ګوزار غوندې کړ او چې چرګ پر دواړو پښو دنګ پر مځکه ودرېد، نو موږ غوندې یې دی هم په مینه ورږو سترګو په نظاره شو. شېبه پس یې په ویاړلې لهجه وویل:

ــتك سور... کولنګي چرګ.

په همدې ترڅ کې مې مور هم راورسېده. سر تر پایه یې چرګ ته د خریدار په نظر وکتل. له دې سره یې ټنډه هم تروه شوه. ناراضه یې وویل:

ــډنګر دی!

دا خبر یې زموږ پر پلار هېڅ ښه ونه لګېده، پرې وربرچ یې وهل:

ــدی چې شی (د څه شي) ډنګر دی؟ تې (ته یې) آ ورنونو ته وګوره.

بیا یې په لږ نرمه لهجه د هغې د قانع کوولو هڅه وکړه:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ـاختر ته لا ډېرې ورځې پاتې دي... دانه به ورکو، نور به هم چاغ سي.

او ما خدای شته هماغه شېګبه لا په زړه کې وويل: "تر اختره لا ښه ډېر وخت سره لرو..." او ټول په شوق کې ډوب شوم .د ورغوي خوړېدلو بېرته اوس وخت ته راستون کړم. تش تور و. چرګ يې ټول غنم خوړلي وو. اوس يې پر مځکه ترې رالوېدلې دانې ټولولې. پاڅېدم. دا ځل مې دواړه موټې له غنمو راډك کړل، ټول مې د چرګ مخې ته کوټۍ کړه. چې دی يې بيا په خوړلو سر شو، ما هم بيا لاس پرې راکښودل پيل کړه. دا وار مې يې ان پنډې تېرې مښوکې، پيت تاج (خول) او پستې غاړې ته لا لاس وروړ. بيا مې يې پياوړې ښنګرې د ګوتې په څوکه کښېکښودل. د مامور فتاح د چرګ تر هغه ډېر تېره وو. خوشاله مې له ځان سره وويل: "ماموره... دا دی اوس زه هم تا غوندې چرګ لرم..." او يو ډول خوږ خوندور غرور مې په رګونو کې وځغلېد. تېر وختونه راياد شول، چې څنګه به مامور فتاح خپل برګ "جتېه يې" چرګ په غېږ کې نيولی و. په وياړلي انداز به يې پرېږ غوښن لاس پرې راکښود او موږ هلکان به شا و خوا پرې راټول وو. ژېړ ژېړ به مو ورکتل او زړونه به مو له رخې راته ويلي ويلي کېدل. له دې سره مې خدازده ولې، د پلار رغ په غوږونو کې انګازې وکړې: "نه شرمېږې... مامور سړی، د لوچکانو غوندې جنګي چرګان ساتي!..." د هغه مامور فتاح هېڅ ښه نه اېسېده. مدام به يې له سپکاوي په ډکه لهجه همدا پسې ويل. د نورو غټانو هم دومره ښه نه ترې راتلل. خو موږ په دې کيسو کې نه وو. خپله مامور فتاح هم په چا کې ری نه واهه. بېغمه يې خپل چرګ ورته ساته او چې وخت ناوخته به يې له کوم بل چرګ سره وجنګاوه، په تېره بيا که به چېرې د ده چرګ دا جنګ ګټلی هم و، دغه ورځ خو به نو موږ ټولو غوندې دی هم له ډېرې خوښۍ په اووم اسمان کې ګرځېده. داسې مهربانه به يې زخمونه په واسلينو ورغوړول، په دومره مينه به يې په وينو سره مښوکه په خپل ورېښمين دسمال ورپاکوله، چې ان زموږ زړونو به لا هوس ورته وکړ.

دا وخت يو ناڅاپه پاڅېدم. لکه څوك چې مې په زوره ورکشکاږي، بې اختياره له کاله ووتم. ځای پر ځای يو عجيب فکر سر ته راغلی و. هم يې ډارولم، هم يې پسخولم. خو يوه شېبه يې په کراره نه پرېښودم. دغسې ناارامه دباندې ودرېدم. په داسې حال کې چې زړه مې په ځيګر کې "ډپ... ډپ... ډپ..." راته درزېده، په شا وخوا کتلو سر شوم. دباندې کرار کراري وه. ورځ که څه هم ښايسته ډېره رڼه شوې وه، خو د جمعې په دې وختي سهار کې هېڅوك هم دباندې نه مالومېدل. لټونکې سترګې مې لږ نورې هم دېخوا اې خوا وغړولې. ډېر وخت لا نه و تېر. چې د زړه درزا مې لا پسې پياوړې شوه. ومې ليد. هلته ليرې مې د مامور فتاح چرګ وليد، چې د خندق په خوا کې خرامانه ګرځېده. دوې سپينې چرګې هم په نخرو نخرو پسې رهي وې. زه هم نور ونه ځنډېدم. ژر مې ځان ته "هو" کړه، په تراټ بېرته کاله ته ننوتم. له هغې خوا له خپل چرګ سره راووتم. لومړی مې لا وغوښتل چې مخامخ پرې وررهي شم، خو د وره په خوله کې بېرته ودرېدم. يوځل بيا مې شا و خوا له نظره تېر کړل او چې بيا مې هم څوك ونه ليدل، نو له ډاډه په ډکو سترګو مې خپل چرګ ته وروکتل. ژر ژر مې يې پر سر لاس راوکيښ او په کلکو ګامونو د مامور فتاح پر چرګ وررهي شوم. چې هر ګام مې اخيست، هغومره مې د زړه درزا پسې چټکېده. هغومره

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د مامور فتاح چرګ ته د وررسېدو تنده راکې ډېرېده. خدازده ولې يو ډول ډار، وحشت او سرګردانۍ اخيستی وم. خو له دې ټولو خبرو سره- سره بېرته راستون نه شوم. نه، راکې وينبه شوې تلوسه مې تر دې ټولو پياوړې وه. دغسې مخامخ نور او نور هم وړاندې ورغلم. څو ګامه پس د مامور فتاح د چرګ هم راته پام شو. چټك يې سر راجګ کړ، قارجن له ځان سره څه وترسېده. چرګې هم سره وارخطا غوندې شوې او دغسې حيران حيران يې موږ ته راکتل، چې وار په وار ورنيږدې کېدو. چې ورووسېدم، څو شېبې هماغسې هك حيران مخامخ سره ودرېدو. وروسته له هغه مې په رېږدېدونکو لاسونو خپل چرګ لومړی د مامور فتاح چرګ ته لږ ور اوږد کړ، څو ځله مې پورته کښته ورته وخوځاوه او په دې پسې مې يو دم مخې ته ورخطا کړ. پر مځکه زما د چرګ له درېدلو سره سم دواړه د څټ بڼکې نېغې ودرولې. بد بد يې سره وکتل. بيا يې په ګواښ سرونه يو بل ته وځنډل، څو خوشې ټونګې يې په مځکه ووهلې او چې بېرته يې سرونه راجګ کړل، نو په خپل ټول زور يې پر يو بل باندې ورودانګل. جګړه پيل شوه! خو لومړی بريد زما د چرګ په ګټه نه و. د مامور فتاح چرګ داسې کاپره لغته ورکړه، چې هلته يې راته وغورځاوه. دويم او درېيم بريد يې هم مازې خواشيني راډېره کړه. هر وار چې يې د مامور فتاح پر چرګ بريد وروړ، په هماغه هوا کې به يې داسې لغته ورکړه، چې خوارکی به يې دوه درې ګامه ايسته راته وغورځاوه. خو زما چرګ هم څه داسې بې غېرږ ته مرغه نه و!. بېرته به راپاڅېد، بيا به يې ځان بريد ته تيار کړ او بيا به يې په لاډېر تاو پرې ورټوپ کړل. مګر دا د کاپر مال دومره زورور و، چې هېڅ والله که ورسره کېدل. هرځل به يې داسې ګوزار ورکړ، چې دلته به زه لا له قاره ورته سور او شين شوم. يوځل، دوه ځله، ان څو ځله مې يې لا دا چلند وزغامه، خو اخر نو زما حوصله هم راته تمامه شوه. نه، دا وضعيت تر پايه د زغملو نه و. بايد يو څه مې کړي وای. بايد زه خپله په دې تريخ ساعت کې د خپل چرګ خوا کې درېدلی وای. او همداسې مې هم وکړل. وروړاندې شوم، سيخ مې د مامور فتاح د چرګ شا ته ځان ورورساوه، چې دا و بل بريد ته يې تابيا کوله. سرکوزی داسې په جګړه سور و، چې هېڅ يې زما په ورنيږدې کېدو کې چورت هم ونه واهه. دغسې تېره تېره يې زما چرګ ته کتل او پر له پسې يې سر په ګواښ ورته ځانډه. زما چرګ هم ځان بريد ته چمتو کړ، خو لا يې پر يو بل باندې نه وو وردانګلي، چې د مامور فتاح چرګ مې د نېغ درولو بڼکو په بېخ کې ټينګ له څټه راونيو. دې کار مې زما چرګ هم حيران کړ. ټپ ودرېد. لنډه شېبْ خو داسې لار او ګودر ترې ورك شول، چې نيږدې يې جګړه پرې ايښې وه. خو چې ما د مامور فتاح له څټه نيولی چرګ ور وړاندې کړ او سر مې يې په ګواښ ورته وڅانډه، نو دی هم بېرې پرې راستون شو، په کړس کړس بريدونه يې پرې پيل کړه. د مامور فتاح چرګ مې همداسې سرګردانه په موټ کې شېنکې وهلې او چغېده، که ګوندې ځان راخخه خلاص کړي. خو ما موټ نور او نور هم پرې ورټينګ کړ. هماغسې تر څټ نيولی مې يې سر درګرده خپل چرګ ته ښوراوه، چې ښه مزغن مزغن يې پر دا ککره ککره راته ووهي او ښه سم زړه پرې سوړ کړي. خدازده څومره وخت دغسې تېر شو، چې يو وخت مې چرګ نابېره په موټ کې دروند غوندې شو، نور چغ و چوغ يې هم نه کاوه. حيران مې بېرته خوشې کړ او چې دی پړمخی پر مځکه راته ولوېد، نو زما واښې هم وتښتېدې. چرګ مړ و. د مامور فتاح چرګ مې لکه چې په خپه وروژلی و. دې فکر مې غړې راوړېږدول. وارخطا مې شا و خوا وکتل. د باندې شکر اوس هم څوك نه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

مالومېدل. وروړاندې شوم، ژر مې خپل چرګ راونيو، بې اختياره مې د کاله پر لوري منډه کړه. خو څو ګامه لا نه وم تللی، چې بېرته ودرېدم، د برېښنا په چټکۍ مې دا فکر له مغزه تېر شو: "د مامور فتاح چرګ؟... همداسې مړ؟... همداسې پر سپېره ميدان پروت.؟.... نه!...". بېرته راوګرځېدم، هماغسې وارخطا د مامور فتاح چرګ ته ورغلم، چې وازې سترګې پرمخی پر مځکه پروت و. چرګ مې له وزره راونيو، ايسته مې څنګ ته خندق ته وروغورځاوه او وروسته له هغه مې په تراټ د خپل کاله لار په مخ کې واچوله. تازه د وره خولې ته رسېدلی وم، چې له ليرې مې د چا ټوخی واورېد، خو ما تر شا ورونه کتل، په ټوپ کاله ته ترې ننوتم. په سرای کې مې چرګ بېرته پر خپل ځای وتاړه. بيا مې سر تر پايه له نظره تېر کړ. نور سم و، مازې ټونګه يې په وينو يو څه سره وه. شا و خوا مې وکتل، په سرای کې هېڅوك نه و. په بيړه مې د چرګ ټونګه پاکه کړه، په منډه خپلې کوټې ته لاړم. چې بېرته په بړستن ننوتم ايله مې زړه يو څه سره ولګېد. هرڅه په خير تېر شوي وو. تر اوسه شکر د هېچا نه و راته پام شوی.

په ځای کې مې ژر ژر لېونی کرم (په لښکرګاه کې يو مشهور زيارت دی) او پيران پير صېب وننګول، چې د نېکۍ مدد يې راورسېږي. بيا مې الحمد لله او قل هو الله هم پر ځان چوف کړل، چې د هرې بلا مخه ونيسي. وروسته له هغه مې نو ځان دغسې په خوب ورته واچاوه. خو ډېر وخت لا نه تېر، چې "ټك، ټك، ټك.." د سرای ور وټکول شو. له دې سره مې زړه "شرق!" راته ولوېد، غړې مې بيا په رپېردېدلو شول. لالهانده مې له ځان سره وويل: "وه خدايه!..." او ستونی مې راته ډك ډك شو. په همدې ترڅ کې مې د پلار ښکالو په دالېز کې واورېده، چې سرای ته وررهي و او خوبولی له ځان سره ډونګېده. ما دعاوو ته لا زور ورکړ، لا همداسې خدای او پيرانو ته په زاريو لګيا وم، چې پلار مې له سرايه راږغ کړل: دې کار يې نو يو مخ زاره راوچوده. پلار مې ما ورغواړي؟.. سرای ته؟... هغه هم وروسته له دې چې چا ور وټکاوه؟... نه. اوس نو خبر تمامه وه. زياتي نو هرڅه رسوا وو. نور يې نو د پټېدو چاره نه کېده. خواشينی او ډار اخيستی له ځان سره وچونګېدم. راباندې راتلونکی قيامت مې د سر په سترګو وليد. خو له دې ټولو خبرو سره مې ځان بيا هم په خوب ورته واچاوه. پلار مې لا بيا نه وو راږغ کړي، چې مور مې کوټې ته راننوته. په داسې حال کې چې پرله پسې يې اوږه راخنډله راته سره شوه:

ـهله زويه پاڅه!.. پاڅه چې پلار دې نارې دروهي، هله....

او په دې ډول يې "راويښ" کړم. ما ته هم بله چاره راپاتې نه شوه. پاڅېدم. همداسې وچ حلق، وارخطا او زړه نازړه د سرای ورته وروخوځېدم. او چې د وره شا ته مې خپل همزولی، ننګيالیْ وليد، نو داسې ټکان مې وخوړ، چې نيږدې مې له خولې چيغه وتلې وه. هك حيران مې په زړه کې وويل: "ننګيالی؟!.." او دغسې ناباوره مې د هغه تور لمر وهلي مخ ته وروکتل، چې زما په ليدو يې يوه نرۍ موسکا پر شونډو وغوړېده.

لا همداسې پکر پر خپل ولاړ وم چې پلار مې وويل :

ـمېلې ته ځې؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبر نه وه، تيار سوك و. چې پر دا سر يې راکړ، يو مخ سربدهاله شوم. بې اختياره مې له خولې ووتل:

_مېگ....لې... ته؟!

راجوخته يې کړه:

_هو زويه،... مېلې ته... ننگيالى دوى نن خپل باغ ته په مېله وزي، غواړې تا هم ورسره بوزي... څنگه زويه؟ ورسره ځې؟

او چې ما هماغسې هېښ پېښ ورته "هو" کړه، د ننگيالي سترگې هم له خوښيه وځلېدې. پلار مې هم لنډ وموسل، وړاندې لاړ:

_سمه ده، ځه زويه کور ته، پاك کالي دې واغونده... چې دغسې چپړيسن لاړ نه سې، ښه؟

او بېرته کاله ته ستون شو. زه چې اوس ايله لږ راپه حال شوى غوندې وم، نور ونه ځنډېدم. په منډه مې ځان تلو ته تيار کړ، پوره خوشاله له ننگيالي سره وخوځېدم. خو دا دى تر دغه اوسه لا نه يم خبر چې د مامور فتاح د چرگ کيسه څنگه شوه.

لفبرا- انگلستان

1999/4/26م کال

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سکینه

د سکینې پلار له ډېره شېبه نه و پر کور، چې بیا یې د لور چغې بغې ورپوته کړې:

_وه! اباجانه توبه... اخ... اخ.. وی... وی... وه خدایه مړه شوم. وه خدایه توبه.... وه اباجانه.. اخ...اخ...

سکینې همداسې په چیغو چیغو کې دېخوا اې خوا لاسونه اچول، که ګونډې ځان د پلار له ګوزارونو بچ کړي. خو پلار یې له خپله کاره لاس نه اخیست. په قار پرې وروغورېد:

_خرېمې!.. پلیتې (پلیدې)!... اوس خدای درپه یاد شو؟.. اوس توبې باسې؟....

او بېرته یې د خپل پلنډي توب پرې "شړق!... شړق!... شړق!..." د هغې تاندو ډډو ته تمبه کړ. سکینه تر ګوزارونو لاندې لټ پر لټ اوښته، درګرده یې د ځان د خلاصون هڅه کوله او پر له پسې یې همدا چیغې وهلې:

_وه لاجانه! توبه... وه خدایه.. اخ... اخ.. وه اباجانه، کوربان دې شم... وه خدایه توبه.

د سکینې مور نن هم له کوټې د باندې لومړی پر خپلې لور دا راغلی محشر وزغامه، خو چې نور طاقت یې ونه شو، پاڅېده، ویرژلې کوټې ته ورننوته، په ژړغوني ږغ یې مېړه ته وویل:

_تر دغه خو یې سمه مړه که، چې یودم له اذابْ خلاصه شي... او پړنګ په ژړا یې د خپلې لور د ترې خلاصولو هڅې پیل کړې. مېړه یې په تاو خپله ښځه له ځانه پورې وهله، قارجن یې په دې هم وربرېچ وهل:

_ویم پرته شه له مخې مې!... پرته شه چې اوس به تا هم تر دې بتره کم!... دا ټول پساتونه د تا (ستا) له لاسه راوشوه...

او بیا بېرته د لور په ټکولو لګیا شو. تر هغو یې د نجلۍ له وهلو لاس وانه خیست، څو یې ځان پرې ستړی نه کړ. چې راخلاص شو، دغسې له قاره پشېدونکی یې پړی ایسته وغورځاوه، له کوټې ووت، چې ځان یې د لور او ښځې له سترګو نهام موند، بې اختیاره یې د اوښکو څو غټ څاڅکي پر رنګړې ږیره راوڅڅېدل. هلته لږ لیرې په یوه ګوښه ګوټ کې کښېناست، مخ او سترګې یې په خپړو وپوښلې، له دې سره یې زهیرې اوږې هم په رېږدېدو شوې. سکینې د پلار له وتلو وروسته لیرې ترې لوېدلي ټیکر ته لاس کړ. ټیکری یې په رېږدېدونکو لاسونو راواخیست. بېرته یې په سر او اوږو راوکیښ او هماغسې غونجه منجه په خپل ګوټ کې کښېناسته. بیا یې په داسې حال کې چې لاس ورو ورو پر خپلو خوږو ډډو راتېراوه، له اوښکو ډکې سترګې مور ته وروااړولې. په داسې زړه دردوونکي انداز یې مور ته وروکتل، چې د غمونو سره لوخړه یې ورپورې کړه، د مور شونډې بې اختیار مرۍ مرۍ شوې، ډکې سترګې وروړاندې شوه. په خواخوږۍ یې غملړلې لور په غېږ کې راونیوله. څو شېبې دواړو ترخه یو بل ته سره وژړل. وروسته له هغه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یې مور لږه کراره غونډې شوه. خو سکینې یې اوس هم پر سر ځیګر ایښی و او غلي غلي یې ژړل. مور یې د دلاسا کولو هڅه وکړه:

ـبس ده لورې.. بس ده... زیاتې مه ژاړه.

او د هغې پر سر او ملا یې د خپل ډنګر لاس راکښل پیل کړل. بیا یې سر راپورته کړ، په مخامخ دېوال کې یې سترګې ښخې کړې او له دې سره دغسې ورو ورو په ډېرو لیرې لیرې چورتونو کې ډوبه شوه.

☒☒☒

د دغو کلونو قحطي او وچکالي په ټول وطن کې مشهوره وه. څو کاله پرله پسې یو ځاځکی باران ونه شو. پروني شنې کروندې په وچو دښتو واوښتې. مځکې وچې شوې، پسلونه تباه شول، د خلکو مالونه او رمې لوږې ورووژل. پر ټول هېواد د لوږې او خوارۍ تور ځادر وغوړېد. دې بدمرغۍ هېڅوك او هېڅ ځای په کراره پرې نه ښود. په تېره بیا په کلیو او له ښاره لیرې پرتو سیمو ته خو یې بیا بېخي مخه وکړه. دلته هسې هم خلکو د خپل ژوند روزګار تېرولو ته له کرنې او مالدارۍ پرته بله اسره نه لرله، چې هغه هم وچکالۍ ترې واخیستل. بیا خو نو د دې خلکو وزله مګر خدای په خپله کړې وای. د سکینې دوی کلی هم له دې برخلیکه خلاص نه شو. د دوی کلی خدایي په دومره ښو مځکو اباد نه و او اوس چې دا لږې مځکې هم شاړې شوې وې، نو کلیوالو ورباندې راتلونکې دربدري په رڼو سترګو لیده. دوی لیدل چې څنګه یې کندوان تشېږي، څنګه یې د هرې ورځې په تېرېدو سره مالونه پسې ډنګرېږي. خو څه یې له لاسه هم نه وو پوره. لوږې ورځ په ورځ زور پسې اخیست او وږې ګېډه دې نو بیا په دې کې ری نه وهي، چې قحطي ده، که وچکالي. هغه بس څه د خوړو لپاره درڅخه غواړي او د خوړو څه په دغو شپو ورځو کې د کیمیا بوټي ګرځېدلي وو. هېڅ ځای یې د موندلو څرك نه لګېده. هماغه وو چې خلکو ورو ورو د خپلو مالونو او شتو په خرڅولو لاس پورې کړ. هر چا چې له هر شي څخه زړه بېلولای شو، خرڅلا وته یې راویوست او په پرې اخیستو پیسو یې د ځانونو او بچیو د ګېډو د ورمړولو هڅې پیل کړې. د سکینې پلار هم همداسې وکړل، لومړی یې د کور څه شیان وپلورل، چې هغه پیسې خلاصې شوې، بیا یې خپله له پښو لوېدلې غوا او دوې ډنګرې وزې وپلورلې. وروسته له هغه یې خپل وړوکی پټی هم لومړی ګرو او بیا د هغه یوه برخه ترې خرڅه کړه او چې دا پیسې یې هم تس نس کړې، بیا نو دوی هم د نورو کلیوالو غونډې په ځان پورې پکو شول. زیاتي نو په کلي کې د پاتې کېدو کومه اسره نه وه پاتې. کلیوالو ښارونو ته مخه کړه. هره ورځ،نن دلته، سبا هلته. یوه یوه کورنۍ له کلي وته.

د سیکنې پلار هم له خپلې ښځې سره سلا مشورې پیل کړې. د سکینې مور په اول سر کې دې کار ته نه وه خوشاله:

..."ته سکه وایې چې هلته نو پخې ډوډۍ له ونو راځړېږي؟..." خو د سکینې پلار یې هم د قانع کولو هڅه پرې نه ښوده: "...وه ښځې!.. دغه خوشې چټیات ولې راته وایې... ښار، ښار دی او کلی کلی... ښار چې هرڅنګه وي، تر

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

دې سپېره کلي ښه دی. هلته کارونه شته. خوارۍ او غريبۍ شته... ناحقه خو دا دومره خلك په ښار کې نه اوسي... مورې به هم څه خواري غريبي وکو... دلته خو دا دی له لوږې ورته مرو"...

اخر هغه هم راضي شوه. هماغه وو چې يو وختي سهار سکينې دوی هم له اته نهو نورو کورنيو سره کور او پټي په کلي کې پرېښود، د ښار لوري ته وخوځېدل. څه مزل وروسته د سکينې مور شا و خوا ورانو کنډوالو ته وکتل. وړوکی کاروان و. ټول لوږې اخيستي. هر چا ورپاتي گزړې جمبړې ورسره رااخيستې وې. هر چا يو ووړ پېټی په شا، داسې په بيړه له کلي وتلي وو، لکه ترې تښتي چې. لکه هلته په ښار کې چې چا د پرېمانه خوړو وعدې ورکړې وي. پر زړه يې غمونو ورودانګل. خواشيني يې يوځل بيا کلي ته تر شا وروکتل. شونډې يې مرۍ مرۍ شوې. د سوړمو څوکې يې ورپېډې. خو ځان يې ژړا ته پرې نه ښود. ډکې سترګې يې مېړه ته ورواړولې. څو ګامه وړاندې له نارينه وو سره رهي و. ځوړند سر او چوپه خوله. خدازده په څه انديګښنو کې به ورك و. د دوی شپږ کلن زوی "غلامی" يې اوس پر پېټي سربېره په اوږو کښېنولی و. څنګ ته يې هم سکينه ورسره تله. د سکينې ليدو يې زړه لړ ورارام غوندې کړ، لور يې اوس ښايسته پېغله وه. ان د دې قحطۍ او وچکالۍ يې هم پر ښکلا زور نه و ورسېدلی. هماغه تك تور وېښته، هماغه غټې د ځوانۍ له طراوته ډکې سترګې، هماغه د مخ ښکلې کاسه او د بدن سپين پوټکی. پرې وويارېده. سکينه پر دوی ټولو ګرانه وه او د پلار خو يې بيا زړه پسې خوت. هر وخت يې په جار هر چا ته ويل:"... خدای دې ناراضه نه شي، دا دی شکر زوی هم لرم، خو د سکينې ځای به هېڅوك ونه نيسي... سکينه مې د زړه ټوټه ده، د زړه ټوټه"...

دې فکرونو خوند ورکړ. په چابکو ګامونو پر دوی درروانه شوه. چې ورورسېده، د سکينې څنګ ته ورسره رهي شوه. بيا يې نو تر شا کې ته ور ونه کتل .

کاروان پوره دوې شپې او دوې ورځې مزل وکړ. د دريېمې ورځې ماښت مهال و، چې د ښار څنډې له ليرې راښکاره شوې. د ښار ليدو لکه نوې ساه چې په کې چلولې وي، ګامونه يې لا پسې چټك کړل. چې ورورسېدل، د ښار له کورونو لرې ګوښه يې پېټي پر مځکه واچول، يو ساعت دغسې سترې هلاك پر خپلو ځايونو ناست پاتې شول. وروسته له هغه ورو ورو د خپلو غوټو په راسپړلو لګيا شول. دغه شپه يې هم د ها نورو غوندې پر سپېره ډاګ تېره کړه.

په دا بله ورځ سهار وختي د سکينې پلار د کاروان له نورو نارينه وو سره پر ښار ورشيوه شو. هلته په ښار کې يې لارې سره بېلې شوې، هر څوك په خپل تقدير پسې رهي شو.

روڼ ماښام چې بيرته خپلو کډو ته راستانه شول، نو د هر چا پر خوله بېلې کيسې جاري وې. چا لړ، چا ډېر څه مونډلي وو او چا و چا خو هېڅ کار هم نه و مونډلی. د سکينې پلار به ورسره وړې پرې د يو څو تنو پېټي ورسره وړې وو، خو دومره پيسې يې نه وې پرې ګټلې، چې خپله کورنۍ سمه پرې مړه کړي. سره له دې راضي مالومېده. په يو ډول غرور يې ښځې ته کړه:

ـــوينې؟... دا دی په دا اوله ورځ لا يو څه خواړه لرو. په کلي کې خو دغومره څه هم نه وو.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

ښځې يې څه ونه ويل. چوپه خوله يې راوړي خواړه په پام پر دوی ووېشل، تر ټولو وړه برخه يې ځان ته ورکړه.

دري ورځې همداسې تېرې شوې، په څلورمه ورځ چې د شپې دوی په ځايونو کې وغځېدل، د سکينې مور غلې مېړه ته وروڅکېده، انديښمن يې ورته وويل :

_د سکينې پلاره!

_ها؟

_څه پکر (فکر) که يې (کوې)..؟ تر څه وخته به داسې په سپېره ډاگ ورته څملو؟

د سکينې پلار په څنگ ښځې ته وروکتل، خو لا يې څه نه وو ويلي چې ښځه وړاندې لاړه:

_گوره، دا نن څلور ورځې وشوې، چې موږ دغسې په بېټ بيابان ورته پراته يو. نه په سرچت لرو، نه رانه راتاو در و دېوال، چې ستر مو پرې خوندي شي...داسې خو نو تر پايه هم نه شي کېدای. بايد د يوې سرپناه غم وخورو...

او له لنډې ساه نيولو وروسته يې خواشني ورزياته کړه:

_خو څنگه؟ ... په دې روپيو خو دې د خوړو گوزاره لا نه کېږي، د سرپناه چاره به څنگه کوو؟

د سکينې پلار پوه شو، چې ښځه يې رښتيا وايي. خو خبره يې بيا هم دومره ښه پرې ونه لگېده. داسې ورته واېسېده، لکه پېغور چې يې ورکړی وي. ناارامه ورته راپه اړخ شو، د ځان سپيناوی يې گوکړ:

_پوېږم، چې دومره روپۍ نه گټم. خو زه څه وکم، ها؟ ته سکه وايې چې زه نو په ډېر کار پسې نه گرځم؟... ته سکه وايې چې زه نو لټي کوم...

ښځه يې گړندۍ په خبرو کې ورولوېده:

_وه سړيه! دا په قارېږې ولې... ما هم نه دي ويلي چې لټي که يې (کوې). خو په دې روپيو دا دې ته هم ورته گورې چې ډېر څه نه کېږي. که څنگه؟

او بيا يې د هغه د قانع کولو په نيت پسې وويل:

_زما مسخد (مقصد) له دې خبرو څخه دا دی، چې دا ښار دی ښار... دلته که کارونه د ښار دي، نو نرخونه هم د ښار دي. دلته په لږو روپيو د چا گوزاره نه کېږي.

د سکينې پلار سرگردانه وچونگېد:

_ښه نو ته څه وايې چې، چگي شی (څه شی) بايد وکو؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې یې په سړه سنه ځواب ورکړ:

ـهېڅ؛ ما ویل زه به هم څه خواري غریبي وکم.

دې خبرې یې مېړه حیران کړ، په تعجب سره یې وویل:

ـڅه خواري، غریبي، ها؟.. څه خواري غریبي به وکې؟

ښځې یې هماغسې په سړه سینه ورجوخته کړه:

ـزه څه خبره یم... ما ویل که د چا د کور مزدوري وي.. که د چا د کالیو او لوښو مینځل وي. دومره لوی ښار دی، یو نه یو کار خو به په کې وي .

او چې مېړه یې وپوښتل:

ـدا واړه چاته پرېږدې؟

دا هم هك حیرانه شوه. مازې تر شونډو لاندې وګونېده:

ـنه پوېږم.

او ښایسته ډېر ګړی دواړه دغسې چوپه خوله پاتې شول. وروسته له هغه د سکینې پلار مهربانه د خپلې ښځې اوږه کښېکښوده، په ارامه لهجه یې د هغې ډاډګیرنه وکړه:

ـدومره وارخطا کېږه مه.. خدای مهربان دی. تر اوسه خو هم هوا توده ده. هم موږ مازې دا څو ورځې کېږي، چې ښار ته راغلي یو....توکل پر خدای، د هوا تر سړېدو پورې به ډېر کارونه خدای سم کړي.. او بیا که چېرې یو سم کار درپیدا شو، بیا خو نو زما هم درسره خوښه ده.

په دې ډاډګیرنې پسې نو د سکینې مور هم خبره ډېره ورسره ونه شنله، دواړه کرار ویده شول.

یوه اوونۍ همداسې تېره شوه، په دې موده کې د دوی په وړوکي کاروان کې ښایسته ډېر بدلون راغی. اکثره کورنۍ د ښار هغو برخوته کډه شوې، چې د نارینه وو کارځایونو ته نیږدې وو. په دوی کې چا و چا خو ان سرپناه لا موندلې وه. دلته اوس د سکینې دوی له کورنۍ سره مازې درې نورې کورنۍ پاتې وې. هغو هم بس په همدې هیله شپې سبا کولې، چې که یې بخت وچونېږي او د ښار په یوه نه یوه ګوټ کې یې خدای وزله وکي. د سیکنې پلار اوس هم هره ورځ کار ته ته. خو د کار یې اوس هم دومره خونده نه وه. هماغه د پخوا غوندې یې اوس هم ایله دومره پیسې ګټلای شوې، چې په نیم نس د خپلې کورنۍ ګوزاره پرې وچلوي. خو د دویمې اوونۍ په وروستۍ نیمایي کې دی هم یو ماښام تر بلې هرې ورځې خوشاله کور ته راغی. کور ته له رارسېدو سره سم یې ښځې ته وویل:

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

ـلکه چې خدای مو ناره واورېده.

او چې د سکينې مور يې د علت پوښتنه ترې وکړه، ده هم د دوی د ويرو خولو په مخ کې په خورا ډمامو ټوله کيسه ورته تېره کړه. په ښار کې د يوه ماړه سړي مزدوره په کار وه. ده ته يې ويلي وو چې که د سکينې مور د دوی د کور کار په غاړه واخلي، په بدل کې به يې دی په خپل خالي ګاراج کې دوی ته د اوسېدو اجازه ورکړي. دغسې وړيا، بې له دې چې يوه پيسه کرايه ترې وغواړي. ده خپله ګاراج ليدلی و، ښايستوکی لوی ګاراج و. ان برېښنا يې لا لرله...

او چې سکينې ترې وپوښتل:

ـڅه وخت؟

موسکۍ شونډې يې ورجوختې کړې:

ـهمدا سبا سهار که خدای کول.

دغه شپه دوی ټولو ډېره خوشاله تېره کړه، په دا بل سهار يې وختي خپل پنډکي وتړل، د کاروان له پاتې کورنيو سره يې خدای پاماني وکړه، په ګډه ښار ته وخوځېدل. د سکينې پلار مخکې روان و. پاتې کورنۍ يې له خوښيو په ډك زړه تر شا ورپسې رهي وه. مازې د سکينې مور به وخت ناوخته خدازده څه چورتونو واخيسته، انديښمنه غوندې به شوه. خير ښېرته به يې ځان راټګينګ کړ. ګامونه به يې په دوی پسې ورچابك کړل. له ډېرو کورونو او واټونو تېر شول. ډېرې کوڅې او دکانونه يې شاته پرېښوول. لمر ښه هسك راختلی و، چې د سکينې پلار اخر د يوه کور وره ته ودرېد. سکينې د کور تك سپين دېوال ته وکتل، وې پوښتل:

ـهمدا کور دی؟

پلار يې وويل:

ـهو لورې.

او ور يې وټکاوه. شېبه پس يو په غوښو او ښکلو جامو پټ لس يوولس کلن هلك راښکاره شو. د سکينې پلار غړه تازه کړه، مهربانه يې وپوښتل:

ـپلار دې په کور کې دی؟

ـهو!

ـورشه زويه ورته ووايه چې هاغه پرونی سړی له خپلې کډې سره راغلی دی .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

هلکي ته لکه چې د "زويه" لوز خوند ورنه کړ. ترو يې دوی ته وکتل، دغسې پټه خوله بېرته کور ته ننووت. د هغه له تلو سره سکينې دوی د کور په ځير کتل او پرې رېږدل پيل کړل. ښه غټ کور و، د دوی ټولو خوښ شو. سره له دې چې له دننې يې نه و ليدلی، خو د هغه له دې تك سپين تازه رنګ شوي دېواله يې د هغه د دننه کوټو ښکلا اټکولای شوه او دې فکر چې وروسته له دې به په همدې کور کې اوسېږي، د ټولو زړونو ته خوښي وربخښله. دوی لا په همدې چورتونو کې وو، چې د سرای ور يو ځل بيا خلاص شو، دا ځل هلك يوازې نه و. يو همدا د څو پنځوسو کالو په منګ جګ نری سړی هم ورسره و. د سکينې پلار د سړي له ليدو سره سلام ورواچاوه. سړي موسکۍ شونډې د سلام ځواب ورکړ، له مهربانۍ په ډکو سترګو يې دوی تر نظر تېر کړل:

ـــراغلئ په خير؟

ـــهو صېب!

سړی دغسې مهربانه دوی ته ورکتونکی له ځان سره وګونېد:

ـــډېر ښه، ډېر ښه.

بيا يې هلکي ته مخ ورواړاوه:

ـــحميدالله!

ـــها!

ـــورشه زويه د ګراج "ګاراج" کيلي راوړه.

هلکي ورته "ښه" کړه، په تراټ له سترګو نيهام شو. چې بېرته راغی، يوه وړه کيلي يې هم په لاس کې وه. سړي کيلي له حميدالله څخه واخيسته. وې ويل:

ـــراځئ!

دوی بې له ځنډه پسې وخوځېدل. سړی د دېوال څنګ ته ښي لاس ته رهي شو. چې د دېوال پای ته ورسېدل، بيا کيڼ لاس ته تاو شو. دی هم ګني لاس ته ورپسې تاو شول، له دې سره يې څو ګامه وړاندې يوه لويه شنه دروازه تر سترګو شوه. دروازه کولپ وه، سړی په ورسره رااېستلې کيلۍ کولپ خلاص کړ، دوی سره يوځای ګاراج ته ورننووت. هلته يې موسکۍ شونډې دوبته مخ واړاوه:

ـــدلته به له خيره سره اوسئ. ځنګه، خوښ مو دی؟

د سکينې پلار په احسان منه لهجه وويل:

Downloaded from: The Digital Library

ــ ببخي مو خوښ دی صېب! خدای دې جنت نصیب که.

او له دوی سره یوځای په شا خوا کتلو سر شو. ښایسته غټ ګاراج و. دېوالونه یې د سرای د دېوال غوندې سپین رنګ شوي وو. مازې دلته هلته یې د تورو تېلو غوړ خاپونه لرل، چې دومره بد نه مالومېدل. دې غټ وره ته مخامخ یې ابل سر ته یو بل ور هم لاره. دا ور دومره غټ نه و او د کور سرای ته ورخلاصېده. د هغه پر سر یوه وړوکې کړکۍ وه، چې د ورځې رڼا یې د ننه راپرېښوده. کانکرېټي مځکه یې هم لړه غوړیچنه مالومېده. خو نور ښه و. دوی لا هماغسې په شا و خوا کتلو اخته وو، چې سړي وویل:

ــ زه اوس درځخه ځم، تاسې به ګاراج لږ له خوارو خځلو درته پاك کړئ، زیاتي نو بېغمه په کې واړوئ.

بیا یې د سکینې مور ته کړه:

ــ نن به تاسې ټول دمه ورته کوئ. حمیدالله به څه خواړه هم درته راوړي، سبا به له خیره کار پیل کړئ.

او وروسته له هغه بې له دې چې د دوی ځواب ته ماتل شي، ګړندی له ګاراجه ووت. د هغه له وتلو سره دوی هم د ګاراج په پاکولو او د خپلو ګودړو په پکې سمولو لګیا شول .

نوي "کور" ته له راتلو سره د سکینې دوی ژوند خوشاله پیل شو. او اوس یې له نېکه مرغه بیا پر سر چت درلود. پس له ډېره وخته بیا په مړه ګېډه ډوډۍ وررسېده او تر ټولو غټه خبره یې دا چې اوس یې ان برېښنا لا لرله. دا هغه څه وو چې دوی په خپل ټول ژوند کې نه وو لرلي .

د همدې ورځې په سبا د سکینې مور د "غیاثي صېب" دوی کره کار پیل کړ. دا د دوی د نوي کور د خاوند نوم و. هغه اصلاً فیض الله خان نومېده. خو دلته ټولو غیاثي صېب باله. د هغه مېرمنې روح افزا ته هم هر چا د هغې د اصلي نامه پر ځای "مېرمن غیاثي" ویل. دا شی دوی ته نوی و. په اولو سرو کې یې سر نه پرې خلاصېده. خو وروسته ورمالومه شوه، چې دلته په ښار کې د ا دستور دی، چې که د چا درناوی کوې، نو په اصلي نامه به یې نه بولې. همدا د غیاثي میاثي صېب په نومونو به یې بولې. چې دوی خپله خدازده ولې ځان ته خوښ کړی دی .

غیاثي صېب یوه لور او یو زوی درلود. مشره یې لور وه، چې اوس واده او د خپل مېړه کره اوسېده. زوی یې هم ځوان و، خو هغه اوس دلته نه اوسېده، ویل یې چې په کابل کې اوسي. هلته پوهنتون ته تللی او دا هلکوټی حمیدالله؟ دا د دوی د ګومان پر خلاف د دوی ماشوم نه و. دی د مېرمن غیاثي خوریی و، چې دغه ورځ د خپلې تورې کره په مېلمستیا راغلی و. غیاثي صېب او مېرمن یې دواړه په دولتي ادارو کې کار کوه. سهار چې به ووتل، ماسپښین قضا مهال به بېرته کاله ته راتلل. یو وخت یې لکه چې ګوزاره تر دې هم ښه وه، ځکه موټر یې لا لاره. خو اوس یې موټر نه درلود. له همدې کبله یې خالي ګاراج دوی ته د استوګنې لپاره ورکړی و .

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

غياثي صېب نېك او د نرم خوى خاوند و، هر وخت يې له دوی سره له خواخوږۍ او مهربانۍ ډك چلند كاوه. مېرمن يې هم نوره ښه وه. مازې يو څو شيان يې د سيكنې د مور دومره نه خوښېدل. لومړی يې د سر وېښته وو چې ان د دوی د كلي د ملا صېب تر څنو لنډ وو. مدام به لوڅ سر ګرځېده. نه يې ټيكرى په سر كاوه، نه يې داسې جامې اغوستې چې بدن يې سم پرې پټ شي. هر وخت به يې سپينې پړېړې پونډۍ او متې برټوتې ترې راوتلې وې او بل يې دا په كور كې بشپړه ټولواكي وه. بس د هر شي واك و اختيار د دې په لاس كې و. په هر كار كې د دې خبره منل كېده. هېڅ شی د دې بې اجازې نه شو كېدای. ان غياثي صېب لا چوڼ نه شو ورته وهلای. د سكينې مور به هر وخت له ځان سره ويل: "دومره واك اختيار؟ هغه هم د ښځې په لاس كې؟..." دا شی به هم عجيب ورته ښكاره شو. هم چې به ښه ځان ته ځير شوه، نو خدای شته د زړه په تل كې به يې يو ډول رخه هم پرې وشوه. خو دې ټولو خبرو په دوی پورې اړه نه لرله. مهمه دا وه چې دوی زياتي په بېټ بيابان كې نه ځملاستل. غياثي صېب دوی ته په خپل ګاراج كې د اوسېدو سرپناه او په خپل كور كې كار وركړی و. هماغه وو چې د سكينې مور به هم كار ته د غياثي دوی له تللو سره سم خپل كار پيل كړ او چې څو به دوی بېرته راتلل، دې به ټول كارونه خلاص كړي وو .

كوټې او سرای به يې جارو كړی و. د دوی ځايونه به يې بېرته جوړ كړي وو. خواړه به يې پاخه كړي وو او د بېګا شپې غوړ لوښي او خيرنې جامې به يې ورپرېولې وې، هغه هم په داسې اخلاص، چې د سړي زړه به هوس ورته وكړ او دا ټول د مېرمن غياثي د خوښې سوب ګرځېدل. هغه تر ډېره حده د دې له كاره راضي وه. له همدې امله يې په خلاص لاس ښه ورسره كول. هر وخت يې د خپلو خوړلو پاتې شوني وركول، چې دوی په مزه مزه ورته خوړل. د غياثي صېب زړې جامې يې وركړې وې، چې د دې مېړه يې واغوندي. دې او غلامي ته يې هم په كباړۍ كې بوټونه او څپلۍ اخيستې وې. څه موده پس خو يې ان د خپلې واده شوې لور زاړه كالي لا سكينې ته وركړل. سكينه په دې جامو كې نوره هم ښايسته مالومېده. هر تېر مازيګر چې به يې پلار كاله ته راغی او خپله نازولې لور به يې په دې ښاري جامو كې وليده، خوله به يې بې اختياره پرې ويړه شوه. په يو ډول وياړلې موسكا به يې سر ترپايه سكينې ته وكتل، وبه يې ويل:

ــلور مې مكتبۍ ده، مكتبۍ...!

دې ستاينې به سكينې ته خوند وركړ. شرمندوكې به يې وخندل، په ښكلو غومبورو كې به يې سورخي وځغلېده. مور به يې هم مينه وړې و لور ته وروكتل، خو دستي به يې ورجوخته كړه:

ــدغه څه وايې سړيه؟ خدای دې يې خوی نه د مكتبيانو كيي... لور مې د انار دانه ده، د انار دانه.

او خدای شته تر ډېره حده يې رښتيا هم ويل. د غياثي صېب دوی د خوړو پاتې شونو په دوی ټولو كې وينه ځغلولې وه. پر سكينې خو يې اثر له واريه مالومېده. هغه كه پرون د ګل پيزۍ غوټۍ وه، اوس يې ورو ورو غوړېدل پيل كړي وو. د هرې ورځې په تېرېدو يې ښايست لا نوره ځلا او تازه ګي موندله او دا نوښت له سكينې څخه پټ نه و پاتې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

شوی. هر وخت چې به يې په هنداره کې ځان ته کتلي وو، خوند يې ترې اخيستی و. هرځل پر خپلې ښکلا خپله وياړېدلې وه او په ناپايه نېکمرغيو کې لاهو شوې وه .

شپې ورځې همداسې په خوښۍ سره تېرېدې، ورځې په اوونيو، اوونۍ په مياشتو واوښتې. دا وو ورو ورو ژمی راپيلېده. د سکينې مور د پخوا په شان د غياثي صېب دوی کره په کار اخته وه. سکينې به دا وخت هم پر خپل وړوکي ورور پام ساته، هم به يې د دوی خپل وړوکی کورگی سره سماوه. پلار يې هم هر سهار وختي د پلنډي توب پرې پر اوږه ښار ته خوځېده او اکثره به مازديگر قضا مهال يا تياره ماښام بېرته راستون شو. د ده د کار اوس دومره خونده نه وه، خو سره له دې يې د خپلې مېرمنې په مرسته دومره پيسې گټلې وې، چې يو څه يې ترې سپمولې لا وې. دې کار پر دوی ټولو د خوښۍ او نېکمرغۍ زېري کول. د هرې روپۍ سپمېدلو په دوی کې پر راتلونکي باندې ډاډ او اميدونه زېږول. د سکينې پلار خو به يې بيا په داسې خوږو چورتونو کې ډوب کړ، چې يو مخ به يې د ورځې ټولې خوارۍ او ستړياوې ترې هېرې کړې. اکثره به ځانته دغسې گوښې ناست، د خپلو خوندورو خيالونو په نړۍ ورکښېووت. له دې سره به يې ورو ورو نرۍ موسکا پر شونډو وغوړېده. لوېدلې سترگې به يې په يو نامالوم ټکي کې ښخې شوې. په خيال کې به کلي ته تللی و. د پټي پلورلې برخه به يې بېرته پېرلې وه. نه به قحطي وه، نه وچکالي. کلی به يې بېرته د ونو او کروندو شين کوړم و او دوی ټولو به بېرته په خپل کور او کلي کې هماغسې خوشاله او له نېکمرغه ژوند ورته کاوه.

هغه به ښايسته ډېر گړی په دې خوږو خوبونو کې ډوب تېر کړ، چې ښه خوند به يې ترې واخيست. له خوښيه ځلنده سترگې به يې دوی ته ورواړولې، له يو عالم هيلو په ډکه لهجه به يې وويل:

ـــبس، که خدای کول هرڅه به سم شي... چې مازې دا وچکالي خدای پرته کي، بېرته به له خيره کلي ته ځو.

او دا خبره پر دوی ټولو خوندوره لگېده، دوی به هم دلته په "خپله کوټه" کې ناست په خيال کې بېرته کلي ته ستانه شول.

يوازې سکينه د زړه له کومې دې کار ته دومره نه وه خوشاله. د هغې اوس ورو ورو ښاري ژوند تر کليوالي ژوند ښه ايسېده. سره له دې چې ښاري ژوند يې دومره نه پېژانده، خو هغه يې بيا هم تر کليوالي ژوند ارام، په زړه پورې او اسوده باله.

د لومړنۍ واورې له اورېدو سره دوې پېښې وشوې: له يوې خوا د سکينې مور ناروغه شوه، له بلې خوا د غياثي صېب لور له خپل مېړه سره او بيا يې زوی نصرالله غياثي له کابله په رخصتيو کور ته راغلی. دې پېښې د سکينې د مور کار لا پسې ډېر کړ. هغې لا يو دوې ورځې پر خپلې ناروغۍ سربېره کار ته اوږه ورکړه، خو اخر يې خبره له وسې ووته، سره تبه په ځای کې ورته ولوېده. په دې ډول نو دا ټول بار د سکينې پر اوږو بار شو .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

سکینې هم په کلکه لستوڼي کار ته رابډ وهل. سهار وختي چې به راویښه شوه، لومړی به یې دلته د خپلې مور او کور پالنه وکړه، بیا به د غیاثي صاحب کره ورغله، په نه ستړیا به یې تر مازیګره کار ته دوام ورکړ. له ښه مرغه د غیاثي صېب لور مرضیه نېکه ښځه وخته. هر وخت به یې په کار کې لاس ورسره کاوه او په هر کار چې به سکینه نه پوهېده، خپله لارښوونه یې نه ترې سپموله. خو د غیاثي لور او مېره یې ډېره موده پاتې نه شول. څو ورځې وروسته بېرته خپل ښار او کور ته ستانه شول. په دې ډول که له یوې خوا د سکینې کار بېرته لږ کم شو، نو له بلې خوا یو دوه د نارامتیا خبرو ته هم یوازې پاتې شوه. لومړی یې د مور ناروغي وه، چې هېڅ کمښت نه په کې راته، ورځ په ورځ پسې اوږدېده او دویم یې د غیاثي صېب له زوی نصرالله سره په کور کې یوازې پاتې کېدل وو، چې د مور له ناروغۍ څخه یې هم په ډېره اندېښنه کې اچوله. د دې ښایستوکي ځوان هر وخت په یو نه یو ډول له دې سره د خبرو پلمه لټولو هر وخت له دې سره د ټوکو او د دې د خندولو هڅه کول او مدام هوسناکه موسکا پر شونډو له غوښتنو په ډکو سترګو دې ته ورکتل، داسې څه نه وو چې د دې له پامه لوېدلي وای. د سکینې له هاغه لومړۍ ورځې لا ورپام شوي وو، چې نصرالله غیاثي په بل نظر ورګوري، خو تر څو د هغه خور او اوښی په کور کې ورسره وو، دومره ړی یې نه و په کې وهلی. چې رښتیا خبره شي، د زړه په تل کې یې یو ډول خوند لا ترې اخیستی و. د داسې چټ ځوان چې هم یې ښکلې ځواني درلوده، هو د ښې کورنۍ او لوړو زده کړو خاوند و، په دومره تمه او مینه ورکتلو مالومداره د ویاړ او خوښۍ خوندور احساس ورکې زېږاوه. خو اوس چې هغوی تللي وواو سکینه د غیاثي صېب دوی تر راتلو پورې په کور کې یوازې ورسره پاتې کېده، اوس د ا د دې په زړه کې راټوکېدلی خوندور احساس له یو ډول وېرې سره مل و.

هر ځل چې به یې د هغه هڅې ولیدې، بې اختیاره به یې زړه ته ورتېره شوه:

..."که یو وار لاس درواچوي؟... که یو وار په زوره بدنامي درواړوي؟..." او دې فکر به یې هډونه ور وربېږدول. ځکه خو یې په کلکه همدا هڅه کوله چې سړي ته ډېره مخه ورنه کړي. هر وخت به یې په یو نه یو ډول ځان ترې تېراوه. مدام به یې په ګواښنه لهجه ځان ته ویل: "... نجلۍ! هوښیاره اوسه!... پام چې لاس له پښو خطا نه کې، پام چې ډېره لار سړي ته ورنه کې.. دا خام فکرونه دې له سره وباسه. چېرې ته غریبه نجلۍ او چېرې دا د مړې کورنۍ زوی"...

خو نصرالله غیاثي هم په هګۍ کې چونېدلی مرغه و، هغه په خپل کار ښه پوهېده. هېڅکله یې بېځایه ټوپونه نه وهل. هغه پوهېده چې په دې ډول به د کلي دا سارایي هوسۍ خوشې له ځانه وتوروي. نه، هغه په ډېر پام ورو ورو او پټه په ټپه وړاندې ته. د هرې ورځې په تېرېدو یې د سکینې ډار او شك ورکې لږاوه. د هرې ورځې په تېرېدو یې نوې تندې او تلوسې ورکې زېږولې. د هرې ورځې په تېرېدو یې د هغې زړه ته نور او نوره لار ایستله او چې خپله ورځ یې راغلې ولیده، بیا یې هم سکینې ته نه لاس ورواچاوه، نه یې د کومې بدنامۍ د وراړولو هڅه وکړه. بلکې په ډېره حق په جانبه څېره مخامخ ورته ودرېد، له احساسه په ډکه لهجه یې د خپلې مینې اظهار ورته وکړ. د هغې مینې

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

چې له هماغه لومړۍ ورځې یې د ده په زړه کې ځاله کړې وه او تر دا اوسه یې خوب او ارام ترې وړی و. دې خبرې سکینه هك حیرانه کړه. له ورایه یې د خپلو لینګیو ورته رېږدېدل حس کړل. له دې سر دومره تودوخې ورکې وځغستل، چې تك سره غومبوري یې بې اختیاره ابلې کوټې ته منډه که، له اوبو ډك منګوټی یې پر سر واړاوه. لکه ورکې بل شوی اور چې پرې وژني، خو دا اور نو لکه چې نور د وژلو نه و .

خدازده څو شېبې همداسې تېرې شوې چې نصرالله هم ابلې کوټې ته پسې ورغی. د هغه په لیدو د سکینې د زړه درزا لا پیاوړې شوه. ساه یې ورته بنده بنده کېده. تلولی یې لاړې تېرې کړې، مخ یې بلې خوا ته ترې واړاوه. نصرالله د وره په درشل کې ودرېد. لنډه شېبه یې سر تر پایه پړکېدونکی سکینې ته وکتل. بیا وروړاندې شوه، هغې ته د ورنیږدې کېدو هڅه یې وکړه، خو چې دې ورته "نه" کړه، ده هم له خپله کار لاس واخیست. دغسې ځوړند سر بېرته له کوټې ووت او په ناپایه فکرنو او چورتونو کې ډوبه سکینه یې یوازې پرېښوده. بیا نو دوی دغه ورځ له یو بل سره د مخامخېدو جرئت ونه کړ. دا بله ورځ هم همداسې تېره شوه، بې له دې چې له یو بل سره مخامخ شي، بې له دې چې له یو بل سره یو ټکی وږغېږي، خو د درېیمې ورځې په سهار د نصرالله نور طاقت ونه شو. له سکینې سره له یوازې کېدو سره سم یې هغې ته بیا د خپلې مینې بیان پیل کړ. سکینې چې هرڅه د هغه د قانع کولو هڅه وکړه، چې هرڅه یې ورته وویل چې د دې کار پایله دېته ښه نه ښکاري، چېرې دا د غریب سړي لور او چېرې دی. فایده یې ونه کړه، نصرالله خان په کلکه همدغه د خپلې مینې د صداقت خبرې ورته کولې او پر له پسې یې د وفادارۍ ټېر ورته واهه. او چې په پای کې یې دا هم ورته وویل چې له دې سره د واده کولو او کور جوړلو هوډ لري او ژر به خپله مور د دې مرکې ته ورولېږي، زیاتي نو سکینې ته نه د هغه د مینې په صداقت کې شك پاتې شو، نه د هغه د ورنیږدې کېدو په وړاندې مقاومت. نصرالله هم نور ونه ځنډېد، ور وړاندې شو. په داسې تنده یې شونډې شونډو ته وروړې، چې له سکینې څخه یې نور هرڅه هېر کړل. دغسې بېواکه، بې اختیاره یې په غښتلې غېږ کې وغوړېده...

دوې اوونۍ په ډېره خوښۍ تېرې شوې. دا د سکینې د تنکي ژوند تر ټولو خوږې اوونۍ وې، تر ټولو نېکمرغې شپې ورځې، په دې دوو اوونیو کې څه خواږه خوبونه نه وو چې سکینې ونه لیدل. څه خوږې شېبې نه وې چې سکینې ونه لرلې. دومره خوږې، دومره له نېکمرغیو ډکې چې سکینې یې اصلاً ګومان هم نه شو کولای. هغې ته اوس د ژوند هرڅه خواږه او په زړه پورې وو. ټوله نړۍ ورته ښکلې او له نېکمرغیو ډکه وه. هغې ته اوس نه د غیاثي صېب دوی کور پردی کور و، نه په هغه کې کار د پردي کور مزدوري. دا کور یې اوس د تاندې مینې ځاله وه. په نیږدې راتلونکي کې یې خپل کېدونکی و او دې فکر ناپایه هیلې او خوښۍ په کې زېږولې. په همدې خوږو فکرونو کې درېیمه اوونۍ هم راماته شوه. او د همدې اوونۍ د پیل یو ماښام و چې غیاثي صېب دی یې پلار ځان ته وروغوښت. د سکینې پلار لږ حیران غوندې شو. سره له دې یې په بېړه بوټونه په پښو کړل، له کوټې ووت. د هغه له وتو سره د سکینې زړه هم په تاو درزا پیل کړه. بې اختیاره یې زړه ته ورتېره شوه: "... زما پلار ځانته ورغواړي؟ هلته د دوی کره؟، ولې؟... زما د مرکې لپاره؟..." او یوه تر ټولو خوږه موسکا یې پر شونډو وغوړېده.

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

خو چې ښه ډېر ګړی وروسته یې پلار ناارامه او خواشینی بېرته راغی، نو د مور غونډې یې دا هم ورته حیرانه شوه، د سکینې د مور ډېر طاقت ونه شو. د وره په خوله کې یې مېړه وپوښت:

ـځه یې ویل؟

هغه په داسې حال کې چې بوټونه کښېل، وویل:

ـهېڅ.

او دغسې سوړ پوړ د کوټې په ګوټ کې کښېناست. خو د سکینې مور لا نور څه نه وو ویلي، چې پسې زیاته یې کړه:

ـویلی یې سبا سهار باید ګاراج خالي کړو.

دې خبرې ټولو ته ټکان ورکړ. مور یې بې اختیاره وویل:

ـګاراج خالي کړو؟... ولې؟

ـزه څه خبر یم؟

ـځنګه څه خبر یې؟... نو تا ورته ونه ویل چې اخر ولې؟

دې اعتراض یې مېړه لا بې حوصلې کړ، هماغسې ناارامه یې ورغبرګه کړه:

ـولې مې ورته ونه ویل.. ځو واره مې ورته وویل، خو پر ښځې یې تاثیر نه کاوه.

او بیا لکه له ځان سره چې بړغېږي، په لږ ټیټ ږغ وراندې پسې لاړ:

ـښځه ډېره په قار وه.. غیاثي صېب او زوی ته یې هېڅ د خبرو مجال نه ورکاوه.. درګرده یې همدا ویل چې ګنورو خبرو ته حاجت نه شته. سبا به سهار وختي ګراج خالي کوئ او بس.

د سکینې مور پرېشانه ځو شېبې خپلې لور او مېړه ته وکتل، سترګې یې راډکې شوې، ژړغونې وچونګېده:

ـنو اوس به په دې ساړه ژمي کې چېرې ځو؟

مېړه یې ځواب ورنه کړ، هماغسې سرګردانه یې یو غټ اسوېلی وکیښ. ځوړند سر پر خپل ځای ناست پاتې شو. خو د سکینې له سترګو د اوښکو ځو غټ ځاځکي راوڅڅېدل. هغې په خپلو سترګو د خپلو هیلو د مانۍ ورانېدل ولیدل .

دغه شپه پر دوی ټولو زښته ترخه تېره شوه. پر سکینې خو ددې اور لمبه تر ټولو پیاوړې وه. تر سهار دغسې رډې سترګې په ځای کې پرته وه. ناارامه پرله پسې اړخ په اړخ کېده، هر ځو شېبې پسې یې د اوښکو لیکې پرمخ او بالښت رابهېدې، چې له زړه دردوونکو سلګیو سره یې ملې وې .

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

په دا بل وختي سهار دوی بیا د خپلو جمبړو په سره ټولولو لګیا شول. سکینه په دې ترڅ کې څو ځله په دغه او هغه پلمه سرای ته ورووته، که ګوندې نصرالله په کې ووینې، خو د هغه په لیدو بریالۍ نه شوه. دې کار یې هر وار یو ځل بیا زړه ورمات کړ. نصرالله دا و په دې تریخ ساعت کې د اوبو څاڅکی و، چې په مځکه ننوتلی و او دا هغه څه وو چې دې یې په هېڅ ډول تمه نه کوله.

اخر کډه سره وتړل شوه. هر چا د خپل وس په اندازه پېټې پر شا کړهل، ټول په ګډه له ګاراجه ووتل. د سکینې پلار د ګاراج ور کولپ کړ. له دوی څخه یې وغوښتل چې همدلته ورته ودرېږي او خپله غیاثي صېب دوی ته د ګاراج کیلۍ د ورکولو په نیت وخوځېد، چې بېرته راغلی خپل دلته پرې ایښی پېټی یې په شا کړ او د دوی مخکې رهي شو. دوی هم مات زړه ټول پسې وخوځېدل. دا و بیا بې سرپناه شوی و. دا و یوځل بیا ټول کډه په شا په خپل تقدیر پسې رهي وو او دا کار دوی ټولو ته ډېر زړه دردوونکی و. دومره زړه دردوونکی چې ښایسته ډېر ګړي یې له دوی ټولو څخه د څه ویلو شیمه اخیستې وه. دغسې چوپه خوله او خواشیني وړاندې تلل. هرڅوك په خپلو- خپلو اندېښنو کې ډوب. د سکینې پلار مخکې له خپلې ښځې سره او سکینه او ورور یې غلامی څلور پنځه ګامه وروسته ورپسې روان وو. څو کوڅې او واټونه یې شاته کړل، اخر یې مور دا ځورووونکې چوپتیا ماته کړه، شکمن یې مېړه وپوښت:

ــنو ته وایې چې ستا نانوای انډیوال به مو څه غم وخوري؟

د سکینې پلار هماغسې په تلو تلو کې ورلنډه کړه:

ــتوکل پر خدای... ډېره ښه سړی دی .

خو د سکینې مور په دې ځواب نه شوه قانع. بیا یې وپوښتل:

ــته وایې چې سپرپناه به را کړي؟

ــنه پوهېږم .

ــنو بیا څنګه هغه ته ورځې؟

او چې د سکینې پلار خلق تنګه وویل:

ــنو چا ته ورشم. ها؟

ښځې یې هم نوره خبره ورسره ونه شنله، دغسې چوپه خوله یې خپل تګ ته دوام ورکړ. دوی ښایسته ډېر ساعت مزل وکړ. اخر د سکینې پلار په یوه کوڅه کې د یوې نانوايۍ مخې ته ودرېد. ږیرور نانوای د ده په لیدو ورته وموسل:

ــخیر خو دی، څنګه داسې له ټولې کډې سره رامالوم شوې؟

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

د سکینې پلار په خواشینۍ کیسه ورته پیل کړه. نانوای په پام غوږ ورته نیولی و، چې هرڅومره دی وړاندې ته، هغومره دی هم په اندېښنو کې ډوبېده او چې خلاص شو، د نانوای پر تندي ښایسته ډېرې ګونځې جوړې وې. هغه څو شېبې اندېښمن دوی ته وکتل، وروسته له هغه یې له مهربانۍ په ډکه لهجه د سکینې پلار ته وویل:

ــدا خو دومره ښه کار نه دی شوی، خو ته چورته مه خرابوه. خدای به ټول کارونه سم کړي.

او له لږ چورت وهلو وروسته یې پسې زیاته کړه:

ــځه توکل پر خدای، دغه اوس دستي خو به زما د اوړو په تحویلخانه کې ورته واړوئ... وروسته به بیا ګورو له خیره. که خدای کول د کوم سم ځای سرشته به هم وشي .

دې خبرې یې په ټولو کې ساه وچلوله. د سکینې پلار بې اختیاره هغه ته دعا وکړه، بیا یې په ویاړ ښځې ته وروکتل. د هغې پر شونډو هم نرۍ موسکا غوړېدلې وه. نانوای پاڅېده دخل او دکان یې خپل شاګرد ته پرېښود، دوی ته یې وویل: ــراځئ!

دوی هم بې ځنډه وخوځېدل، دومره لار لا نه وو تللي، چې نانوای د یوه تړلي وره خولې ته ودرېد. دوی هم ورپسې ودرېدل، نانوای د خپل واسکټ له بل جېبه یو ووړ بنډل کیلۍ راوویستې، په یوه کیلۍ یې د وره کولپ خلاص کړ، په داسې حال کې چې دننه ورننووت، وې ویل:

ــراځئ دننه.

دوی هم پسې ننوتل او له دې سره یې سترګې په یوه غټ زېرمتون ولګېدې، چې دا لومړۍ کوټه یې زیچه د اوړو له جوالونو ډکه وه. خو له ښه مرغه یوه داسې کوټه هم په کې شته وه، چې تر نیمایي لا زیاته تشه وه. نانوای په همدې کوټه کې ودرېد، د سکینې پلار ته یې مخ ورواړاوه:

ــاوس به دلته له خیره ورته واړوئ. ځای لږ تنګ دی، خو چې زړونه تنګ نه وي، د ځای تنګي دومره پروا نه لري، بیا به که خدای کول، د ښه سم ځای چاره هم وکړو .

دا ځل د سکینې مور و پلار دواړو هغه ته دعا وکړه او په دواړو یې ورته وویل چې بس همدا ځای بېخي سم دی. نانوای یوځل بیا د کوم سم ځای د ورته لټولو خبره تکرار کړه او په دې پسې بېرته خپلې نانوایۍ ته ستون شو .

دوی هم د خپلو غوټو په سره سپړلو لګیا شول .

سکینې دوی دلته ډېره موده پاتې نه شول. د پلار نانوای انډیوال یې، چې حاجي محمد نومېده او سکینې او غلامي حاجي کاکا باله، رښتیا هم ډېر ژر په خپلو هڅو کې بریالی شو. د خپلو مشتریانو په ذریعه یې د ښار په ابل سر کې داسې څوك وموند چې د کور مزدوره یې په کار وه. په بدل کې یې نه یوازې څه پیسې، بلکې د خپل سرای په یوه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library

گوښه گوټ کې يې ان دوې کوټې لا د اوسېدو لپاره ورکولې، سکينې دوی هم ډېر ونه ځنډېدل، د دغې ورځې په سبا يې له حاجي محمد سره خدای پاماني وکړه، د ښار ابل سر ته وخوځېدل. په دې ډول تر دوو اونيو په لږه موده کې د سرپناه له جنجال څخه خلاص شول .

خو کاشکې د دوی يوازې همدا غم وای. له يوې خوا د سکينې مور لا سمه نه وه روغه، په زحمت د نوي کور د کاله له اودې وته، له بلې خوا د سکينې خپل غمونه وو، چې د مني د پاڼو غوندې يې رژوله. اوس دې د خپل ژوند هرڅه وران او برباد ليدل. هغه له نصرالله غياثي سره د واده او نېکمرغه ژوند خوب دا و، په داسې دردونکي ځوروونکي ترخه واقعيت بدل شوی و، چې دا يې شپه او ورځ په کراره نه پرېښوده. هر وخت يې د غم په سره اور سوځوله او ژړوله او پر دې ټولو سربېره يې لا دا هم چې دغه مياشت سکينې ته بې لمازي هم ورنغله. سکينې په اول سر کې دومره اندېښنه ورته ونه کړه، ځان يې په دې قانع کړ، چې ښايي د بې لمازۍ وخت يې سره تېر و بېر شوی وي. کېدای شي وروسته ورشي، خو چې داسې ونه شول او دويمه مياشت يې هم بې لمازي ورنغله، نو نجلۍ وارخطا شوه. په تېره بيا چې اوس يې گزړه هم ورته بد بد کېده او وخت ناوخته کانگې هم ورتلې. دې نوي بدلون يې نو هډونه له ډاره وربېږدول. دې ته يې مور ډېره موده مخکې لا ويلي وو چې ښځو ته ولې او په کوم حالت کې دا کار ورپېښېدای شي او دې فکر چې ښايي اميندواره شوې وي، په داسې وحشت کې اچوله، چې له زوره به يې يو مخ د ژوند هرڅه او دا ټوله نړۍ سترگو ته تپه تياره شوه. سره له دې يې چا ته څه نه ويل. دغسې گوښې ځانته سوځېده او خدای خدای يې کول، چې دا ټول گومانونه يې غلط وخېژي. خو چې درېيمه مياشت يې هم د بې لمازۍ درك ونه شو، زياتي نو خبره د دې له وسه ووته .

نور نو دا خبره د پټولو نه وه، بايد دا دردوونکی راز يې له خپلې مور سره شريك کړی وای. هماغه و چې يو مازيگر يې خپل ټول جرئت سره راټول کړ، په ژړا ژړا يې ټوله کيسه مور ته وکړه. د سکينې مور گنس او سربداله غوندې د خپلې لور خبرو ته غوږ نيولی و. چې خلاصه شوه، تندی يې کړس په څپېړه وواهه، وې ويل:

ــځوانيمرگه شې لورې! دا دې څه بدنامي راواړوله.

او له دې سره پړنگ په ژړا شوه. د سکينې گومان نه غلط. سکينه رښتيا هم امېندواره شوې وه .

له دغې ورځې وروسته مور او لور په دواړو د چارې فکرونه پيل کړل. خو څه چاره؟ دلته دوی داسې څوك نه پېژندل، چې مرسته ترې وغواړي او هغه کسان چې يې پېژندل، هغوی ته به يې څنگه او په کوم مخ ويلي وای، چې پېغله لور مې امېندواره ده، اوس يې نو ته له دې بدنامۍ څخه د خلاصي لار و چار راښيه. د سکينې مور ښه ډېر د خپل فکر نيلی دېخوا دې خوا وځغلاوه. خو هېڅ يې له خپله کاره ترلاسه نه کړل. پر هغې چې نوره لاره ورکه شو، يوه ورځ په پټه د غياثي صبب دوی کره ورغله، هلته يې دوی خپلې لور ته د دی د زوی په وراړولې بدنامۍ خبر کړل. په ژړا او زاريو يې ترې وغوښتل چې زوی يې ياله لور سره واده وکړي، يا يې څه بل غم وخوري. خو هغوی داسې سپکه

Download from: ketabton.com

Downloaded from: The Digital Library
(c) ketabton.com: The Digital Library

سپانده له کوره راوشړله، چې بیا یې د هغوی خوا ته د مخ ورښکاره کولو زړه ونه کړ. ځکه یې بېرته یوازې مات زړه او نهیلې خپلې لور ته د دې ورپېښې بدمرغۍ د چارې کولو هڅې رواني وساتلې، خو بې ګټې. څو میاشتې تېرې شوې، بې له دې چې دوی د خلاصون کومه لاره موندلې وي، اوس نو د سکینې نس ورو ورو په غټېدو و. زیاتي یې نو دا دردوونکی راز د سکینې له پلاره نه شو پټولای. نه دوی ته له دې کاره پرته بله لار نه وه ورپاتې. هماغه وو چې یو مازیګر یې د سکینې پلار هم په کیسه خبر کړ. دا خبر نه و، تیاره اسماني کانۍ و، چې د سکینې د پلار پر سر راولوېد. داسې ټکان یې سړي ته ورکړ، چې یومخ یې ټول بدن په پړکېدو شو. له قاره تك سور مخ یې مخامخ پر لور ورودانګل، په خپل ټول ځواك یې د جوالي توب پړی د هغې ډډو ته تمبه کړ .

بیا نو له هغې ورځې تر دا اوسه د سکینې همدا حال و. هرځومره وخت چېرې تېرېده، هغومره یې د پلار وارخطایي او وېره ډېرېده. هرڅومره چې یې د لور نس راغټېده، هغومره یې پلار قار، وحشت او لاچارۍ زور پسې اخیست او چې هرځل به پر سړي نوره لار ورکه شوه، نو پر لور به یې راواچول، دومره به یې وډبوله، چې دی به هم له لاس و پښو پرې ولوېد...

د سکینې مور چې د خپلو چورتونو دې ځای ته راورسېده، سوړ اسوېلی یې وکیښ، خواشیني یې په کوټه کې سترګې وغړولې. له دې سره یې لور ته ورپام شو، چې تر اوسه لا دغسې غونجه منجه په خپل ګوټ کې ناسته وه. د هغې په داسې لیدو یې زړه له دردده څړیکه وکړه، سترګې یې راډکې شوې، وروړاندې شوه، لور یې پر تندي مچ کړه، په خواخوږۍ یې ورته وویل:

ـځه لورې، ځه خپلې کوټې ته لاړه شه، یو ساعت په کې وغځېږه.

سکینې یوه زړه دردوونکې موسکا وکړه، پاځېده بې له دې چې مور ته څه ووایي، چوپه خوله آبلې کوټې ته لاړه. دغه شپه نو بیا سکینه له خپلې کوټې راونه وته. ان د ماښام ډوډۍ یې لا مور هغې کوټې ته ورووړه .

په دا بل سهار چې یې مور د راویښولو په نیت کوټې ته ورغله، کوټې ته له ورننوتلو سره سم یې یوه له وحشته ډکه کریغه له خولې ووته. د سیکنې پلار د کریغې په اورسېدو بې اختیاره ټوپ کړل. په منډه د سکینې کوټې ته ورغی او هلته یې د خپلې لور په لیدو خوله وازه پاتې شوه، لینګې یې هم په تاو، په رېږدېدو شول .

سکینې د ده د جوالي توب په پړي ځان زیندۍ کړی و. تك شین مخ، لړه راوتلې ژبه یې غټې سترګې یې همداسې خلاصې پاتې وې. لکه ده ته چې ورګوري او ښځې یې درګرده همدا ساندې ورباندې وهلې:

... ـوه زما ځوانیمرګې لورې!!... وه زما نامرادې لورې....!

14/8/1357ل کال

کابل- افغانستان

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get More e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com - ebooks library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library